

E-ŠPORTINFORM

ELEKTRONICKÝ ČASOPIS NÁRODNÉHO ŠPORTOVÉHO CENTRA

ČÍSLO 02 | 2019

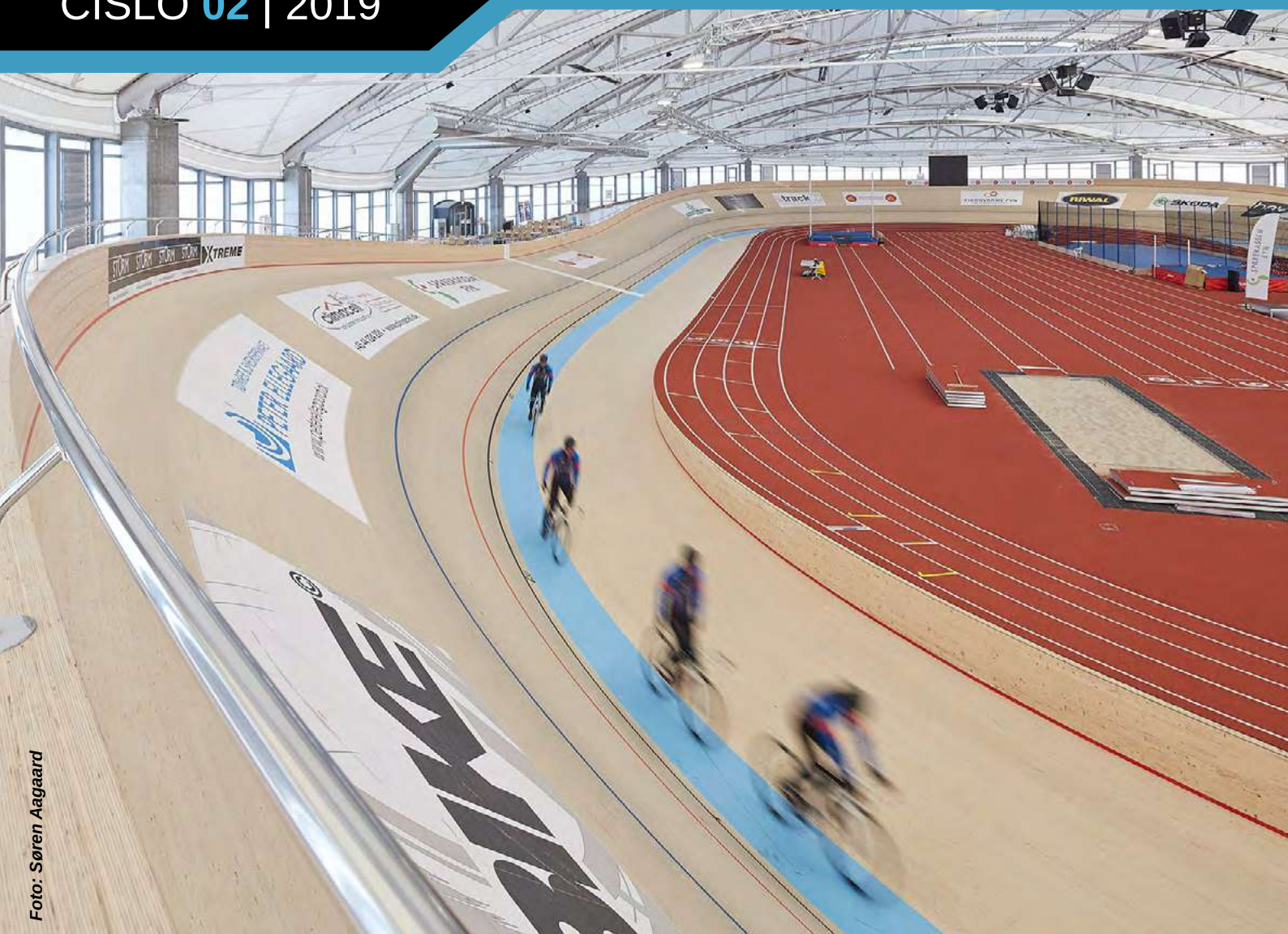

Foto: Søren Aagaard

CYKLISTICKÁ
INFRAŠTRUKTÚRA

4

EYOF 2021 BUDÚ
V B. BYSTRICI

18

ROZHOVOR
S PETROM TARCALOM

29

OBSAH

02/2019

» FATE - SLOVENSKÁ ÚČAŠŤ
V PROJEKTE ERASMUS+
str. 35

» CENTENÁRIUM BELASÉHO
FENOMÉNU
str. 52

- 4 POSTREHY NA TÉMU CYKLISTICKEJ
INFRAŠTRUKTÚRY
- 15 KOMENTÁR K PROJEKTU NÁRODNÉHO
CYKLISTICKÉHO CENTRA
- 18 BANSKÁ BYSTRICA V LETE 2021 PRIVÍTA MLADÝCH
OLYMPIONIKOV Z CELEJ EURÓPY NAMIESTO KOŠÍC
- 22 EURÓPSKE ŠPORTOVÉ FÓRUM 2019
- 27 ENGSO SCHVÁLILO STRATEGICKÝ PLÁN NA ROKY
2020 – 2023
- 29 ROZHOVOR S...PETROM TARCALOM
- 32 ERASMUS+ PRE OBLASŤ ŠPORTU
- 35 FATE - SLOVENSKÁ ÚČAŠŤ V PROJEKTE ERASMUS+
- 38 TESTOVANIE POHYBOVÝCH PREDPOKLADOV ŽIAKOV
PRVÝCH A TRETÍCH ROČNÍKOV ZÁKLADNÝCH ŠKÔL
- 41 ZAUJÍMAVOSTI Z MEDZINÁRODNÉHO DIANIA V
ŠPORTE
- 48 POZVÁNKA DO SVETA VODNÝCH NÝMF
- 52 CENTENÁRIUM BELASÉHO FENOMÉNU (II.)
- 57 AKTUÁLNY ADRESÁR ZVÄZOV

ISSN 2585-8270

Vydavateľ: Národné športové centrum, Trnavská cesta 39, 83104 Bratislava

IČO: 30853923, email: office@sportcenter.sk, www.sportcenter.sk

Zodpovedný redaktor: Mgr. Igor Kováč

Redakčná rada: PhDr. Igor Machajdík, PhDr. Zdenko Kríž, Ing. Alica Fisterová, Ing. Ján Mižúr, Mgr. Lýdia Babiaková

Fotografie: Søren Aagaard, Lubomír Souček, Peter Sukeník, Ján Súkup, Tomáš Tadránek, LLDC,
Pixabay, Wikimedia, archív NŠC

Redakcia nezodpovedá za obsahovú stránku článkov a príspevkov.

Grafické spracovanie: trueCreative

Športová jar na Slovensku bola tento rok skutočne štedrá na zaujímavé udalosti. Spomedzi všetkých nepochybne vyniká hokejový svetový šampionát, ktorý k nám zavítal po ôsmich rokoch. Do histórie sa zapísal mimoriadnym organizačným úspechom a nepochybne výraznou mierou prispel k dobrej vizitke Slovenska ako potenciálneho organizátora významných športových podujatí v budúcnosti. Verme, že svojej úlohy sa úspešne zhostí aj Banská Bystrica. Tej sa totiž po nečakanej ságe o tom, kto nahradí Košice v organizácii EYOF 2021, dostalo čestnej i neľahkej úlohy pomôcť Slovensku vyhnúť sa medzinárodnej blamáži a stihnúť to, na čo iné mestá majú za normálnych okolností podstatne viac ako momentálne zostávajúce dva roky.

Centrum stredného Slovenska sa ocitlo v stredobode záujmu aj v súvislosti s prípadným ďalším hokejovým šampionátom. Šéf IIHF René Fasel sa totiž vyjadril, že Košice so svojou Steel arénou už MS nebudú môcť privítať. Úvahy nad výstavbou až 15-tisícovej haly, ktorá by slúžila klubom Banskej Bystrice a Zvolena však vyvolávajú pochybnosti, či sa dá tak veľká hala v tak malých mestách úspešne prevádzkovať. V podobnom duchu sa nesú reakcie aj na projekt Národného cyklistického centra v Orechovej Potôni, ktorému bola pred pár mesiacmi schválená štátna dotácia. Na stránkach časopisu sme sa bližšie pozreli práve na vybrané zahraničné skúsenosti okolo výstavby a prevádzky cyklistických zariadení a podelili o niekoľko postrehov na projekt NCC.

Obsah druhého tohtoročného čísla dopĺňajú príspevky o programe Erasmus+ v oblasti športu a príklade slovenskej účasti v medzinárodnom projekte financovanom z fondov EÚ. Pozrieme sa tiež na dianie počas Európskeho športového fóra v Bukurešti či organizáciu ENGSO zastrešujúcu európsky mimovládny športový sektor. Testovanie žiakov prvých a tretích ročníkov ZŠ má za sebou úvodnú sériu testov. V príspevku sa preto pozrieme na jeho výsledky. V rozhovore nám tentoraz poskytol odpovede na otázky novozvolený prezident Európskej bedmintonovej konfederácie Peter Tarcala.

Ani v tomto čísle nebude chýbať prehľad zaujímavostí z medzinárodného diania v športe. Čitateľov pozveme na mládežnícky svetový šampionát v synchronizovanom plávaní, ktorý v auguste privíta Šamorín a na záver poodhalíme druhý diel storočnej histórie Slovana Bratislava.

V mene celej redakčnej rady vám želim príjemné čítanie.

Mgr. Igor Kováč
zodpovedný redaktor

POSTREHY NA TÉMU CYKLISTICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

IGOR KOVÁČ

Dánsko je cyklistike zaslúbená krajina. Jej hlavné mesto Kodaň zaznamenalo v roku 2016 po prvý raz v histórii na svojich uliciach viac cyklistov ako motorových vozidiel. Po jednom z jej mostov ich prejde každý deň viac než 48000 a cyklistické zápchy sú novou realitou. Kodanská cyklistická kultúra sa však vďaka tomu stala doslova turistickou atrakciou. Na križovatkách sa turisti každé ráno fotia zo zástupní Dánov na bicykloch čakajúcich na zelenú. Nie je výnimkou, že na ňu prejdú na druhý či tretí pokus. Počas jednej z ankiet medzi obyvateľmi Kodane sa zistilo, že hlavným motívom prečo začali používať bicykel, bol predovšetkým rýchly spôsob dopravy (56%), na druhom mieste sa umiestnil aktívny pohyb (19%) a na treťom finančná nenáročnosť bicyklovania

(6%). Environmentálne dôvody boli s 1% až na poslednom mieste pomyselného rebríčka. Prioritné zdôrazňovanie ekologického aspektu cyklistiky sa tak ukázalo ako nezmysel pri jej propagácii.

Kodanská samospráva investovala za posledné dve desaťročia do cyklistickej infraštruktúry dve miliardy dánskych korún, čo prispelo k nárastu počtu cyklistov o 68%. Podarilo sa im vypočítať, že používanie auta na jednom kilometri stojí spoločnosť 89 centov, zatiaľ čo používanie bicykla naopak prispieva do spoločnosti 26 centami. Aj preto podiel tých, ktorí denne dochádzajú do práce či do školy na bicykli, dosiahol v roku 2014 až 45%. Na celkovej mestskej doprave sa cyklisti podieľajú dokonca 55%, pričom

zaberajú len tretinu mestských komunikácií.

Dánsky príklad ukazuje, že prínos cyklistiky ako rýchleho, finančne dostupného a zdravého spôsobu prepravy je nesporný. Investovanie do potrebnej infraštruktúry má preto svoje opodstatnenie. Pochopiteľne, vyššie spomenuté údaje sa týkajú predovšetkým dopravného rozmeru cyklistiky. Športová, súťažná cyklistika predstavuje skôr nadstavbu, pre ktorú by podmienky, aké vládnu v Dánsku, mali predstavovať ideálne základy. Dánsko je nepochybne vo svete cyklistiky úspešnou krajinou so športovými osobnosťami i dejiskom významných cyklistických šampionátov a podujatí. Svedčí o tom aj skutočnosť, že v roku 2021 bude Tour de France ukrajsť svoje prvé metre práve na dánskych cestách.

V posledných rokoch sa však v tomto ohľade stala doslova veľmocou Veľká Británia, a to aj napriek tomu, že na ostrovoch ani zďaleka nepanuje tak vyspelá cyklistická kultúra ako v Dánsku. Britský cyklistický zväz sa usiluje používanie bicyklov ako každodenného spôsobu dopravy propagovať. Ideálnou príležitosťou na to malo byť mesto Stevenage, ktoré bolo ešte v 60-tych rokoch 20. storočia úmyselne naprojektované tak, aby motivovalo ľudí k bicyklovaniu. V roku 2005 ponúkol zväz mestskej samospráve „tučné“ granty na podporu cyklistiky. Tá ich však odmietla. Podľa pôvodných plánov architektov malo v meste s takmer 40 kilometrami cyklistických komunikácií používať bicykel ako hlavný dopravný prostriedok 40% obyvateľov. K tejto hranici sa však mesto za celý čas ani len nepriblížilo. V roku 2010 sa tento údaj pohyboval na úrovni 2,9%. Ostatné časti britských ostrovov tiež výrazne zaostávajú za očakávaniami. Úspechy britských cyklistov – aj tých, poznačených terapeutickými výnimkami - tak zjavne nie sú založené na masovosti tohto druhu dopravy, ale sú skôr výsledkom cielených investícií do podpory vrcholového športu vrátane potrebnej športovej infraštruktúry.

Cyklistický park v Londýne

Posledným prírastkom do palety britských cyklistických športovísk je londýnsky VeloPark, dedičstvo olympijských hier v roku 2012. Po hrách prešiel takmer dvojročnou transformáciou a v roku 2014 bol sprístupnený verejnosti. Okrem velodrómu pre dráhovú cyklistiku sa v jeho bezprostrednom okolí nachádza dráha pre BMX, asfaltový cyklistický okruh s dĺžkou jednej míle a trate pre horskú cyklistiku. Táto kombinácia športovísk pre všetky štyri olympijské cyklistické disciplíny z neho robí jediné zariadenie svojho druhu na svete. Areál je v správe Lee Valley Regional Park Authority (LVRPA), organizácie, ktorá prevádzkuje aj olympijský vodnoslalomový kanál, tenisové kurty a ihriská pre pozemný hokej. Všetky športoviská sú súčasťou viac než 40 km dlhého parku, ktorý sa tiahne od centra Londýna na sever do okolitej regiónu a za posledných 5 rokov ho navštívilo 6,6 milióna ľudí. Daňový poplatník Londýna a regiónov Essex a Hertfordshire prispievajú 32% do rozpočtu organizácie na jeho údržbu a prevádzku. V sezóne 2018/2019 to predstavovalo 9,6 milióna libier. Zvyšných 68% predstavujú príjmy, ktoré organizácia generuje z vlastných aktivít.

Prevádzka samotného VeloParku stojí ročne viac ako 3 milióny libier, čo je asi 10% rozpočtu LVRPA. Na zabezpečenie jeho ziskovosti organizácia vytvorila bohatú programovú ponuku, ktorou sprístupňuje jeho športoviská verejnosti všetkých vekových kategórií i rôznych cyklistických zručností. Za 40 libier tak môže dieťa napríklad absolvovať hodinu výučby jazdy na bicykli. Za 105 až 125 libier si môžu zasa 15-členné skupiny školákov na hodinu zajazdiť na BMX trati, cestnom okruhu, horských bicykloch či velodróme. Cestný okruh je dostupný pre jednotlivca za minimálne 5 libier na hodinu, a ak si k tomu chcete požičať aj bicykel a helmu, zaplatíte ďalších 12 libier navyše. Štvorčlennej rodine je rovnaký zážitok dostupný za 29 libier. Velodróm je jednotlivcom z radov verejnosti dostupný za 45 až 60 libier na hodinu. Akreditovaní jazdci v kategóriách juniorov a dospelých môžu zlepšovať svoje zručnosti za 17 až 20 libier na dve hodiny. Celá ponuka je oveľa bohatšia a pohľad na rezerváciu stránku VeloParku ukazuje, že termíny sú v drvivej väčšine rezervované na niekoľko týždňov dopredu. Zástupcovia niektorých cyklistických klubov v Londýne sa však sťažujú, že ceny za používanie športovísk sú pre nich príliš vysoké, a keďže pracujú v mnohých prípadoch na dobrovoľnej báze a ich členskú základňu tvoria aj cyklisti z nízkopríjmových sociálnych skupín, nemôžu si takéto

zariadenia dovoliť. Londýnska cyklistická verejnosť tiež vyjadrila nespokojnosť so zmenou pôvodných plánov VeloParku, keďže sa jeho plánovaná rozloha 34 hektárov znížila na 10.

Aj napriek špičkovým podmienkam, ktoré VeloPark ponúka, Britský cyklistický zväz nemieni presťahovať svoje sídlo do Londýna a aj naďalej chce zostať v Manchesteri. Tu po Hrách Commonwealthu v roku 2002 vznikol velodróm a v susednom parku aj trate pre horskú cyklistiku rôznych stupňov obťažnosti. Vedľa velodrómu bola neskôr dobudovaná aj krytá národná BMX aréna za 24 miliónov libier. Zásadným argumentom zväzu proti presťahovaniu bol však aj zvlnený terén v okolí Manchestru, ktorý ponúka oveľa lepšie tréningové podmienky na cestnú cyklistiku ako Londýn.

Cyklistické velodrómy

Samostatnú kapitolu v rámci cyklistickej infraštruktúry predstavujú velodrómy. Ten londýnsky sa pýši titulom najrýchlejšej dráhy na svete. Architekti renomovanej firmy Hopkins Architects, ktorí stavbu projektovali, zjavne odvedli skvelú prácu, keďže už počas prvých testovacích súťaží na nej padali svetové rekordy. Svoju zásluhu má na tom aj Austrálčan Ron Webb,

Interiér londýnskeho velodrómu

ktorý je svetoznámy staviteľom tratí pre dráhovú cyklistiku a s firmou Hopkins v Londýne spolupracoval. Pri výstavbe velodrómu sa použilo 56 km dreva zo sibírskej borovice, ktorého kusy o hrúbke 4x4 cm boli pribité ručne 350 tisíc klincami. Jediné, čo architekti nevedeli ovplyvniť, bola malá nadmorská výška Londýna. Rozhodli sa preto nainštalovať zariadenia, ktoré vedeli upraviť podmienky v hale tak, aby sa zvýšila teplota a znížil obsah vzduchu a dráha sa zrýchlila. Cena za to všetko však nebola vôbec malá, viac ako 100 miliónov libier. Náklady sa pritom ešte v roku 2004 počas olympijskej kandidatúry Londýna pohybovali na úrovni 20 miliónov.

Aj napriek nesporným architektonickým kvalitám, zásadným nedostatkom celej stavby sa ukázalo byť jej jednostranné využitie. Práve preto sa prevádzkovatelia rozhodli používať velodróm aj na nešportové komerčné účely. Ako totiž upozornili odborníci z inej svetoznámej architektonickej firmy Populous, ktorá pracovala na výstavbe mnohých olympijských športovísk, „*Velodróm má oveľa lepšie predpoklady na návratnosť investícií, ak je koncipovaný ako multifunkčná hala a nie ako monofunkčné zariadenie.*“

Vo svete existuje niekoľko príkladov, ktoré si v tomto ohľade zobrali ponaučenie. V roku 2000 vyrástla v austrálskom Melbourne aréna, ktorá bola od začiatku projektovaná tak, aby slúžila celému radu športov i pre účely kultúrnych podujatí. Aréna je pravidelným dejiskom ligových zápasov v basketbale a netbale. Zároveň sa v nej uskutočňujú podujatia v boxe, športovej gymnastike, ľadovom hokeji, ale tiež tenisový Australian Open a v neposlednom rade aj súťaže v dráhovej cyklistike. Prichýliť pod jednu strechu takúto paletu rôznorodých športov umožňuje mimoriadne flexibilný systém sedadiel, ktorý je v aréne použitý. Severná a južná tribúna sú totiž naprojektované tak, že sa dajú vysunúť až pod strechu, čím sa odkryjú zákruhy velodrómu. Zvyšné časti tribún, pod ktorými je dráha ukrytá, je potrebné manuálne premiestňovať. V roku 2006 aréna hostila súťaže v dráhovej cyklistike a basketbale počas Hier Commonwealthu a v rokoch 2004 a 2012 sa na nej uskutočnili cyklistické majstrovstvá sveta. Kapacita arény v cyklistickom móde je 4500 divákov. V prípade použitia ostatných tribún sa dokáže zvýšiť na 10500 sedadiel. Celkové náklady na výstavbu arény sa vyšplhali na 65 miliónov austrálskych dolárov (40,5 milióna eur). Len pre porovnanie rekonštrukcia štadióna O. Nepelu s podobnou kapacitou dosiahla

96 miliónov eur. Ak si predstavíme, čo za menej ako polovicu tejto sumy dokázali postaviť v Austrálii, môžeme len neveriacky krútiť hlavami.

Melbourne arena v tenisovom móde počas Australian Open

V podobnom multifunkčnom duchu sa niesla aj výstavba Ballerup Super Areny, ktorá sa nachádza 20 minút jazdy od centra Kodane. Okrem dreveného 250-metrového velodrómu disponuje vnútorná plocha ihriskami pre hádzanú, bedminton, basketbal či futbal. Vďaka použitiu dočasných tribún je v nej možné organizovať športové a kultúrne podujatia, ale tiež rôzne veľtrhy a výstavy. V rokoch 2002 a 2010 velodróm hostil cyklistický svetový šampionát a v roku 2014 zasa bedmintonové MS. S dočasným sedením je schopný prichýliť naraz maximálne 9200 divákov a až do vybudovania Royal arény v roku 2017 bol s výnimkou futbalového štadióna Parken (so zaťahovacou strechou) najväčšou multifunkčnou halou v Kodani. Výstavba arény stála 110 miliónov dánskych korún (14,7 milióna eur). Z dôvodu projektovej chyby však krátko po uvedení do prevádzky v roku 2001 došlo k zrúteniu strechy, čo si vyžiadalo ďalších 30 miliónov korún (4 milióny eur) na úpravy. Súčasťou úprav bola aj výmena vnútornej plochy velodrómu, ktorá teraz umožňuje aj prístup ťažkej techniky pri príprave koncertov a veľtrhov. Následkom toho sa tiež časti dráhy dajú dočasne odstrániť. Aréna slúži 50 hodín týždenne na športové účely, čo predstavuje asi 57% jej využitia. Samospráva mesta Ballerup, ktorá je jej vlastníkom, dosiahla v spolupráci so súkromnou eventovou organizáciou EventForce v roku 2006 prvý prevádzkový zisk vo výške 580 tisíc dánskych korún. V dlhodobom horizonte plánujú dosahovať zisky vo výške 3-5 miliónov. V roku 2006 sa v hale zároveň uskutočnilo v priebehu 50 dní 30 podujatí. Príjmy z organizácie nešportových podujatí (firemných

akcií, veľtrhov a pod.) pritom predstavujú až 90% z celkových príjmov haly. Tie sa v roku 2006 pohybovali na úrovni 12 miliónov DKK. Výzvou pri prevádzke arény sa tak ukazuje sklbenie športového využitia s komerčnými nešportovými podujatiami. Riaditeľ EventForce Ulrik Boss v tejto súvislosti konštatuje, že „Možnosť každodenného využitia pre šport by v takejto multifunkčnej hale mala byť vnímaná len ako extra ponuka, ak aj naďalej má operovať s obmedzenými komunálnymi zdrojmi a zároveň produkovať finančné zisky. Ak chce obec prioritne ponúkať velodróm pre športové aktivity, potom je vhodnejšie uvažovať nad vybudovaním bežnej tréningovej haly.“

Velodróm s multifunkčným využitím sa nachádza aj v holandskom meste Alkmaar. Ako však hovorí jeho manažér Willem Oude, „Náklady na prevádzku sú vždy vyššie, než to, čo dokáže zarobiť. Ročne nás to stojí 400000 eur a nedokážeme byť v pluse.“ Podľa jeho názoru by im pomohlo, keby v spolupráci s niektorou univerzitou mohli zabezpečiť jeho využitie počas doobedňajších a skorých popoludňajších hodín študentmi. V tomto čase totiž zostáva nevyužitý, s čím majú veľký problém. Alkmaar je pritom mesto s viac než 100-tisíc obyvateľmi. „Na vnútornej ploche velodrómu mávame futbal, volejbal, tenis, pozemný hokej a basketbal. Halu využívajú aj rôzne súkromné skupiny cyklistov, príp. futbalový klub, ktorý si chce v rámci tréningu dráhu vyskúšať. Vnútorná plocha však generuje peniaze na to, aby mohla cyklistická dráha fungovať. Ak by sme ju nevyužívali, nedokázali by sme naplniť očakávania. Cyklistika totiž predstavuje iba 15% našich príjmov.“ Na prevádzku haly dostávajú finančnú pomoc od mesta, regiónu i štátu. Vo svojej podstate sú však stále súkromným podnikom, ktorý musí odvádzať dane. „Preto musíme organizovať aj rôzne výstavy, obchodné stretnutia či raz do mesiaca

aj blší trh. Rabobank, finančná inštitúcia, ktorá je celonárodným sponzorom mládežníckych talentov vo veku 14-19 rokov tu zvykne organizovať veľkú párty.“ Neďaleko haly sa im podarilo vybudovať aj trate pre horskú cyklistiku. „Vybuodovali sme ich však bez nákladov na dobrovoľnej báze a v súčasnosti slúžia najmä na tréning pre miestnu políciu.“

Samostatnou kategóriou sú kryté, multifunkčné velodrómy, ktoré sa delia o jednu strechu s atletickými dráhami. Velodróm v ďalšom holandskom meste Apeldoorn má vo svojom vnútri regulárnu 200-metrovú atletickú šesťdráhu, ktorá tento rok hostila halové majstrovstvá Holandska. Jeho kapacita je 5000 divákov a v rokoch 2011 a 2018 hostil MS v dráhovej cyklistike. V roku 2016 odštartovalo v jeho útrobach prologom aj Giro d'Italia. Jeho súčasťou je však aj volejbalová hala, v ktorej sa uskutočnili zápasy počas ženských ME 2015. Velodróm tiež plní funkciu národného centra pre holandskú cyklistickú reprezentáciu. Na rozdiel od velodrómu v Alkmaare, ktorý je skôr menším súkromným podnikom, je však prevádzkovaný veľkou korporáciou Libema, ktorá má vo svojom portfóliu prevádzku hotelov, zábavných parkov, ale aj ďalších športovísk a multifunkčných hál po celom Holandsku. Zároveň má uzatvorenú dohodu s miestnou univerzitou, takže má zabezpečené aj celodenné využitie z radov študentov. Plánované náklady na výstavbu vo výške 52 miliónov eur sa navýšili o 6,4 milióna. Samospráva 160-tisícového mesta Apeldoorn z toho prispela 33 miliónmi eur.

Velodróm s atletickou dráhou stojí aj v dánskom meste Odense. Thorvald Eleggaard Arena pritom predstavuje zaujímavé konštrukčné a prevádzkové riešenie. Vo svojich útrobach ukrýva štandardný 250-metrový drevený ovál a 200-metrovú atletickú štvordráhu.

Apeldoorn Omnisport Arena

To, čo je na nej najzaujímavejšie, je však spôsob jej zastrešenia. Dánska firma Mikkelsen Architects spoločne s firmou Populous použili mimoriadne ľahkú a finančne nepomerne lacnejšiu konštrukciu s použitím oceľových nosníkov v kombinácii s vinylovou membránou. Tá je navyše schopná prepúšťať denné

futbalového štadióna sa dá dostať viacúčelová atletická hala s velodrómom do takmer každého krajského mesta.

Uvedené príklady zároveň ilustrujú, že náklady na výstavbu velodrómov sa môžu pohybovať na rôznej úrovni. V tejto súvislosti však R. Webb podotýka, že náklady na vybudovanie drevenej 250-metrovej dráhy medzinárodných štandardov dokážu predstavovať len 2% nákladov na výstavbu celého velodrómu. To, čo velodróm môže predražovať, tak podľa neho nie je dráha samotná, ale zázemie okolo dráhy, prípadne spôsob jej

Thorvald Elegard Arena / Foto: Søren Aagaard

svetlo, čím odpadá potreba celodenného svietenia. Systém umelého osvetlenia arény bol navyše vytvorený tak, aby sa svojou intenzitou dokázal flexibilne meniť a prispôbovať prirodzenému svetlu počas dňa, ročného obdobia i aktuálneho počasia. Konštrukcia tiež nepoužíva finančne náročnú tepelnú izoláciu strechy. Namiesto toho bol v aréne použitý systém kúrenia, ktorý zbytočne nevyhrieva medzipriestory, ale len povrchy v rámci budovy, ktoré sa skutočne používajú. Tieto opatrenia majú za následok zníženie prevádzkových nákladov. Aréna nedisponuje diváckymi tribúnami, ktoré by jej umožňovali organizáciu významnejších medzinárodných podujatí. Pre účely tréningu a súťaží regionálneho a národného významu však nepochybne dokáže poskytnúť vhodné podmienky. V januári 2016 bola aréna uvedená do prevádzky. V tom istom roku bola zároveň zaradená medzi absolútne najlepšie projekty športových stavieb v celosvetovej architektonickej súťaži Architizer Awards. Náklady na jej realizáciu dosiahli 73 miliónov dánskych korún, čo je v prepočte asi 9,8 milióna eur. Pre slovenskú atletiku a dráhovú cyklistiku tak toto riešenie ukazuje, že za cenu bratislavského „zimáku“ alebo národného

Thorvald Elegard Arena / Foto: Søren Aagaard

zastrešenia. Všetko závisí na tom, v akom štandarde sa rozhodnete velodróm realizovať.

Národné cyklistické centrum

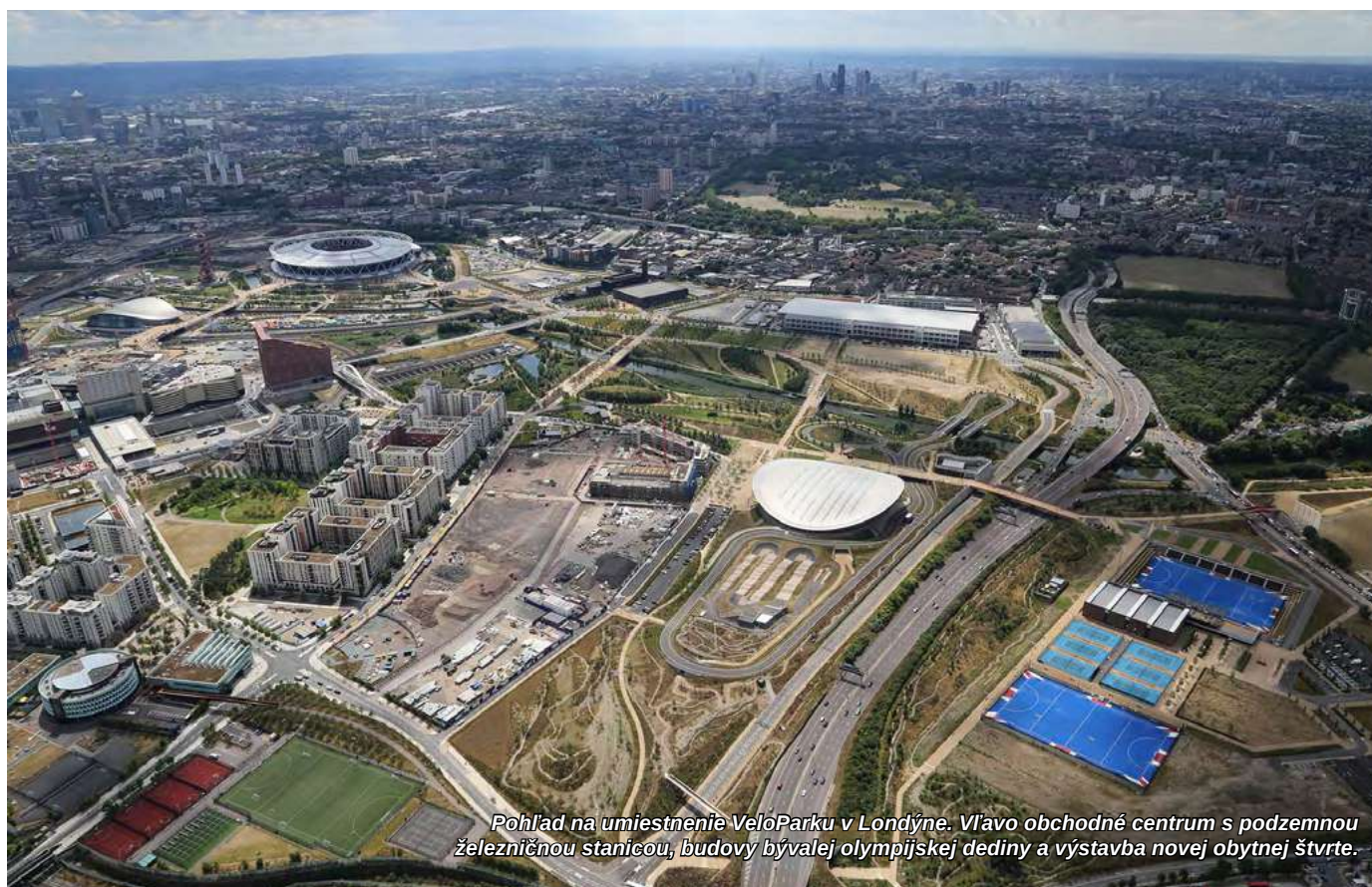
V marci tohto roka zarezovala v médiách informácia o uvoľnení takmer 30 miliónov eur zo štátneho rozpočtu na projekt Národného cyklistického centra (NCC). Jeho súčasťou má byť velodróm spĺňajúci medzinárodné štandardy, trasy pre cestnú a horskú cyklistiku, areál BMX, ale tiež zariadenia pre cyklokros, cyklotrial či sálovú cyklistiku. Okrem toho má poskytovať ubytovacie kapacity či ďalšie servisné zariadenia. Takouto koncentráciou služieb a športovísk by tým pádom prekonal aj doteraz svetovo unikátny VeloPark v centre Londýna. Niet preto divu,

že najväčšie pochybnosti v súvislosti s NCC vyvoláva už od samého začiatku spôsob jeho prevádzky a jeho navrhovaná poloha. Obec Orechová Potôň s asi 1700 obyvateľmi, ktorá je situovaná približne 8 km od Dunajskej Stredy a niečo viac ako 40 km od Bratislavy, sa totiž s Londýnom jednoducho nedá porovnávať. Miestny VeloPark má do pol hodiny jazdy autom k dispozícii niekoľko miliónovú spotrebiteľskú základňu. A to sa ne bavíme o jeho excelentom napojení na systém hromadnej dopravy v podobe multimodálneho uzla železničnej stanice v Stratforde. Po dobudovaní olympijského parku ďalšími obytými štvrtami bude VeloPark navyše dostupný desiatkam tisíc ľudí aj pešo. Potvrdil mi to aj výkonný riaditeľ organizácie zodpovednej za jeho prevádzku Shaun Dawson: „To, že máme VeloPark v Londýne s jeho počtom obyvateľov je hlavným faktorom jeho úspechu.“ Na základe svojich skúseností a znalostí s prevádzkou ich športovísk sa tiež vyjadril na margo plánovaného NCC: „Ak máte v úmysle postaviť niečo podobné, ako je VeloPark, ale v menej obývanej oblasti, potom je jasné, že zariadenie musí poskytovať čo najširší program aktivít a byť úplne závislé na cyklistike (bez toho, aby stratilo kľúčové

cyklistické zameranie). Okrem toho zohráva dôležitú úlohu aj nešportové využitie súkromným sektorom (od organizácie tímbuildingových akcií až po veľké súkromné podujatia). Kľúčový bude tiež dizajn centra, aby bola zabezpečená jeho flexibilita a schopnosť sa funkčne adaptovať a cez diverzifikovanú programovú ponuku priťahovať zákazníkov z radov miestneho obyvateľstva i okolitého regiónu. V podstate, ak by ste zariadenie, ako je VeloPark, umiestnili kdekoľvek, funkčná flexibilita a rozmanitá ponuka sú zásadnými faktormi na jeho optimálne fungovanie. V odľahlých a menej obývaných oblastiach je to však ešte dôležitejšie.“

S. Dawson mi následne ponúkol možnosť, aby zástupcovia NCC navštívili VeloPark v Londýne a poučili sa z ich skúseností, príp. prekonzultovali s ním a jeho kolegami svoj projekt. V prípade záujmu o pomoc pri príprave projektu NCC je pripravený podeliť sa o svoje poznatky aj priamo v Bratislave.

Aj s ohľadom na londýnske skúsenosti kritickým prvkom projektu NCC je nepochybne velodróom, navyše, ak je koncipovaný ako stavba, ktorá má splňať štandardy na

Pohľad na umiestnenie VeloParku v Londýne. Vľavo obchodné centrum s podzemnou železničnou stanicou, budovy bývalej olympijskej dediny a výstavba novej obytnej štvrte.

organizáciu medzinárodných podujatí. To zásadným spôsobom celý projekt predražuje a ovplyvňuje aj následné prevádzkové náklady. Vyššie spomínané príklady poukazujú na nevyhnutnosť použitia takého dizajnového riešenia, ktoré minimalizuje spotrebu energií a zabezpečí jeho fungovanie ako multifunkčnej haly tak, aby bola schopná poskytnúť priestor aj pre komerčné nešportové aktivity. Len v takom prípade má reálnejšiu možnosť sa v dlhodobom horizonte „užiť“. Jeho dostupnosť čo najväčšiemu počtu potenciálnych užívateľov je preto faktor, ktorý by nemal byť zanedbaný.

Podľa internetových zdrojov je na svete 57 krytých velodrómov s drevenou 250-metrovou dráhou spĺňajúcich medzinárodné štandardy. V zozname 34 krajín, ktoré takýmto športoviskom disponujú, sú dokonca aj také „exotiky“ ako Trinidad a Tobago alebo Čile. To, že na Slovensku s jeho cyklistickou históriou i súčasnosťou takýto velodróm absentuje, vyznieva v tomto kontexte až tragikomicky. Drvivá väčšina z nich sa však nachádza vo veľkomestách či miliónových metropolách, alebo v ich bezprostrednej blízkosti. Výnimkami sú napríklad národný velodróm vo švajčiarskom meste Grenchen (17000 obyv., asi 40 km od Bernu), velodróm v slovinskom Novom Meste (22000 obyv., asi 70 km od Ljubljany) či velodróm v rámci portugalského centra vrcholového športu Sangalhos v Anadii (30000 obyv., 90 km od mesta Porto).

Dôvody, prečo boli umiestnené práve v týchto mestách, sa rôznia. Velodróm v Slovinsku vznikol zastrešením a prebudovaním už existujúcej dráhy a portugalský projekt vznikol tiež na mieste, ktoré má údajne cyklistickú tradíciu. Švajčiarsky národný velodróm v Grenchene je zasa výsledkom súkromnej iniciatívy miestneho podnikateľa Andyho Rihsa, zakladateľa

Velodróm v Anadii, Portugalsko

cyklistickej značky BMC, pričom stojí hneď oproti sídlu jeho firmy. Do projektu, ktorý stál celkovo 17,5 milióna švajčiarskych frankov (15,5 miliónov eur) a bol financovaný väčšinou z verejných zdrojov, prispel sám sumou 2 miliónov. Prevádzkové náklady velodrómu sa pohybujú vo výške 1,2 milióna frankov ročne (asi 1 milión eur). Neskôr v jeho susedstve vznikol aj areál BMX, ktorý je veľmi populárny u jazdcov rôznych vekových kategórií.

Národné cyklistické centrum pod názvom Avantidrome stojí od roku 2014 aj v novozélandskom meste Cambridge s 19000 obyvateľmi. Jeho generálny manažér Scott Gemmill mi vysvetlil, že sa nachádza 15 minút jazdy (20 km) od 170-tisícového mesta Hamilton, ktoré je piatym najväčším mestom v krajine. Zároveň počas prevádzky zistili, že počas bežných dní majú pravidelných návštevníkov z okruhu maximálne 30 minút jazdy od centra. Počas víkendov a v čase konania niektorých významných podujatí sú však ľudia ochotní dochádzať aj z väčšej vzdialenosti. *„Blízkosť veľkého mesta by nepochybne prispela k zvýšenej návštevnosti. Zároveň však umiestnenie centra vo veľkom meste by zvýšilo stavebné náklady a tréningové podmienky by tiež nemuseli byť ideálne. Lokality s nižším počtom obyvateľov nám napríklad zaručuje prázdnnejšie cesty pre tréning cestnej cyklistiky. Tiež sú tu nižšie životné náklady a máme aj silnú podporu miestnej komunity. Pri prevádzke sa však môžeme oprieť o finančnú podporu našej rodiny sponzorov. Zároveň máme v rámci velodrómu niekoľko veľkých nájomníkov, ktorí využívajú naše priestory na svoje prevádzky. Umožňuje nám to udržiavať krehkú rovnováhu, ktorá nám doteraz celkom dobre funguje.“* Ročné náklady centra sú 3 milióny novozélandských dolárov (1,8 milióna eur). Jeho výstavba stála 32 miliónov dolárov (19 miliónov eur). Podľa S. Gemmilla by však v prepočte na dnešnú hodnotu dolára stála výstavba 45-50 miliónov (27-29 miliónov eur). V lokalite, kde sa velodróm nachádza, sú umiestnené aj ďalšie centrá vrcholového športu, napríklad pre triatlon, veslovanie či rýchlostnú kanoistiku, čím sa podmienky na vrcholový tréning v Cambridgi ešte zlepšili.

Výstavba národného velodrómu, a to dokonca najvyššej kategórie s kapacitou 6 tisíc divákov, momentálne prebieha aj v obci Spresiano (12000 obyv.), v cyklisticky silnom regióne na severe Talianska. Svojou polohou sa nachádza na pozemku v tesnej blízkosti diaľnice asi 10 km od Trevisa (85000 obyv.) a 35 km od Benátok (260000 obyv.). Zaujímavosťou je,

že projekt v hodnote 28,8 milióna eur je financovaný výlučne zo štátnych zdrojov, pričom ho realizuje súkromná firma Pessina Construzioni, ktorá má byť podľa zmluvy okrem výstavby zodpovedná aj za jeho prevádzku na najbližších 50 rokov. Jednou z podmienok je, že počas tohto obdobia ho má povinnosť sprístupňovať aj s príslušnými službami Talianskemu zväzu cyklistiky na 150 dní v roku zadarmo. Stavba má byť dokončená v januári 2020, aby bol ešte dostupný na prípravu talianskej reprezentácie pred OH v Tokiu. Firma Pessina bude na jeho prevádzke spolupracovať s podnikateľom Remom Mosolem, ktorý je vlastníkom pozemkov. Budúcnosť ukáže s akým úspechom.

Orechová Potôň s Dunajskou Stredou dohromady disponujú podobnou populačnou základňou ako vyššie spomínané lokality. Na rozdiel od nich sa však NCC neobmedzuje iba na velodróm, ale je koncipovaný ako nepomerne komplexnejšie a väčšie zariadenie, ktoré navyše – možno s výnimkou londýnskeho Veloparku - nemá vo svete existujúcu predlohu, takže sa nemôže oprieť ani o podobné prevádzkové skúsenosti. Aj preto je jeho poloha faktor, ktorý by mal byť starostlivo zvážený.

NCC v Bratislave?

Je pochopiteľné, že vzhľadom na vyššie spomenuté skúsenosti s prevádzkou cyklistických športovísk by bolo ideálne, ak by sa projekt NCC podarilo zrealizovať v Bratislave. V slovenských podmienkach disponuje najväčšou spotrebiteľskou základňou a z hľadiska potenciálnych kandidátúr na organizáciu významných európskych a svetových cyklistických podujatí dokáže byť slovenské hlavné mesto konkurencie schopnejšie ako iné lokality. Či už je to napríklad z hľadiska dopravnej dostupnosti alebo existujúcich hotelových kapacít.

Na území hlavného mesta existuje niekoľko lokalít, ktoré sú v územnom pláne určené na športovú funkciu a zároveň svojou rozlohou vyhovujú podmienkam cyklistického centra. Pri zvážení niekoľkých faktorov by sa dali navrhnúť dva základné varianty.

Variant 1 – NCC Petržalka/Jarovce

V tejto lokalite na južnom konci Petržalky momentálne prebieha výstavba rezidenčného projektu „Južné mesto“. V jeho susedstve sú pozemky územným plánom určené na šport. Podľa údajov z katastrálnej

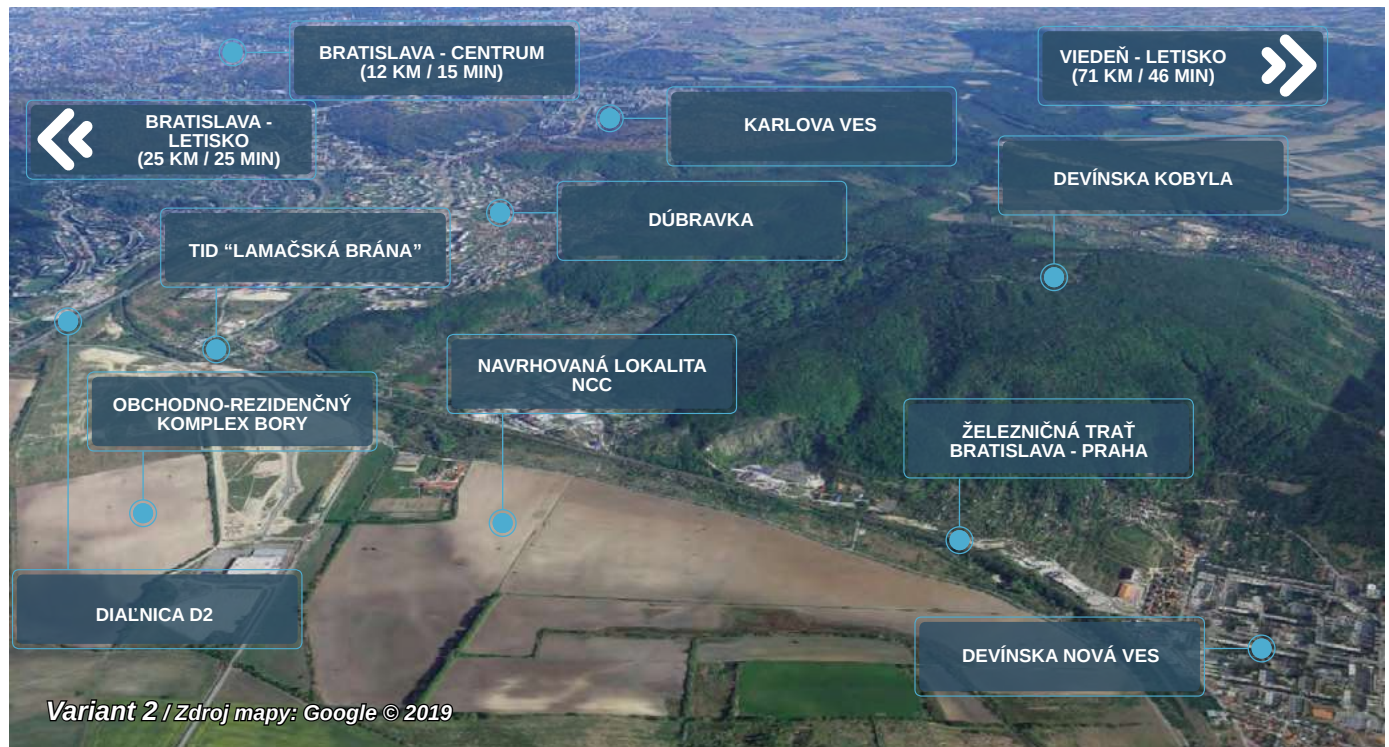

mapy Bratislavy je z nich 8,6 ha vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja a 25,4 ha v súkromnom vlastníctve jedinej firmy. Táto lokalita bola pôvodne určená na realizáciu športovo-rekreačného areálu, známeho aj pod názvom „Petržalské Pasienky“. Lokalita má skvelé napojenie na diaľničnú sieť, vrátane práve budovaného nultého obchvatu i na letiská v Bratislave a vo Viedni. Zároveň sa nachádza v bezprostrednej blízkosti dunajskej cyklotrasy. Po dokončení trate električky až po zastávku Janíkov dvor by sa NCC nachádzalo prakticky v pešej vzdialenosti od uzla mestskej hromadnej dopravy. Zároveň by bolo lokalizované v preferovanom zrážkovom tieni. NCC v tejto lokalite by tiež nepochybne rozšírilo ponuku športových aktivít pre 100 tisíc Petržalčanov, ako aj ďalších 20 tisíc obyvateľov nového rezidenčného komplexu „Južného mesta“. Velodróm by mohol zároveň plniť funkciu viacúčelovej haly, ktorá v tejto časti Bratislavy chýba. Športovo-rekreačný potenciál tejto lokality umocňuje aj veslársko-kanoistický areál Zemník, ktorý má vyrásť len pár stoviek metrov od prípadného NCC. Pozemky v jeho okolí, ktoré sú mimochodom vo vlastníctve štátu, sú tiež v územnom pláne určené na športové aktivity. Spolupráca s veslármi a kanoistami tak ponúka možnosť zaujímavých synergii, napríklad

v podobe vytvorenia 4,5 km dlhej cestnej cyklistickej trasy v okolí kanála, tréningových tratí pre cyklokros a horskú cyklistiku, príp. využitia „kanoistickej“ cieľovej veže a tribúny pri organizácii niektorých cyklistických podujatí. Do úvahy tiež pripadá vytvorenie spoločných ubytovacích, wellness a regeneračných zariadení. Tá istá štátna dotácia by tak mohla pokryť potreby nielen cyklistickej, ale aj časti kanoistickej infraštruktúry.

Variant 2 – NCC Bory

V lokalite na severnom okraji Bratislavy momentálne vyrastá ďalšia rezidenčná štvrť „Bory“, ktorej nákupné centrum každý deň navštívi 20-30 tisíc ľudí, a kde v najbližších rokoch majú vyrásť byty pre asi 20 tisíc obyvateľov. V jej susedstve sa podľa katastrálnej mapy Bratislavy nachádzajú desiatky hektárov pozemkov v súkromnom vlastníctve viacerých majiteľov, ktoré podľa územného plánu majú slúžiť na športové účely. Navrhovaná lokalita má opäť výborné napojenie na tento krát „pražskú“ diaľnicu D2 i medzinárodnú železničnú trasu. V budúcnosti má na tomto mieste vzniknúť Terminál integrovanej dopravy „Lamačská brána“ so železničnou zastávkou a predĺžením trasy električky z Dúbravky. V susednej Devínskej Novej Vsi ústi cyklistický most cez rieku Moravu, ktorý je

napojený na rakúske cyklostrasy. Prípadné NCC v tejto lokalite by tak bolo dostupné desiatkam tisíc obyvateľov Dúbravky, Karlovej Vsi, Devínskej Novej Vsi a Borov. NCC by sa zároveň nachádzalo na úpätí Devínskej Kobyly, ktorá má pravdepodobne potenciál na prevádzkovanie horskej cyklistiky.

Pochopiteľne, momentálne nie je jasné, či by niektorý z variantov ponúkal možnosť prenájmu pozemkov na 40 rokov ako Orechová Potôň. Z hľadiska dlhodobej prevádzky a rentability NCC však majú obe bratislavské alternatívy v porovnaní s ňou svoje výhody. Je na zvážení, či práve toto by nemal byť kľúčový faktor pri rozhodovaní medzi prenájomom pozemkov v lokalite s prevádzkovými rizikami alebo prípadným jednorazovým investovaním do kúpy pozemkov na mieste, ktoré ponúka väčšie prevádzkové istoty. Zaujímavé by bolo napríklad zistiť, či by pre developerov „Južného mesta“ alebo „Borov“ predstavovalo NCC so svojimi športovo-rekreačnými možnosťami takú pridanú hodnotu pre ich rezidenčné projekty, že by boli ochotní na ňom finančne participovať, napríklad tým, že by potrebné pozemky zaobstarali. Do úvahy tiež pripadá možnosť, že by pre projekt NCC okrem financií poskytol pozemky štát. V takom prípade môže byť kombinácia

pozemkov Bratislavského samosprávneho kraja na juhu Petržalky a štátnych pozemkov v okolí Zemníka zaujímavým riešením.

Tento príspevok si nedáva za cieľ poskytovať detailné odborné analýzy v súvislosti s rozvojom cyklistickej infraštruktúry na Slovensku. Ponúka len pohľad na vybrané zahraničné skúsenosti a poznatky, ktoré upozorňujú na niektoré zásadné úskalia, ktoré výstavba a prevádzka takýchto zariadení sprevádza. V niektorých krajinách sú pre tento účel vytvorené zvláštne odborné pracovné skupiny, zložené z odborníkov na oblasť architektúry, urbanizmu, územného plánovania či stavebného inžinierstva. Ich úlohou je nielen sledovať najnovšie trendy v oblasti výstavby a prevádzky športovísk, ale pôsobiť aj ako poradný orgán pre štátne inštitúcie pri rozhodovaní o dotáciách. V spolupráci so žiadateľmi o finančnú podporu (zväzmi, samosprávami a pod.) sa snažia hľadať optimálne riešenia realizácie ich športových projektov tak, aby boli finančne efektívne a zároveň dokázali naplňovať požadované funkcie. Doterajšie skúsenosti s výstavbou športovej infraštruktúry u nás ukazujú, že podobný orgán s potrebnými odbornými znalosťami by bol nepochybne prínosný.

VeloPark, Londýn, Veľká Británia – základné prevádzkové štatistiky

Návštevnosť – 967.159 (sezóna 2016/2017), 846.924 (sezóna 2017/2018)

	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	Január	Február	Marec	SPOLU
2016/2017	83783	91681	118712	110319	110201	84881	94208	50945	52626	48053	51183	70567	967159
2017/2018	101240	86622	103414	95675	88454	74168	92661	52955	38084	44653	34400	34598	846924
% nárast / pokles	+21%	-6%	-13%	-13%	-20%	-13%	-2%	+4%	-28%	-7%	-33%	-51%	-12%

Rozpočet – 3.435.000 libier (2016/2017), 3.311.000 libier (2017/2018)

2016/2017		2017/2018	
Príjmy		Príjmy	
Šport a rekreačné aktivity	2.859.081	Šport a rekreačné aktivity	2.781.126
Predaj jedla a nápojov	537.106	Predaj jedla a nápojov	478.604
Iné príjmy	38.642	Iné príjmy	51.699
Spolu	3.434.829	Spolu	3.311.429
Výdavky		Výdavky	
Zamestnanci	1.449.803	Zamestnanci	1.684.479
Prevádzka zariadení	1.002.421	Prevádzka zariadení	871.950
Doprava	6.351	Doprava	6.533
Dodávky a služby	654.457	Dodávky a služby	508.638
Spolu	3.113.032	Spolu	3.071.601
ZISK / STRATA	+ 321.797	ZISK / STRATA	+ 239.828

- Počet zamestnancov – 40 (28 stálych a 12 na čiastočný úväzok); zamestnanci pokrývajú všetky prevádzkové činnosti vrátane údržby bicyklov (park má 400 bicyklov na všetky 4 disciplíny na prenájom) a stravovania (s výnimkou stravovania počas podujatí)
- 42,5% návštevníkov cestuje do VeloParku s použitím hromadnej dopravy (40% vlakom a 2,5% autobusom). Ďalších 42% používa auto, 7,5% prichádza pešo a 7% na bicykli a 1% na motocykli.
- 42% návštevníkov prichádza do VeloParku opakovane. 6% navštevuje centrum každý týždeň (3% najmenej raz za týždeň a 3% viackrát do týždňa). Až 58% návštevníkov VeloParku sú tí, ktorí ho navštívili po prvýkrát.
- 51% návštevníkov trávi vo VeloParku 2-4 hodiny, 23% návštevníkov 1-2 hodiny, 16% menej ako hodinu a 9% 4-8 hodín.
- 72% všetkých rezervácií prebieha cez online rezervačný systém. Väčšina rezervácií ja na aktivity v sobotu (v sezóne 2016/2017 to bol piatok). Počas oboch sezón je najmenej navštevovaným dňom v týždni streda.
- VeloPark bol v posledných dvoch sezónach dejiskom amatérskych i profesionálnych cyklistických podujatí, masových behov, ale tiež napríklad súťaží v skokoch na trampolíne.

KOMENTÁR K PROJEKTU NÁRODNÉHO CYKLISTICKÉHO CENTRA

DUŠAN ŤAŽKÝ

Ako bývalý dráhový cyklista a tréner by som mal byť rád, že sa na Slovensku konečne postaví cyklistická dráha, ktorej parametre budú spĺňať štandardy stanovené Medzinárodnou cyklistickou úniou. Pravdepodobne však nielen ja, ale iste aj ďalší priaznivci dráhovej cyklistiky, som zostal nemilo prekvapený výberom lokality, kde Slovenský zväz cyklistiky (SZC) plánuje Národné cyklistické centrum (NCC) vybudovať.

Aj z pozície riaditeľa odboru športu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ministerstvo školstva) som prekvapený ako Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ministerstvo financií) postupovalo pri predložení

materiálu o NCC na rokovanie vlády SR.

1. ministerstvo financií s ministerstvom školstva vôbec nekonzultovalo predloženie uvedeného materiálu, a to napriek tomu, že podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je ministerstvo školstva ústredným orgánom pre oblasť športu,

2. štandardný postup pri predkladaní materiálov na rokovanie vlády SR pozostáva z nasledovných krokov:

a) predbežné pripomienkové konanie, na ktoré sa predkladajú všetky materiály legislatívneho

charakteru a nelegislatívneho charakteru, ktoré majú identifikovaný niektorý z vybraných vplyvov (v prípade NCC je to vplyv na rozpočet verejnej správy),

b) medzirezortné pripomienkové konanie, v rámci ktorého sa vyjadrujú ministerstvá a ďalšie štátne orgány,

c) rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR,

d) po splnení prechádzajúcich krokov sa predkladá materiál na rokovanie vlády SR.

Z toho, ako bol materiál o NCC predložený na rokovanie vlády, je zrejmé, že uvedený postup nebol dodržaný. Je to zaujímavé najmä z toho dôvodu, že vláda schvaľovala investíciu v celkovej sume 29 mil. eur, čo je po futbale vôbec najvyššia dotácia do športovej infraštruktúry od roku 1993.

Ak sa mám vyjadriť k samotnému projektu NCC, potom najdôležitejším bodom je jeho lokalizácia – Orechová Potôň. Z materiálu sa nedá vyčítať nič o tom, prečo SZC vybral práve túto lokalitu. Ďalej, nie sú definované žiadne kritériá, na základe čoho bol tento výber uskutočnený. Opis a ciele projektu sú uvedené len veľmi všeobecne. V časti o financovaní projektu je uvedené, že financovanie výstavby projektu NCC bude realizované prostredníctvom účelovej dotácie

v celkovej sume do 29 mil. eur. Konkrétnu výšku finančných prostriedkov bude čerpať Slovenský zväz cyklistiky v nadväznosti na finálnu verziu riešenia výstavby NCC a výsledky verejného obstarávania. Otázka znie, koľko teda bude stáť výstavba NCC? Materiál neuvádza, kto je vlastníkom pozemkov, na ktorých má stáť NCC. Budú to prenajaté pozemky? Ak áno, potom za akú cenu a na koľko rokov? Materiál tiež neobsahoval ani zmienku o tom, či už existuje oficiálny projekt NCC, príp. kedy sa na ňom začne pracovať. Je tu teda množstvo nezodpovedaných otázok.

Vrátim sa k miestu, kde má stáť NCC. Som toho názoru, že takýto objekt by mal byť rozhodne súčasťou väčšej mestskej aglomerácie. Zo skúseností vieme, že Bratislava sa zo všetkých miest na Slovensku asi najviac macošsky správala a aj správa k športovým objektom. Množstvo zlikvidovaných športových objektov za posledných 25 rokov mi tomu dáva za pravdu a výstavba nových tiež. Mestskí páni skôr zmenia klasifikáciu pozemkov územným plánom určených na šport na realizáciu výstavby administratívnych komplexov, akoby vytvorili podmienky na výstavbu tak potrebnej športovej infraštruktúry. Osobne si myslím, že dnes nie je v Bratislave šanca na výstavbu NCC. Ale na Slovensku máme mestá a regióny, ktoré by boli oveľa vhodnejšie pre takýto projekt. Trnava, Trenčín, Púchov, Žilina, to

sú všetko mestá, kde má cyklistika bohatú históriu, a kde ešte aj dnes máme životaschopné cyklistické kluby. Podobne je na tom Nitra, príp. Banská Bystrica. Východ zámerne vynechávam, lebo tam sa úspešne začala „resuscitácia“ cyklistickej dráhy v Prešove.

Po dobudovaní obchvatu Bratislavy by mala údajne trvať cesta do Orechovej Potôni cca 17 minút. Nuž, už len treba počkať, kedy bude obchvat dobudovaný a potom nájsť rodičov, ktorí budú denne vozit' svoje ratolesti na tréningy do NCC. Cyklistika nie je ľadový hokej, ani tenis. Podľa mňa sa nedá očakávať, že rodičia sa budú trhať o to, aby denne absolvovali cestu do NCC a naspäť. Neoplatí sa im nechať dieťa na tréningu, následne sa opäť preň vracat' a ani čakať 2 – 3 hodiny, kým sa skončí tréning, príp. preteky. A pre koho má v prvom rade slúžiť NCC podľa predloženého a schváleného materiálu – aj pre cyklistiku malých detí. Nehovorím aj o prevážaní bicyklov a ďalšieho materiálu, ktorý je potrebný či už na tréning alebo preteky.

Podľa materiálu schváleného vládou SR bude využiteľnosť NCC celoročná. S tým sa dá súhlasiť, ale pod podmienkou, že bude multifunkčnou športovou halou, v ktorej bude zároveň atletický ovál, ďalšie využitie pre kolektívne športy a pod. Ale argumentovať tým, že by sa tam organizovali aj kultúrne a spoločenské podujatia je príliš odvážnym tvrdením. Kto z Bratislavy bude cestovať 40 a viac km? A celkom dobre si neviem predstaviť ani to, ktorí športovci z iných športov budú merať túto cestu, aby

sa tam denne pripravovali.

Najväčšie nedostatky projektu NCC:

1. Vzdialenosť – cca 40 km od Bratislavy,
2. Doprava – zatiaľ nedobudované spojenie D4/R7 medzi BA a Orechovou Potôňou; neexistencia cyklistickej trasy medzi BA a Orechovou Potôňou;
3. Tréningový proces – dráhový cyklista, či už šprintér alebo stíhač, musí mať aj na dráhovom tréningu 2 bicykle (dráhový a cestný). Kým dráhový môže mať uskladnený v NCC, cestný si musí priviezť na každý tréning. To znamená, že okrem prepravy športovca sa bude musieť riešiť aj preprava cestného bicykla, rezervných kolies a pod., lebo na bicykli sa tam športovec len ťažko dostane (viď. bod 2),
4. Preprava športovcov – cyklistika nie je tenis alebo hokej, kedy rodičia vozia svoje deti na tréningy. Len čas ukáže, či to budú ochotní robiť aj v prípade cyklistiky. Trasu 80 km absolvovať niekoľkokrát do týždňa, to bude nie malá finančnú záťaž. Okrem toho treba počítať aj so stratou času. Tréning na dráhe trvá 2 – 3 hod.; rodič bude celú dobu čakať, kým skončí tréning? Pôjde medzitým naspäť domov?
5. Variabilita NCC – okruhy pre cestnú cyklistiku, cyklokros a MTB budú situované na rovine, bez možnosti výrazného prevýšenia.

BANSKÁ BYSTRICA V LETE 2021 PRIVÍTA MLADÝCH OLYMPIONIKOV Z CELEJ EURÓPY NAMIESTO KOŠÍC

■ LUBOMÍR SOUČEK

Letný Európsky olympijský festival mládeže (EYOF) je najväčším multišportovým mládežníckym podujatím v Európe. V júli 2021 mali XVI. letný EYOF hostiť Košice. Východoslovenská metropola sa však 22. marca usporiadateľského práva vzdala. Nahradí ju Banská Bystrica.

Vzdať sa organizácie prideleného veľkého podujatia je vždy ošemetná záležitosť. Odstúpenie Košíc dostalo do zložitej situácie ďalších dvoch signatárov kontraktu s hosťiteľským mestom – teda Slovenský olympijský a športový výbor (SOŠV), aj Európske olympijské výbory (EOV), ktoré vlastnia práva na EYOF a rozhodujú o jeho pridelení. A zároveň utvorilo hrozbu, že Slovensko utrpí veľkú hanbu – podobne ako pred niekoľkými rokmi v prípade zrušených deaflympijských hier.

Rozhodnutie Košíc prišlo veľmi neskoro

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach schválilo odstúpenie od organizácie letného EYOF 2021 až 22. marca 2019 – teda len 28 mesiacov pred konaním podujatia. Dovtedy sa však už dlhší čas viedli neplodné debaty okolo témy, či Košice na to majú. Primátor mesta Jaroslav Polaček aj predseda Košického samosprávneho kraja (KSK)

EUROPEAN YOUTH OLYMPIC FESTIVAL

Rastislav Trnka požadovali od vlády viac peňazí, než vláda pôvodne odsúhlasila. Nimi deklarovaná výška požadovanej celkovej sumy a aj účely navýšenia sa však viackrát menili.

Hoci bolo zrejmé, že nové vedenie mesta na rozdiel od toho predošlého EYOF v meste nechce a že podobne sa po výmene na čele Košického samosprávneho kraja po voľbách do VÚC zmenil aj postoj KSK, očakávané konečné

zamietavé rozhodnutie prišlo po zbytočne dlhom čase. SOŠV opakovane vyjadril znepokojenie z vývoja situácie a od mesta žiadal záväzné stanovisko k organizácii podujatia najneskôr do 28. februára, aby v prípade negatívneho postoja mohol hneď rokovať o náhradnom riešení. „Čím dlhšie bude mesto Košice otáľať s prijatím jasného rozhodnutia, tým viac narastá pravdepodobnosť, že nielen mesto, ale aj celé Slovensko utrpí medzinárodnú hanbu,“ uvádzalo sa v liste SOŠV. Potom termín na záväzné vyjadrenie SOŠV posunul na 8. marca (v ten deň bolo

mimoriadne zasadnutie mestského zastupiteľstva), ale konečné rozhodnutie padlo 22. marca.

Vo vyhlásení z 5. marca mesto i kraj deklarovali, že EYOF chcú zorganizovať, pôvodný rozpočet na podujatie s vládnym príspevkom 12 miliónov eur sa však podľa samospráv za daných podmienok ukázal ako nedostatočný pre dôstojnú organizáciu takého medzinárodného podujatia. „V prípade, ak vláda uvoľní mestu Košice 30 miliónov eur na výdavky súvisiace s EYOF vrátane výstavby športovej infraštruktúry, ku ktorým bude v zmysle memoranda garantovať poskytnutie 18 miliónov eur na výstavbu Národného tenisového centra (NTC), budem aj ja osobne žiadať poslancov, aby súhlasili s jeho organizovaním,“ uviedol Polaček.

Podpredseda vlády pre investície a informatizáciu a bývalý primátor Košíc Richard Raši (EYOF dostalo mesto za jeho primátorskej éry) opakovane označil pôvodný rozpočet pre podujatie na úrovni 25,5 milióna eur s príspevkom vlády v sume 12 miliónov eur za dostačujúci. Predstavitelia samospráv podľa neho nepredložili žiadne relevantné doklady pre zvýšenie príspevku vlády.

Vedenie mesta iniciovalo ešte jedno stretnutie s vicepremiérom Rašim na pôde SOŠV. Uskutočnilo sa 18. marca. Trojčlennú delegáciu mesta na ňom vzhľadom na animozitu medzi súčasným a bývalým primátorom Košíc viedla viceprimátorka Lucia Gurbáľová. Košičania na rokovanie prišli s úplne novým návrhom, aby vláda SR poskytla 10 miliónov eur na výstavbu inej multifunkčnej športovej haly.

„Mesto Košice vie letný EYOF 2021 zvládnuť, pokiaľ sa bude držať podpísaného kontraktu. Jeho súčasťou je aj využitie Národného tenisového centra, v prípade EYOF plánovaného na využitie ako viacúčelová hala,“ uviedol po rokovaní Richard Raši, ktorý potvrdil, že platí vládna garancia poskytnutia 12 miliónov eur na rekonštrukciu športovej infraštruktúry v meste a na organizáciu EYOF (vyčlenená suma na NTC je mimo tohto balíka, takisto ako suma na dedinu pre športovcov). „Ak sa mesto bude držať kontraktu, tento objem financií je dostatočný,“ dodal.

O štyri dni neskôr mimoriadne zasadnutie mestského zastupiteľstva pomerom hlasov 20:16 (2 poslanci sa zdržali) rozhodlo o tom, že mesto Košice z dôvodu nedostatočnej investičnej a finančnej pripravenosti projektu zaväzuje primátora ukončiť všetky aktivity

smerujúce k usporiadaniu XVI. letného EYOF. V rozprave odznelo mnoho hlasov aj v prospech usporiadania podujatia, vrátane hlasov občanov – zástupcov športových klubov aj prevádzkovateľa jednej športovej haly v meste. Bolo však zvláštne, že primátor mesta Jaroslav Polaček ešte pred spustením rozpravy, po ktorej sa hlasovalo, povedal: „EYOF 2021 v Košiciach nebude.“

Vedenie SOŠV prijalo toto rozhodnutie s veľkým poľutovaním a vyjadrilo presvedčenie, že organizácia letného EYOF 2021 mohla výrazne pomôcť rozvoju športu v Košiciach a k vybudovaniu novej, resp. k rekonštrukcii doterajšej športovej infraštruktúry v meste. Zároveň deklarovalo, že na Slovensku bude hľadať iného vhodného usporiadateľa podujatia.

Prihlásilo sa päť záujemcov

Dlhšie trvajúce košické váhanie a neschopnosť jasne sa vyjadriť vzbudilo už predtým záujem niektorých ďalších slovenských miest. Hneď po 22. marci ho viaceré deklarovali verejne. Šamorín, Poprad spolu so Spišskou Novou Vsou, Liptovský Mikuláš, Žilina aj Banská Bystrica na SOŠV oficiálne oznámili, že by chceli podujatie usporiadať namiesto Košíc. Tieto mestá vycítili šancu prostredníctvom organizácie veľkého podujatia s účasťou športovcov z 50 krajín nielen sa zviditeľniť, ale aj si vylepšiť športovú aj ubytovaciu infraštruktúru.

Krátko po košickom rozhodnutí SOŠV zvolal stretnutie so zástupcami športových zväzov 10 športov, ktoré budú v programe letného EYOF 2021. Na tomto stretnutí sa identifikovali reálne možnosti všetkých miest, pokiaľ ide o existenciu športovísk a ich kvalitu, aj o ubytovacie možnosti. Veď letný EYOF obnáša zhruba štyritisíc účastníkov (členov výprav) z 50 krajín, ďalších približne tisíc rozhodcov, technických delegátov, funkcionárov, hostí a dobrovoľníkov, plus divákov, medzi ktorými sú často rodičia zúčastnených športovcov.

Po posúdení situácie sa vedenie SOŠV rozhodlo ponechať v hre trojicu Šamorín, Žilina a Banská Bystrica. Všetky tri mestá navštívili generálny sekretár SOŠV a zároveň člen exekutívy EOJ Jozef Liba (veľakrát bol v minulosti členom koordinačných komisií pre organizáciu EYOF) a manažérka EOJ pre EYOF Kateřina Nyčová. Jozef Liba predložil na valné zhromaždenie SOŠV 26. apríla informáciu o situácii a plénum presunulo právomoc schváliť dejisko letného

EYOF na exekutívu.

Banská Bystrica ponúkla najreálnejšie možnosti

Konečné rozhodnutie o dejisku letného EYOF 2021 na Slovensku padlo 3. mája – deň po ďalšom stretnutí vedenia SOŠV so zástupcami 10 dotknutých športových zväzov. Ako uchádzač s najreálnejšími možnosťami toto veľké podujatie dôstojne zvládnuť bola vybraná Banská Bystrica. Mesto, ktoré sa honosí titulom „Mesto olympijských víťazov“, však veľmi pravdepodobne využije aj niektoré športoviská v neďalekom Zvolene, pretože ani v prípade výstavby plánovanej multišportovej haly nebude disponovať všetkými potrebnými športoviskami na podujatie rozmeru EYOF. O niekoľko dní neskôr Banskú Bystricu ako organizátori XVI. letného EYOF v roku 2021 potvrdilo mimoriadne zasadnutie mestského zastupiteľstva.

V prospech Banskej Bystrice zahráli predovšetkým

najlepšie možnosti ubytovania všetkých akreditovaných účastníkov. V neprospech Šamorína hovoril veľký nedostatok ubytovacích kapacít, v neprospech Žiliny zase nedostatočné vybavenie niektorých internátov. Z hľadiska športovísk boli ich ponuky zaujímavé. Samozrejme, pri rozhodovaní sa bral do úvahy aj stav a rozsah potrebnej športovej infraštruktúry v jednotlivých mestách. Každý z troch záujemcov o usporiadanie letného EYOF má v tomto smere prednosti aj nedostatky.

„Som veľmi rád, že letný EYOF 2021 sa uskutoční práve v Banskej Bystrici. Je to pre nás česť a ako Európske mesto športu 2017 sa zhostíme neľahkej úlohy, ktorá nie je len výzvou, ale aj veľkým záväzkom. Do Banskej Bystrice príde približne päťtisíc návštevníkov, čo je pre mesto ekonomický benefit a teší ma, že vďaka našej spolupráci s vysokými školami a univerzitou dokážeme zabezpečiť ubytovanie pre toľko ľudí. Dva roky sú krátka doba, čo celkovo kladie vysoké nároky na prípravu, napríklad na dobudovanie infraštruktúry. Do práce sa pustíme

čo najskôr a verím, že pripravíme dôstojné podujatie," povedal na margo rozhodnutia SOŠV primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Na zasadnutie exekutívy EOJ 17. mája vo Viedni SOŠV oficiálne predložil Banskú Bystricu ako hostiteľa

letného EYOF 2021. Na tohtoročnom júlovom EYOF v azerbajdžanskom Baku sa zo Slovenska zúčastní skupina pozorovateľov, zastupujúcich SOŠV, príslušné športové zväzy, aj mesto Banská Bystrica, aby získali „živé“ skúsenosti z organizácie tohto veľkého podujatia.

V roku 2017 bola Banská Bystrica dejiskom hlavných osláv Olympijského dňa na Slovensku. Konali sa v parku pod Pamätníkom SNP.

Primátor Banskej Bystrice Ján Nosko s prezidentom SOŠV Antonom Siekelom, ktorý mu v roku 2017 odovzdal Plaketu SOV.

XVI. letný EYOF 2021

Dejisko
Banská Bystrica

Termín
24. júla – 1. augusta 2021

Športy v programe podujatia
**atletika • plávanie • športová
gymnastika • tenis • cestná
cyklistika • džudo • triatlon •
basketbal • hádzaná • volejbal**

Po 22 rokoch znovu na Slovensku

Predchodcom EYOF boli Európske olympijské dni mládeže (EYOD). Vznik multišportového podujatia pre mládež staršieho kontinentu vo veku 14 – 18 rokov inicioval vtedajší prezident Asociácie európskych národných olympijských výborov (AENOV, dnes má organizácia skratku EOJ) a neskorší prezident Medzinárodného olympijského výboru Belgičan Jacques Rogge. Prvá edícia letného EYOF sa odohrala v roku 1991 v Bruseli, zimná verzia začala písať svoju históriu o dva roky neskôr.

EYOF, predtým EYOD, sa koná v dvojročných intervaloch vždy v nepárnych rokoch. Na Slovensko sa najväčšie mládežnícke multišportové podujatie v Európe vráti po dlhých 22 rokoch, tentoraz v letnej, nie v zimnej verzii.

V dňoch 6. – 12. marca 1999 sa v Poprade-Tatrách konal IV. zimný EYOD, v rámci podpory kandidátskeho procesu Popradu-Tatier na ZOH 2006. Až dodnes je to najrozsiahlejšie podujatie, organizované u nás národným olympijským výborom. Organizačný výbor vedený Máriou Mračnovou (ako generálny sekretár pôsobil Ladislav Harvan) naň vydal spolu 2244 akreditácií, vo výpravách zo 40 krajín bolo 699 športovcov a 401 členov sprievodu. Slovenskú výpravu viedol Vladimír Miller.

Rozmer letného EYOF je výrazne väčší. Do Banskej Bystrice by malo prísť približne štyrikrát viac účastníkov, ako do Tatier.

EURÓPSKE ŠPORTOVÉ FÓRUM 2019

IGOR KOVÁČ

V dňoch 8. až 9. apríla hostila rumunská metropola Bukurešť ďalší ročník športového fóra Európskej únie. Tri stovky účastníkov z celej Európy si mali možnosť vypočúť príspevky a názory na témy, ako sú doping v športe, zastupovanie práv a záujmov športovcov, organizácia významných športových podujatí v Európe, nelegálne vysielanie športových prenosov, úloha medzinárodných športových federácií pri rozvoji športu, či výzvy, ktorým čelia menej populárne športy,

alebo spôsoby, akými sa budú ľudia zapájať do športových aktivít v budúcnosti.

Zo slovenského pohľadu pútala pozornosť predovšetkým diskusia na tému zastupovania záujmov a práv športovcov. Jej súčasťou totiž bola slovenská zástupkyňa Medzinárodného olympijského výboru (MOV) Danka Brateková, ktorá zároveň plní funkciu podpredsedníčky komisie športovcov olympijského

riadiaceho orgánu. Jej partnermi v diskusii boli Jonas Baer-Hoffmann, zástupca Medzinárodnej federácie profesionálnych hráčov futbalu, Elisabeth Cebrian Scheurer z Medzinárodnej basketbalovej federácie, Sandra Monteiro, zástupkyňa hráčskej asociácie NHL či Paulina Tomczyk z organizácie EU Athletes, reprezentujúcej európske organizácie zastupujúce práva športovcov.

Diskusia sa spočiatku niesla v duchu spochybňovania činnosti komisií športovcov, ktoré podľa názorov

niektorých účastníkov majú len konzultačný charakter a nedokážu dostatočným spôsobom zastupovať záujmy športovcov. Práve to je dôvod, prečo v niektorých krajinách vznikajú nezávislé profesionálne organizácie, ktoré takúto funkciu dokážu plniť efektívnejšie. Všeobecne je tento trend považovaný za zdravý demokratický proces. S. Monteiro upozornila, že takéto úlohy si vyžadujú odbornosť a plný pracovný úväzok. Vrcholoví športovci, ktorí sú stále aktívni, na to, podľa nej, nemajú jednoducho časový priestor. D. Barteková reagovala, že iniciatívy MOV sa týkajú predovšetkým športovcov individuálnych športov, a že nemajú v úmysle suplovať úlohu hráčskych odborov a asociácií. Poukázala na úmysel vytvoriť v každom národnom olympijskom výbore a medzinárodnej športovej federácii komisiu športovcov, ktorá by bola zároveň podmienkou pre prípadné členstvo zástupcu takýchto organizácií v MOV. Rovnako vyzdvihla členstvo zástupcu komisie športovcov vo výkonnom výbore MOV.

Na otázku, či by americký model zastupovania práv hráčov NHL mohol byť aplikovaný aj v Európe, S. Monteiro súhlasila s tým, že podobné nezávislé organizácie fungujúce na báze zamestnaneckých

odborov na európskom kontinente už vznikajú. Športovci sú podľa nej kľúčový prvkom v miliardovom biznise a ich práva jednoducho musia byť rešpektované. Potvrdil to aj J. Baer-Hoffmann, ktorý si myslí, že v Európe neexistuje žiadny olympijský model zastupovania športovcov, ale je tu naopak cez 50 profesionálnych organizácií. V porovnaní s USA však európsky športový biznis funguje stále bez sociálneho dialógu a vyjednávania so športovcami, resp. organizáciami, ktoré ich zastupujú. V USA je tento dialóg a spolupráca pevne zakotvená aj legislatívne, pretože ak by tak nebolo, celý biznis by jednoducho nemohol fungovať.

Samostatnou témou v rámci diskusie bola problematika finančného odmeňovania športovcov, resp. distribúcie ziskov MOV. Podľa J. Baera-Hoffmanna je v poriadku, ak sa olympijskí športovci dohodnú na tom, že ich práva má zastupovať MOV a nie nezávislá organizácia po vzore futbalových hráčskych odborov. Stále by sa však podľa neho malo dať urobiť niečo preto, aby olympijskí športovci mali väčší podiel na ziskoch. D. Barteková v reakcii upozornila, že MOV distribuuje 90% ziskov naspäť do športového hnutia. Pravidlo 40 Olympijskej charty, ktoré obmedzuje komerčné aktivity olympionikov a je predmetom sporov, generuje až 19% ziskov MOV. Následne však zazneli argumenty, že finančná podpora športovcov funguje iba vtedy, ak idú peniaze priamo športovcom a nie napríklad na olympijské múzeum či účet medzinárodnej športovej federácie. D. Barteková však upozornila, že napríklad

polovica ziskov zo sponzorských programov MOV ide priamo na organizáciu olympijských hier, čo sa dá tiež považovať za formu podpory športovcov. Podobne je to aj v prípade programov Olympijskej solidarity, v rámci ktorých je finančne podporovaná ich olympijská príprava. J. Baer-Hoffmann v tejto súvislosti poukázal

aj na príklad ženského futbalu, kde 80% hráčok zvažuje ukončenie aktívnej činnosti pred vrcholom kariéry práve z finančných dôvodov. Futbal by však podľa neho nemal byť len „nenásytným“ strojom na peniaze, ale tiež venovať 10-15% ziskov na podporu takýchto športovcov. Tvrdí, že MOV by mal dokázať postupovať rovnakým spôsobom.

Záver diskusie sa niesol v znamení psychologických aspektov profesionálneho športu. Rastúci trend prípadov depresí je následok extrémnej zraniteľnosti športovcov, ktorá má rôzne dôvody. Strach z výmeny, zmeny pôsobiska či straty zamestnania, obavy z toho či pokračovať v kariére alebo štúdiu, nevyplácanie mzdy či prejavy rasizmu a nenávisť sú len niektoré z príkladov, akým športovci počas svojej aktívnej

činnosti čelia. Všetci sú pritom kľúčovou súčasťou systému šoubiznisu, ktorý slúži pre našu zábavu.

Európsky kontinent zaznamenal v posledných rokoch ústup z pozícií z hľadiska organizácie letných či zimných olympijských hier. Do popredia sa dostávajú predovšetkým ázijské krajiny, ktoré sa presadzujú aj pri získavaní práv ďalších svetových podujatí. Otázka, či Európa dokáže nadviazať na svoju bohatú organizačnú tradíciu a naďalej priťahovať najvýznamnejšie športové podujatia, tak bola jednou z ďalších nosných tém fóra.

Športový šéf Európskej vysielacej únie (EBU) Stefan Kürten upozornil napríklad na skutočnosť, že v dôsledku toho, že sa olympijské hry už dlhšiu dobu vyhýbajú Európe, niektoré európske športové federácie (EŠF) zaznamenávali znížený záujem o ich kontinentálne šampionáty. Predstavitelia EBU v spolupráci s vybranými EŠF tak začali

premýšľať nad tým, ako tomu zabrániť. Výsledkom bolo založenie nového multišportového podujatia pod názvom Európske šampionáty, ktorých prvé vydanie hostil minulý rok škótsky Glasgow spoločne s dejiskom atletických ME Berlínom. Podujatie, ktoré spojilo dohromady majstrovstvá Európy v siedmych športoch, malo veľký komerčný a divácky úspech. Športy zaznamenali nárast sledovanosti, ktorý atakoval ratingy, aké majú ZOH. Spoločná organizácia ich šampionátov na jednom mieste v priebehu necelých dvoch týždňov zároveň vytvorila ekonomicky efektívnejší model, než keby ich EŠF usporiadali samostatne.

Maďarský člen MOV Pál Schmitt na margo získavania práv na organizáciu významných športových podujatí upozornil na dôležitosť premyslenej stratégie a proaktívneho prístupu vlád jednotlivých európskych krajín. Ako príklad uviedol práve Maďarsko, ktoré sa v posledných rokoch stalo dejiskom celého radu európskych i svetových šampionátov práve vďaka dlhodobej angažovanosti maďarskej vlády. Zároveň však vyjadril svoj nesúhlas s prístupom medzinárodných športových federácií (MŠF) ako majiteľov práv na ich organizáciu, napríklad v súvislosti s povinnosťou uchádzačov platiť nemalé finančné sumy za právo organizácie, alebo s prehnanými požiadavkami na športovú infraštruktúru a štandardy, ktoré sú v nejednom prípade v rozpore s potrebami hostiteľských miest a krajín.

Jedným z prínosov, ktorý sa tradične spája s významnými športovými podujatiami je ich schopnosť motivovať ľudí k aktívnemu športovaniu. Profesor

J.-L. Chappelet

Jean-Loup Chappelet z univerzity v Lausanne však poukázal na štúdie, ktoré dokazujú skôr opak takýchto tvrdení. Príkladom sú OH 2012 v Londýne,

ktoré na rozdiel od pôvodných plánov neprispeli k očakávanému nárastu počtu športujúcich Britov. Naopak v rokoch po skončení hier bol zaznamenaný ich pokles. P. Schmitt v reakcii na to tiež zdôraznil alarmujúcu štatistiku, podľa ktorej 60% detí v Európe vôbec nešportuje. Organizácia významných podujatí by však nemala byť prioritným nástrojom, ako túto situáciu zmeniť. Tie sú totiž len nadstavbou. Pozornosť sa v tejto súvislosti musí sústrediť na vybudovanie pozitívneho prístupu k športu u detí. Práve v Maďarsku túto situáciu riešia nie cez OH, MS či ME, ale napríklad cez zavedenie povinnej hodiny telesnej výchovy každý deň či povinných plaveckých skúšok u študentov vo veku 14 rokov, v rámci ktorých musí každý preplávať vzdialenosť 200 m. S tým však súviselo aj investovanie štátnych financií do výstavby potrebnej plaveckej infraštruktúry.

Hodnota športu spočíva predovšetkým v jeho „live“ zážitkoch. Táto myšlienka zaznela počas diskusie ochrany športových práv v EÚ. Jej ústrednou témou sa pritom stala predovšetkým otázka digitalizácie športových prenosov, ktorá vytvorila podmienky na jeho ilegálnu distribúciu. Pirátske vysielanie sa považuje po dopingu a matchfixingu za jedno z hlavných nebezpečenstiev súčasného športu, ktoré funguje už celé roky. Vysokorychlostný internet však vytvoril podmienky na jeho nové fungovanie, ktorému sa momentálne vysielatelia a majitelia práv nevedia prispôbiť. Podobne ilegálnemu vysielaniu napomáhajú aj možnosti „live streamingu“ na sociálnych sieťach. Napríklad v Číne je údajne iba 10% športového vysielania legálne. To, že milióny ľudí sledujú šport cez nelegálne platformy, nemá pritom za následok len znížené zisky majiteľov vysielacích práv. Zároveň s tým je totiž ohrozená aj distribúcia týchto ziskov na financovanie športových aktivít na základnej úrovni športu pre všetkých.

Záver konferencie sa niesol v duchu vízií a podôb športu v budúcnosti. Zástupca Asociácie medzinárodných športových federácií Francesco Ricci Bitti poukázal na výsledky nedávnej štúdie, ktorá upozornila MŠF, aby sa stali flexibilnejšími pri inovácii svojich súťaží. Zároveň by mali vystupovať proaktívnejšie a komerčnejšie ako v minulosti. Upozornil tým na trend vzniku súkromných organizácií, ktoré chcú organizovať svoje vlastné, pre športovcov finančne atraktívne súťaže (napr. Medzinárodná plavecká liga). Podľa jeho názoru však takéto organizácie sledujú prioritne iba zisk, zatiaľ čo prioritou MŠF je rozvoj športu samotného, do ktorého svoje prípadné zisky

investujú. Marijke Fleuren, prezidentka Európskej federácie pozemného hokeja však upozornila, že spolupráca s takými súkromnými organizáciami je možná. V rámci ich federácie napríklad pochopili, že nie je potrebné, aby mali kontrolu nad všetkými súťažami, a že spolupráca so súkromnými, komerčnými organizáciami dokáže byť prínosná pri rozvoji ich športu.

Samostatnou kategóriou je otázka budúcnosti tzv. malých či menej populárnych športov. V tejto súvislosti vyzdvihol Ivo Ferriani, prezident Medzinárodnej bobovej a skeletonovej federácie dôležitosť OH a ZOH, ktoré poskytujú takýmto športom globálnu prezentáciu na rovnakej kvalitatívnej úrovni, akú majú športy s najvyššou sledovanosťou. Rovnako vyzdvihol spoluprácu s EBU, ktorá dlhodobo poskytuje vysielací priestor pre „malé“ športy aj v medziolympijskom období. Zástupca EBU S. Kürten potvrdil túto ich stratégiu a upriamil pozornosť na dôležitosť individuálneho prístupu a komunikácie s jednotlivými športovými federáciami pri prezentácii

ich vrcholných podujatí, ktorá momentálne vyústila do získania 35 kontraktov s viac než 30 MŠF. Diskusia sa

dotkla aj otázky e-športov, kde zástupca Nemeckého olympijského a športového výboru Christian Sachs prezentoval ich minuloročné rozhodnutie neprijat' do svojich štruktúr národnú e-športovú organizáciu, nakoľko e-športy v dnešnej podobe nepovažuje za šport, ale za tzv. e-gaming. Namiesto toho akceptoval potenciálny prínos virtuálnych podôb existujúcich športov, ktoré môžu národné zväzy zahrnúť do svojich aktivít ako spôsob rozvoja do budúcnosti.

V prvom polroku 2020 bude predsedajúcou krajinou Rady EÚ Chorvátsko. Po tohtoročnej zastávke v rumunskom hlavnom meste, tak Európske športové fórum budúci rok s najväčšou pravdepodobnosťou privíta Záhreb. Pre zaujímavosť, ak sa zaužívané zvyky nezmenia, Slovensko táto úloha čaká o dekádu neskôr, na jar v roku 2030.

ENGSO

SCHVÁLILO STRATEGICKÝ PLÁN NA ROKY 2020 – 2023

ZDENKO KRÍŽ

Nemecký olympijský a športový zväz (DOSB) hostil vo svojom modernom Dome športu vo Frankfurt nad Mohanom v dňoch 14. – 16. júna 2019 27. valné zhromaždenie Európskych mimovládnych športových organizácií (ENGSO). Zišla sa na ňom takmer stovka športových funkcionárov z 30 európskych štátov, ktorí reprezentujú rozhodujúce športové organizácie vo svojich krajinách (strešné organizácie, národné olympijské výbory, resp. konfederácie športových zväzov). Okrem tradičných aktuálnych tém rozvoja

európskeho športu boli na programe aj voľby nového prezidenta ENGSO a časti exekutívy (štvorročný mandát Portugalčana Carlosa Cardosa práve vypršal) a schválenie strategického plánu ENGSO na najbližšie obdobie. Novým prezidentom ENGSO sa jednoducho stal doterajší generálny sekretár tejto organizácie Švéd Stefan Berg. Po diskusii bol schválený aj „Strategický plán ENGSO na obdobie 2020 – 2023“. Opiera sa najmä o rozvoj športu pre všetkých v dlhodobom horizonte, ďalej

o rovnosť a rôznorodosť v športe, o demokraciu a inklúziu v športe, ako aj udržateľnosť rozvoja športu a myšlienky fair play. ENGSO sa vo svojej činnosti môže opierať o 55 miliónov registrovaných športovcov v 30 členských krajinách, ale aj o 13 miliónov dobrovoľníkov, a tiež o silu vyše 300 000 športových klubov.

V rámci „funkcionárskeho víkendu“ vo Frankfurte sa uskutočnili aj „workshopy“, na ktorých sa diskutovalo o.i. o budúcnosti športu, o vyváženosti profesionálneho a masového športu, o výchove a vzdelávaní trénerov, o duálnej kariére športovcov, o rodovej rovnosti, o reálnej príležitosti pre mladých funkcionárov ovplyvňovať športový život, o zdravom životnom štýle, ale aj o začleňovaní minorít do spoločenského života prostredníctvom

Z. Kríž v spoločnosti nového prezidenta ENGSO Stefana Berga zo Švédska.

Konfederácia športových zväzov SR. Po plánovanom ukončení jej činnosti by sa od 1.januára 2020 mala stať členom ENGSO strešná organizácia slovenského športu – SOŠV.

športu. Európska únia úzko spolupracuje s ENGSO, najmä pri tvorbe materiálov so športovým obsahom. Na obdobie r. 2021 – 2027 vyčlení EÚ na športové programy 550 mil. eur. Najbližším významným stretnutím pre členov ENGSO bude v dňoch 4. – 5. októbra 2019 tzv. ENGSO PLATFORMA v Ríme. Zo Slovenska sa na VZ ENGSO vo Frankfurte zúčastnil generálny sekretár Konfederácie športových zväzov SR a viceprezident Slovenského olympijského a športového výboru Zdenko Kríž. Od r. 1995 je členom ENGSO

ROZHOVOR S...

PETROM TARCALOM

PREZIDENTOM EURÓPSKEJ BEDMINTONOVEJ KONFEDERÁCIE

Dlhoročný športový funkcionár v rámci Slovenského zväzu bedmintonu (SZBe) sa úspešne etabloval aj na medzinárodnej úrovni. Svedčí o tom aj jeho pôsobenie v rámci Svetovej bedmintonovej federácie (BWF) i jeho nedávne zvolenie do funkcie prezidenta Európskej bedmintonovej konfederácie (BEC). Na slovenské pomery ide stále o výnimočný športovo-diplomatický úspech. Sme radi, že si jeden z najvyššie postavených funkcionárov tohto najrýchlejšieho olympijského raketového športu našiel priestor odpovedať na naše otázky.

1) Voľba Slováka do vedúcej funkcionárskej pozície v medzinárodných športových štruktúrach nie je vec bežná. Doteraz zastával najvyššiu pozíciu Ivor Lehoťan ako viceprezident Medzinárodnej biatlonovej únie (v súčasnosti člen výkonného výboru). Ako sa s odstupom času pozeráte na svoje zvolenie do líderskej pozície európskeho bedmintonu? Cítite zo strany svetovej či európskej bedmintonovej komunity okrem zjavnej podpory aj konkrétne očakávania?

V štruktúrach európskeho bedmintonu pôsobím 16 rokov, vo svetových už 10 rokov, takže ma množstvo funkcionárov dobre pozná a určite vedia, čo môžu odo mňa očakávať. Ako som už uviedol, chcem pokračovať v už rozbehnutých úspešných projektoch, ktoré sú realizované profesionálnym sekretariátom v Kodani, zároveň však musíme byť pripravení na meniacu sa každodennú realitu. Je nevyhnutné samozrejme chopiť sa aj nových príležitosti a popracovať viac na predaji marketingových a mediálnych práv.

2) Je pochopiteľné, že vaše pôsobenie vo funkcii prezidenta BEC so sebou prinesie aj očakávania zo strany slovenského bedmintonu. Dáva vám vaša nová pozícia možnosti ako ešte viac pomôcť a prispieť k jeho rozvoju na území Slovenska?

Nie je ľahké odpovedať na túto otázku. Ako prezident BEC musím pôsobiť nezávisle a rovnakým spôsobom pristupovať ku všetkým 53 členským federáciám. Aj z tohto dôvodu odstupujem z pozície generálneho sekretára SZBe.

3) Bedminton nepatrí na Slovensku k športom, ktoré by sa svojou popularitou mohli porovnávať s futbalom či hokejom. Jeho relatívna dostupnosť však z neho robí športové odvetvie, ktoré by mohlo dosiahnuť masovejší charakter so širšou členskou základňou. Dánsko, ktoré sa v nejednom prípade zvykne so Slovenskom porovnávať kvôli podobnému počtu obyvateľov, dokázalo urobiť z bedmintonu jeden z najpopulárnejších športov. Podnikáte na Slovensku nejaké kroky

preto, aby sa podarilo aj u nás nasledovať takýto príklad? Aj s ohľadom na svoju medzinárodnú funkcionársku pozíciu vyvíjate, príp. plánujete rozvinúť s Dánskom v tejto súvislosti nejakú vzájomnú spoluprácu?

V SZBe realizujeme už siedmy rok projekt „Začni s bedmintonom“. Ide o celosvetovú aktivitu Svetovej bedmintonovej federácie a realizuje sa už vo viac ako 130 krajinách sveta. Bedminton týmto propagujeme cez hodiny telesnej výchovy, čo sa nám určite darí. Pribúdajú nové kluby a čo je najdôležitejšie, v roku 2018 sme mali historicky najvyšší počet registrovaných členov. Okrem toho je bedminton veľmi populárny medzi neregistrovanými, amatérskymi hráčmi, komerčné bedmintonové centrá sú plné a vznikajú ďalšie. Čo sa týka spolupráce s Dánskom, už tretí rok tam máme našich dvoch najlepších hráčov v tréningových centrách.

4) Popularita športu je tiež jedným z často diskutovaných kritérií, ktoré je súčasťou vzorca na výpočet štátnej dotácie na činnosť športových zväzov. Zaraduje sa do zoznamu pripomienok k Zákonom o športe, ktorého ambíciou bolo priniesť do športového prostredia transparentnosť a poriadok. Ako vnímate vplyv zákona na fungovanie vášho zväzu, príp. čo by bolo potrebné z vášho pohľadu v zákone zmeniť?

Zákon priniesol poriadok, pravidlá a systém. No a čo je najpodstatnejšie ovela viac peňazí do športového hnutia. Zaviedli sa aj viaceré, dá sa povedať byrokratické povinnosti pre zväz. Aj napriek tomu to celé vnímame pozitívne.

5) Od OH 1992 je bedminton olympijským športom, čo má okrem iného za následok, že BWF sa môže oprieť o pravidelné finančné príspevky zo strany MOV. Ten má na tento účel vytvorený zvláštny rebríček, ktorý kategorizuje jednotlivé

športy do štyroch skupín, na základe ktorých stanovuje výšku príspevku. Bedminton sa pred OH 2016 posunul z kategórie „D“ do „C“, čo v preklade znamená, že príjmy BWF sa zvýšili. Do akej miery je svetový bedminton závislý na týchto „olympijských“ príspevkoch? Je podľa vás pozícia bedmintonu v olympijskom programe stabilná a neotrasiteľná? Predsa len sa na OH „tlačia“ stále nové aj netradičné športy.

Príspevok z MOV je naozaj významná a podstatná časť nášho príjmu. Je však zároveň z nášho pohľadu veľmi pozitívne, že tvorí zhruba len tretinovú časť. Za posledné roky sa podarilo zabezpečiť sponzorov a predať mediálne práva, a teda zvýšiť tým náš príjem. V rámci olympijského hnutia musíme byť samozrejme aktívni, pozíciu v programe OH nemá istú takmer žiaden šport. Je nevyhnutné ho inovovať, prichádzať s novými nápadmi. Pre nás je tiež šťastie, že najbližšie OH sa uskutočnia v Japonsku, čo je z pohľadu popularity a naplnenia haly pre nás veľmi pozitívne.

6) Dodržiavanie princípov dobrého riadenia v športových organizáciách je jednou z hlavných tém súčasného športového diania. Prípady vzpierania či boxu, ktoré z dôvodu nedostatkov v riadení ich športových federácií čelili či čelia sankciám zo strany MOV, sú varovaním aj pre ostatné MŠF. V akom stave je situácia v tejto oblasti v rámci BWF a aký je váš názor na tento prístup MOV? Je známe, že na OH 2012 v Londýne ste čelili menšej afére, keď niektorí účastníci turnaja úmyselne prehrávali svoje zápasy, aby sa vyhli ťažším súperom v ďalších kolách. Podarilo sa vám túto situáciu vyriešiť?

Zo situácie počas OH 2012 sme sa poučili, prijali viaceré opatrení. Princíp dobrého riadenia je nevyhnutný a musí byť neoddeliteľnou súčasťou každej medzinárodnej športovej organizácie. Nás

teší, že pri poslednom prieskume MOV sa naša BWF v tejto oblasti dostala na 4. miesto medzi olympijskými športmi.

7) Popularitu každého športu ovplyvňuje aj jeho mediálna prezentácia. Badminton však nepatrí k športom, ktoré by sa často objavovali na televíznych obrazovkách. Vedeli by ste povedať, v ktorých krajinách má tento šport najvyššiu sledovanosť? Športový riaditeľ Európskej vysielacej únie Stefan Kürten na tohtoročnom športovom fóre v Bukurešti vyzdvihol ich snahu komunikovať aj s federáciami menej populárnych odvetví a pomáhať im pri prezentácii ich športov v ich vysielaní. Existuje takáto spolupráca aj v rámci badmintonu a ak nie, máte v úmysle z vašej súčasnej pozície takúto spoluprácu iniciovať?

Máte pravdu, že badminton sa na televíznych obrazovkách v Európe tak často neobjavuje. Inak je tomu v Ázii, milióny domácností v Číne, Indonézii, Malajzii, Indii, Thajsku sledujú badminton každý deň. BEC mala svojich zástupcov aj na športovom fóre v Bukurešti. Snažíme sa rozšíriť možnosti spolupráce aj s EBU. Samozrejme mnoho krokov bolo uskutočnených aj v minulosti. Nie je to jednoduchá cesta, je to beh na dlhé trate.

8) Nedávno prebehli v bieloruskom Minsku v poradí druhé Európske hry, v ktorých programe rovnako ako v roku 2015 v Baku figuroval aj badminton. Dá sa povedať, že hry stále sprevádzajú určité „pôrodné bolesti“, keďže ich športový program nie je stabilizovaný a prístup niektorých športových federácií sa mení. Plávanie, ktoré sa v Baku predstavilo len v podobe súťaží juniorov, v Minsku nefigurovalo vôbec, podobne ako napríklad šerm, volejbal, triatlon či iné športové odvetvia. Na rozdiel od EH 2015 zasa v Minsku pribudla dráhová cyklistika. Aký je postoj BEC k tomuto ešte stále novému konceptu multišportového podujatia?

BEC sa k tomuto projektu stavia veľmi pozitívne a od začiatku ho podporuje. Sme hrdí na to, že sme mohli byť súčasťou obidvoch doterajších hier. Zmenili sme predpisy aj v rámci svetovej federácie, aby sme podporili začlenenie badmintonu do kontinentálnych hier. Výsledky z tohto podujatia započítavame do svetových rebríčkov, sú súčasťou kvalifikácie na OH 2020. Taktiež v roku kedy sa konajú EH neorganizujeme ME.

9) V rámci BWF ste plnili funkciu riaditeľa turnajov a boli ste spoluzodpovedný, okrem iného, aj za prípravu olympijského turnaja. Organizácia významných športových podujatí je nedeliteľnou súčasťou každého športového odvetvia. Ako v stručnosti prebieha výberový proces pri udeľovaní práv na organizáciu badmintonových ME či MS? Býva o tieto podujatia veľký záujem zo strany členských federácií? Z laického pohľadu sa zdá, že by malo ísť o relatívne nie až tak náročné akcie. Máte ambíciu dostať napríklad európsky šampionát do niektorého slovenského mesta? Čo by muselo Slovensko pre organizáciu takéhoto vrcholného podujatia splňať?

V BEC máme otvorený proces prihlasovania sa na organizáciu akýchkoľvek ME, takže v praxi sa ktorákoľvek národná federácia môže ozvať a začneme konkrétne rokovania. Ak sa vieme obojstranne dohodnúť, podpíšeme zmluvu a šampionát sa ide pripravovať. Vo svetovej federácii sme minulý rok zmenili spôsob udeľovania svetových šampionátov. Rozhodli sme sa rozdeliť vrcholné podujatia až do roku 2024. Záujem krajín bol dostatočný, všetky MS sme rozdelili medzi 11 krajín na 4 kontinentoch. Momentálne na organizáciu elitných ME na Slovensku nemáme. Ide najprv o finančné zabezpečenie takéhoto podujatia, vhodné haly by sa na Slovensku našli, no asi najväčší problém by bol s dobrovoľníkmi. Takže bohužiaľ v dohľadnej dobe ME na Slovensku asi hostiť nebudeme.

Erasmus+

PRE OBLASŤ ŠPORTU

LÝDIA BABIAKOVÁ

Po schválení konsolidovaného znenia Lisabonskej zmluvy (2008) sa šport zaradil medzi ostatné prioritné oblasti v rámci portfólia rozhodovacích procesov Európskej únie. Oblasť športu týmto získala svoju kredibilitu, ako aj formálne nároky na politickú a finančnú podporu zo strany Európskej únie, avšak výlučne „[na podporu, koordináciu alebo doplnenie činnosti členských štátov](#)“. Rozhodovacie právomoci a kompetencie v riadení sektoru športu sú výlučne v rukách členských štátov. Európska únia sa v oblasti športu zameriava predovšetkým na podporu európskeho rozmeru v športe a spoločných hodnôt Európskej únie, vrátane ochrany ľudských práv a integrity športu.

Program Erasmus+ pre oblasť športu

Jeden z nástrojov finančnej podpory projektov v oblasti športu je aj nový program Európskej únie na podporu vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu pod názvom Erasmus+, ktorý sa začal uplatňovať od 1. januára 2014 na základe [Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 12822/2013](#). Počas programového obdobia 2014-2020 sa v rámci programu Erasmus+ podporujú aktivity a projekty v spomínaných oblastiach, medzi ktoré bol po prvýkrát zaradený aj šport, ako nová programová kapitola s osobitne vyčleneným rozpočtom (1,8 %). V roku 2018 celkový rozpočet na projekty v oblasti športu bol vyše 37 mil. eur, pričom je zámerom Európskej komisie túto alokovanú sumu zvyšovať v ďalších rokoch.

Prostredníctvom programu Erasmus+ sa podporujú projektové aktivity týkajúce sa [masového športu](#), predovšetkým tzv. „grassroot sport“. Prioritné ciele projektov cezhraničnej spolupráce v oblasti športu sú široko zamerané. Od podpory dobrého riadenia v športových organizáciách, cez vzdelávanie a dvojité kariéry športovcov, zdraviu prospešné pohybové

aktivity obyvateľstva, až po rozvoj dobrovoľníctva a ľudských zdrojov v tejto oblasti. V neposlednom rade projektové ciele v oblasti športu sa sústreďujú aj na opatrenia proti negatívnym javom, ktoré ohrozujú integritu športu (napríklad manipulácia športových súťaží, korupcia, doping, neviazanosť a násilie divákov počas športových podujatí, rasizmus, diskriminácia).

Proces predkladania projektov v oblasti športu je centralizovaný. To znamená, že žiadosti o grant na základe centrálne zverejnenej výzvy sa predkladajú online do [Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru \(EACEA\)](#), ktorá má sídlo v Bruseli. Na Slovensku má implementáciu programu Erasmus+ v oblasti mládeže a športu vo vecnej pôsobnosti Národná agentúra Erasmus+ pre mládež a šport, ktorou je IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.

Projekty v oblasti športu - hlavné ciele a formy

Vychádzajúc zo základných koncepčných dokumentov Európskej Únie v oblasti športu (Oznámenie EK o športe „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe a Pracovný plán EÚ pre šport na roky 2017-2020) program Erasmus+ v rámci kapitoly „šport“ definuje nasledovné hlavné ciele v oblasti športu:

- zachovanie integrity športu pomocou opatrení, ktoré zamedzia negatívnym javom, ako sú napríklad doping, ovplyvňovanie výsledkov zápasov, korupcia, násilie, neznášanlivosť a diskriminácia.
- podpora dobrého riadenia v športe a vzdelávania, vrátane dvojitej kariéry športovcov,
- podpora sociálneho a spoločenského rozmeru

športu (dobrovoľníctvo, sociálna inklúzia, rovnosť príležitosti, rodová rovnosť, prístup k športovaniu pre všetkých)

- zvyšovanie povedomia o dôležitosti zdraviu prospešných pohybových aktivít a zdravého životného štýlu, ako aj podpora organizácie týchto aktivít a podujatí ([bližšie pozri tu](#))

Projekty v oblasti športu podporované z rozpočtovej kapitoly programu Erasmus+ určenej pre šport sa realizujú v nasledovných formátoch:

a) partnerstvá spolupráce

- mali by zahŕňať rozmanitú škálu partnerov s cieľom využiť rozličné skúsenosti a vedomosti,
- majú nadnárodný charakter a tvorí ho najmenej 5 organizácií z piatich rôznych krajín,
- pozostávajú zo žiadateľa (koordinátora) a partnerov, t.j. partnerských organizácií, ktoré aktívne participujú na príprave, realizácii a výstupoch projektu,
- trvanie: od 12 do 36 mesiacov v závislosti od cieľa projektu a typu plánovaných aktivít.

b) malé partnerstvá spolupráce

- mali by zahŕňať aspoň jeden miestny alebo regionálny športový klub,
- majú nadnárodný charakter a tvoria ho najmenej 3 organizácie z troch rôznych krajín,
- pozostávajú zo žiadateľa (koordinátora) a partnerov, t.j. partnerských organizácií, ktoré aktívne participujú na príprave, realizácii a výstupoch projektu,
- trvanie: od 12 do 24 mesiacov v závislosti od cieľa projektu a typu plánovaných aktivít

c) neziskové európske podujatia

- majú za cieľ podporiť dobrovoľníctvo v športe, sociálnu inklúziu prostredníctvom športu, rodovú rovnosť v športe, zdraviu prospešné pohybové aktivity a realizáciu Európskeho týždňa športu.
- touto akciou sa poskytuje finančná podpora na:

- organizáciu celoeurópskych športových podujatí v jednej krajine zúčastnenej v programe Erasmus+,

- podujatia na národnej úrovni, ktoré sú organizované súčasne v niekoľkých krajinách, ktoré sú zúčastnené v programe Erasmus+.

- očakávané výsledky neziskových európskych podujatí:

- zvýšená úroveň povedomia o úlohe športe pri podpore sociálnej inklúzie a zdraviu prospešných pohybových aktivít,

- väčšie zapojenie ľudí do športu, pohybových aktivít a dobrovoľníckej činnosti.

Bližšie informácie o cieľoch, kritériách a cieľových skupinách v rámci projektov v oblasti športu sú pre potencionálnych žiadateľov uvedené v brožúre „Erasmus+ sprievodca programom, ktorý je dostupný na [internetovej stránke Európskej komisie](#).

Kto sa môže zapojiť?

Do projektov v oblasti športu sa môžu zapájať rôznorodé organizácie z oblasti športu, ale aj mimo neho, vládneho aj neziskového sektoru. Môžu to byť občianske združenia, neziskové organizácie rôzneho druhu, nadácie, vzdelávacie a výskumné inštitúcie, orgány verejnej správy na miestnej, regionálnej, národnej úrovni. Z oblasti športu sú vítané športové organizácie, vrátane zväzov a klubov, združenia alebo asociácie zastupujúce konkrétnu cieľovú skupinu, napríklad športovcov, trénerov, dobrovoľníkov v športe. Ďalej to môžu byť organizácie a inštitúcie pôsobiace v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže, ako aj v oblasti podpory pohybových aktivít a aktívneho trávenia voľného času. Najdôležitejšie je, aby subjekty zapojené do projektov splnili projektové ciele a priority, ktoré následne môžu prispieť k rozvoju samotného sektoru športu, predovšetkým jeho ľudského potenciálu a hodnôt, alebo rozvoju spoločnosti, či komunity v širšom kontexte, využívajúci šport ako nástroj podpory sociálnej inklúzie, kohézie, zdravého životného štýlu a pozitívnych spoločenských hodnôt.

Ako je to na Slovensku?

Podľa oficiálnych štatistík Európskej komisie v roku 2018 bolo zo Slovenska vcelku predložených

23 žiadostí o podporu projektov v oblasti športu (4 žiadosti ako hlavní koordinátori a ostatné ako partneri). Vo finálnej selekcii boli schválené dva projekty, ktoré predložili subjekty zo Slovenska ako hlavní nositelia projektu, t.j. koordinátori (A.D.E.L a Slovenská asociácia naturálnej kulturistiky) a ďalších šesť slovenských subjektov sa do športových projektov iných krajín zapojili ako partneri. Slovensko patrí medzi krajiny s najnižšou mierou zapojenia sa do predkladania a koordinácie športových projektov v rámci programu Erasmus+, podobne ako Belgicko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Írsko, Luxembursko alebo Rakúsko.

Rôznorodosť subjektov zapojených do projektov Erasmus+ v oblasti športu bola evidentná aj na Slovensku. V rámci partnerskej spolupráce v roku 2018 prispievali k napĺňaniu projektových cieľov v oblasti športu dve verejné inštitúcie (Antidopingová agentúra Slovenskej republiky a Prezídium policajného zboru SR), dve športové organizácie (Slovenská volejbalová federácia a Športový klub Horal–Alto Slovakia zo Svitú) a dve občianske združenia, ktoré pôsobia mimo oblasti športu.

V roku 2017 sa do partnerskej spolupráce v rámci programu Erasmus+ zapojilo približne dvakrát viac organizácií zo Slovenska než v roku 2018. Medzi

nimi boli napríklad Volejbalový klub „Ekonom“ SPU v Nitre, Mestský klub lyžiarov z Kremnice, Slovenská asociácia motoristického športu, Asociácia športu pre všetkých SR, Trnavská univerzita v Trnave, Univerzita Komenského v Bratislave, kickbox klub Victory Gym Trenčín.

Na záver - nové výzvy

Výzvy na predkladanie žiadostí o podporu projektov v oblasti športu sa každoročne zverejňujú koncom októbra a záverečný termín na ich predloženie je koncom marca alebo začiatkom apríla nasledujúceho roka. Výzvy, ako aj žiadosti sa predkladajú formou online formulára, centrálne do Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA). V tomto roku sa projekty v oblasti športu predkladali do 4. apríla a nové výzvy sú naplánované na zverejnenie koncom októbra 2019. V prípade záujmu o zapojenie sa do projektov v oblasti športu Erasmus+ subjekty zo Slovenska sa môžu obrátiť na Národnú agentúru Erasmus+ pre mládež a šport (*IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže*), ktorá okrem koordinácie decentralizovaných projektov v oblasti mládeže, má na starosti aj informačné a konzultačné aktivity zamerané na propagáciu centralizovaných projektov v oblasti športu.

V rámci Pilotných projektov a prípravných aktivít 2019, ktoré podporil Európsky parlament sú aktuálne zverejnené tri mimoriadne výzvy EÚ

- 1 "Sport as a tool for integration and social inclusion of refugees" - 4. júl 2019
- 2 "Exchange and mobility in sport" - 11. júl 2019
- 3 "Monitoring and coaching, through sports, of youngsters at risk of radicalisation" - 23. júl 2019

Viac informácií o požiadavkách a záverečných termínoch na predkladanie žiadostí sú uvedené na webovom sídle [Európskej komisie](#).

FATE

SLOVENSKÁ ÚČASŤ V PROJEKTE ERASMUS+

TOMÁŠ TADLÁNEK

Victory Gym Trenčín je klub thajského boxu a kickboxu, ktorý pôsobí v meste Trenčín od roku 2014. Za pomerne krátke obdobie sa tento klub zaradil medzi najlepšie na Slovensku. Pôsobia v ňom niekoľkonásobní majstri Slovenska, reprezentanti Slovenska, majstri Európy či svetoví šampióni. Jednoznačne najväčšou hviezdou klubu je momentálne najlepšia slovenská K1 a Muay Thai zápasníčka, Monika Chochlíková. Hlavným trénerom klubu je Tomáš Tadolánek, ktorý bol pre rok 2018 ocenený ako najlepší tréner K1 a Muay Thai na Slovensku.

V roku 2018 sme sa rozhodli obohatiť našu klubovú

činnosť o nový rozmer a zapojiť sa do medzinárodného projektu financovaného z programu Erasmus+ pod názvom FATE (Fighting for equal access to sports and exercise). Projekt bol iniciovaný a koordinovaný obcou Trebnje v Slovinsku a okrem nášho slovenského klubu sa doň zapojili aj kluby zo Slovinska (Klub borilnih večšin „Fearless Fighters“ Trebnje), Srbska (Victory Gym Novi Sad) a Talianska (Boxing Academy Diamond Terst).

Ľudia z celého sveta sa angažujú v rôznych pohybových a športových aktivitách každý deň, čo im pomáha zlepšovať kreativitu, sebavedomie, cvičiť

pamäť, zvyšovať produktivitu či znížiť podráždenie, hnev a závislosť. Ale čo s tými, ktorí nemôžu? Osoby s rôznymi postihnutiami svoj deň strávia väčšinou v inštitúciách, ako sú denné centrá, centrá pre postihnutých a pod. Tieto centrá umožňujú sociálnu inklúziu týchto ľudí vo všetkých aspektoch ich života, pričom sú ich služby spravidla financované z verejných zdrojov. Extra aktivity - šport je jednou z nich - na zlepšenie kvality života sú zväčša závislé na ďalších získaných financiách a sú vykonávané len do takej miery, do akej to umožňuje ich rozpočet.

Projekt FATE bol vytvorený s cieľom zabezpečiť sociálnu inklúziu postihnutých cez profesionálny šport – v našom prípade kickbox. Organizáciou štyroch medzinárodných „FATE FIGHT NIGHT“ gala večerov v každej zo zúčastnených krajín si diváci mohli nielen pozrieť zápasy v kickboxe, ale sa podarilo zároveň vyzbierať financie určené centrá pre postihnutých a podobným organizáciám na podporu ďalších športových programov ich členov.

Výsledkom spoločnej iniciatívy bolo vyzbieranie sumy 7.989,54 €, ktorá putovala na činnosť štyroch organizácií:

- 2.870,03 € pre denné centrum VDC Novo mesto, unit Trebnje (Slovinsko),
- 2.005,00 € pre centrum AUTIS pre deti s autizmom z Trenčína (Slovensko)
- 1.524,51 € pre združenie Udruženje DAUN Novi Sad (Srbsko),
- 1.590,00 € pre asociáciu ANSHaF, Národnú asociáciu športu pre postihnutých z Terstu (Taliansko).

Na prvý pohľad sa táto suma nezdá vôbec vysoká, ale v porovnaní s ročnými výdavkami, ktoré majú tieto organizácie určené na šport, tieto čiastky reprezentovali 30% až 86%. Hlavným motívom, ktorý by sa mal šíriť nielen prostredníctvom kickboxu, ale aj iných športov je myšlienka, aby organizátori športových podujatí darovali časť z vyzbieraných financií (napr. zo vstupeniiek, dobrovoľných darov a pod.) aspoň raz za rok na šport pre postihnutých.

V rámci projektu FATE sme však nielen vyzbierali financie pre centrá pre postihnutých vďaka medzinárodným podujatiam v kickboxe. Zároveň s tým sme tiež organizovali tréningy, kde spolu trénovali členovia partnerských kickboxerských klubov a členovia centier pre postihnutých. Odozva bola prekvapujúca, a to nielen pre nás, ale aj pre vedenie centier a ich pracovníkov, ktorí sa o nich starajú. Spočiatku boli trochu vystrašení, ale po čase si zvykli na zápasníkov a začali sa s radosťou zaujímať o cvičenie kickboxu. Tieto tréningy navštívilo 70 osôb s postihnutím. Niektorí partneri projektu FATE už zorganizovali niekoľko takýchto tréningov a tým vznikla kooperácia medzi športovým klubom a centrom pre postihnutých. Odhliadnuc od tréningov medzi partnerskými športovými klubmi a spomínanými centrami, predstavitelia manažmentu nám vravia, že okolo 150 osôb s postihnutím bolo zainteresovaných v rôznych športových aktivitách vďaka finančným darom a výťažkom na FATE podujatiach.

Kickbox je športom, ktorý je vhodný pre všetkých. Napriek tomu, že sme si vedomí, že toto tvrdenie je ťažko uveriteľné, prosím prečítajte si nasledujúce riadky. Väčšina ľudí pozná kickbox z televízie a považujú ho za krutý a nevhodný. Ale fakty hovoria o opaku. Tí, čo trénujú a aktívne zápasia ako profesionálni kickboxeri, predstavujú len časť

kickboxerskej komunity. Väčšina trénuje kickbox na spôsob cvičenia a rekreácie. Variácie tohto športu ako Fitboxing, Shape boxing, Cardio boxing atď. sú tréningy, ktoré naberajú na popularite po celom svete. Tieto cvičenia sú zložené z prvkov kickboxu, ale tréningy nie sú ani bolestivé ani nebezpečné. Veľkou výhodou tréningu kickboxu je, že spálite veľa kalórií, keďže pri cvičení využívate celé telo. Toto cvičenie, rovnako ako iné alebo dokonca náročnejšie cvičenia, by malo vždy začínať zahriatím kvôli zníženiu rizika zranení. Pokračuje sa s jednotlivými prvkami kickboxu ako boxovanie na vreci, ktoré pomáha uvoľniť stres a umožňuje udierať silnejšie. Možnosťou je aj práca vo dvojici, kde jeden drží špeciálne boxerské lapy pre boxovanie partnera, tým pádom nikto neinkasuje žiadne nebezpečné údery. Toto je taktiež hlavný rozdiel medzi rekreačnou a súťažnou formou športu. A to je dôvod, prečo nemusí byť v rekreačnom tréningu kickboxu žiadna obava z bolestivých úderov alebo dokonca zranení. Cvičenie končí strečingom a relaxáciou celého tela. Týmto spôsobom môžeme dosiahnuť pozitívne účinky na naše telo, pretože posilňujeme a udržujeme flexibilitu a budujeme silu a vytrvalosť prostredníctvom bezpečného tréningu.

Partnerské kluby bojových umení menovali nasledovné pozitívne účinky rekreačnej verzie kickboxu:

- Rozvoj motorických zručností (ideálne pre deti)
- Zlepšenie koordinácie a flexibility
- Zlepšenie držanie tela a stabilita (posilnenie jadra tela)
- Zlepšenie rovnováhy
- Vyformovanie postavy a zníženie telesného tuku

- Zlepšenie kapacity pľúc a srdca
- Zníženie rizika srdcových ochorení
- Zvýšenie pevnosti kostí
- Zlepšenie koncentrácie
- Zvyšovanie sebaúcty
- Relaxácia

Súčasne tréneri pri porovnávaní svojich skúseností zistili, že aj keď každý začal trénovať kickbox z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu nízkeho sebavedomia až po kriminalitu mladistvých), všetci zažili rovnaký efekt, a to, že kickbox im pomohol v živote dostať sa na správnu cestu. Ako hlavné nefyzické efekty tohto športu preto zdôraznili učenie sa rešpektu, disciplíny, tvrdej práci či vytrvalosti. Tréneri preto odporúčajú kickbox rodičom pre ich deti. Môžu totiž pri ňom využiť svoju nadmernú energiu prostredníctvom tréningu a posilniť svoje telo, pričom sa zároveň učia rešpektovať svojich rovesníkov (ostatné deti), trénerov (dospelých) a budovať vytrvalosť a disciplínu.

Na záver by som rád zdôraznil, že program Erasmus+ nám ako klubu poskytol jedinečnú príležitosť zapojiť sa do tak veľkého medzinárodného projektu. Okrem nových možností sme mohli spoznať nové miesta a nových skvelých ľudí. Pre mňa osobne to bola prvá skúsenosť s Erasmom a úprimne, mal som obavy, či to nebude príliš komplikované a byrokratické. Našťastie sme mali výborného koordinátora, ktorý nám so všetkým veľmi pomohol a všetko išlo veľmi hladko. Celý čas, ktorý som participoval na tomto projekte s celým mojim klubom, sme si užili a určite odporúčam aj ďalším klubom využiť šancu a zapojiť sa do programov Erasmus+, ak sa im naskytne príležitosť.

TESTOVANIE POHYBOVÝCH PREDPOKLADOV ŽIAKOV PRVÝCH A TRETÍCH ROČNÍKOV ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

BOŽENA GERHÁTOVÁ

Na jeseň školského roku 2018/2019 sa uskutočnilo testovanie pohybových predpokladov žiakov prvých ročníkov základných škôl. V súlade so zákonom č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o športe“) a na základe § 58 písm. p) je od školského roku 2018/2019 testovanie povinné pre všetky deti 1. ročníkov ZŠ, ktoré absolvujú o dva roky rovnaké testy aj v 3. ročníku.

Projekt testovania pohybových predpokladov žiakov bol legislatívne upravený zákonom o športe na základe Konceptie práce so športovo talentovanou mládežou na roky 2015 – 2020, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 564 zo 14. októbra 2015. Vzhľadom aj na schválenú koncepciu, bude projekt

plne pripravený v školskom roku 2021/2022, v ktorom budú testovaní už aj žiaci tretích ročníkov základných škôl.

Zámerom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „ministerstvo školstva“) je prostredníctvom národného testovania zistiť pohybovú výkonnosť detí v Slovenskej republike, ďalej priviesť deti k športu, aby sa pohybová aktivita dostala do ich denného režimu a zároveň zvýšiť pravdepodobnosť identifikovania športovo nadaných detí.

Celoslovenské testovanie pohybových schopností žiakov prvého ročníka žiakov ZŠ prebiehalo v mesiaci október 2018. Začiatkom školského roka 2018/2019

boli rozposlané na všetky základné školy prístupové kódy do Informačného systému testovania žiakov (ďalej len „ISTŽ“) a z Rezortného informačného systému ministerstva školstva bola importovaná databáza žiakov prvých ročníkov. Dňa 23.10.2018 bola sprístupnená ostrá verzia ISTŽ, kam sa začali vkladať výsledky z testovaní na cca 2500 základných školách. ISTŽ umožňuje zadávať výsledky on-line priamo v telocvični, pochopiteľne, len na miestach, kde je bezproblémový prístup k internetu. Zapisovanie výsledkov testovania ZŠ realizovali do konca decembra 2019. Súčasťou ISTŽ je osvedčenie, ktoré obsahuje okruh odporúčaných športov, resp. športových disciplín pre žiaka. Víziou do budúcnosti je prepojenie na Informačný systém v športe, ktorý pomôže sprostredkovať informáciu o dostupných športových kluboch v regióne, kde môže svoje dieťa rodič prihlásiť. **Osvedčenie si môžu školy vytlačiť prostredníctvom ISTŽ už ku koncoročnému vysvedčeniu v júni 2019.**

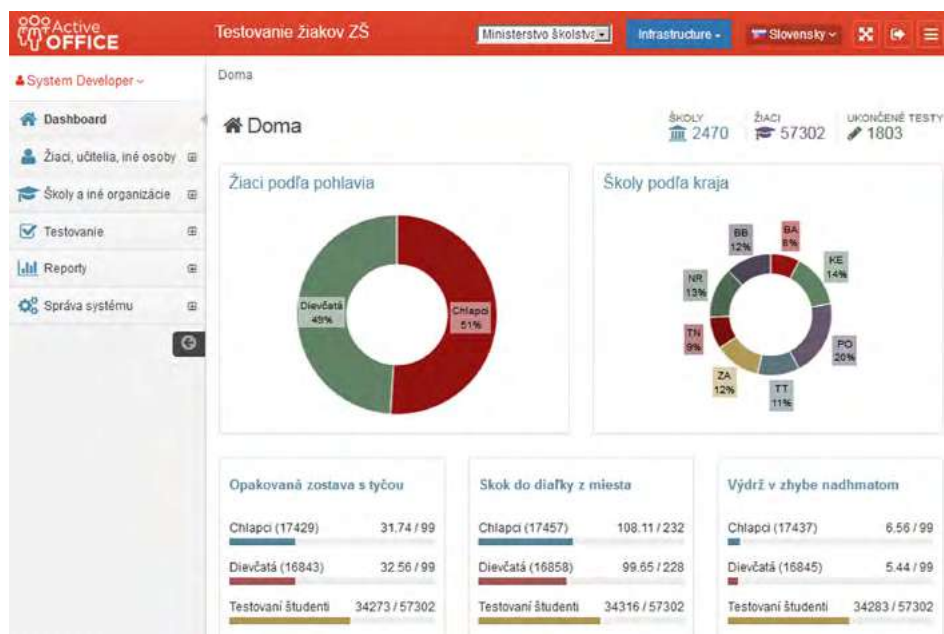
Zobrazovanie výsledkov testovania žiakov pre verejnosť, bude však ešte potrebné pripraviť prostredníctvom internetového portálu, čo je

naplánované až v budúcom školskom roku.

Aktuálne čísla a štatistiky z testovania pohybových predpokladov žiakov prvých ročníkov v šk. roku 2018/2019 (Zdroj: ISTŽ)

- počet základných škôl na Slovensku, vrátane elokovaných pracovísk: 2472
- počet žiakov prvých ročníkov v ISTŽ: 57 300
- výsledky vyše 37 000 otestovaných žiakov sú k 31.5.2019 už do systému vložené.

Testovanie pohybových predpokladov žiakov prvých ročníkov pozostávalo z testovej batérie: *telesná výška a telesná hmotnosť* (somatické predpoklady), *výdrž v zhybe nadhmatom* (silovo statická schopnosť), *lah sed za 1 minútu* (silovo vytrvalostná schopnosť), *viacstupňový vytrvalostný člnkový beh na 20 metrov* (vytrvalostná schopnosť), *skok do diaľky z miesta* (rýchlostne silová schopnosť), *4 x 10 metrov člnkový beh* (rýchlostne koordinačná schopnosť), *predklon v sede s dosahovaním* (pohyblivosť), *opakovaná*

zostava s tyčou (koordinačná schopnosť), kotúľanie 3 lôpt (technika – manipulácia), vlajkovaná naháňačka (taktika – rozhodovacie procesy). Metodické a organizačné pokyny k testovaniu sú dostupné na stránke <http://www.sportcenter.sk/stranka/testovanie-deti-instruktazne-vida>

Výsledky testovania pohybových predpokladov žiakov prvých ročníkov v školskom roku 2018/2019:

Chlapci dosiahli horšie výsledky vo všetkých štyroch možných porovnateľných testoch spred vyše dvoch decínií (Moravec a kol., 2002). Horšie výsledky dosiahli v úrovni silovo-statickej schopnosti, vytrvalosti, rýchlostno-silovej schopnosti, ako aj v úrovni pohyblivosti. Z výskumu spred štyroch decínií (Pávek, 1977) vieme u chlapcov porovnať len úroveň rýchlostno-silovej schopnosti, ktorá je bohužiaľ rovnako v súčasnosti výrazne horšia. Pri porovnaní celonárodného testovania s normami pre českú populáciu z roku 1996 (Měkota – Kovář: Unifitttest 6-60), ktoré sa tvorili z časti aj z výsledkov výskumov na Slovensku, dosahuje súčasná populácia 7-ročných chlapcov v porovnateľných testov podpriemerné, dokonca až výrazne podpriemerné výsledky. V rýchlostno-silovej schopnosti dosahujú podpriemerné, v silovo-vytrvalostnej schopnosti priemerné a v rýchlostno-koordinačnej schopnosti výrazne podpriemerné hodnotenie.

Výsledky testov z celonárodného testovania, ktoré vieme porovnávať s výsledkami z rokov 1993-1994 (Moravec a kol., 2002) naznačujú, že dievčatá sú rovnako horšie vo všetkých štyroch možných sledovaných testoch. Horšie výsledky dosiahli v úrovni silovo-statickej schopnosti, vytrvalosti, rýchlostno-silovej schopnosti, ako aj v úrovni pohyblivosti. Rovnako ako u chlapcov aj u dievčat vieme spred 40 rokov porovnať len úroveň rýchlostno-silovej schopnosti. Opäť je to však výrazne horší výsledok. Keď porovnáme výsledky celonárodného testovania s normami pre českú populáciu z roku 1996 (Měkota – Kovář: Unifitttest 6-60), ktoré sa tvorili z časti aj z výsledkov výskumov na Slovensku, dosahuje súčasná populácia 7-ročných dievčat v porovnateľných testov identické výsledky ako v prípade chlapcov. **V rýchlostno-silovej schopnosti dosahujú podpriemerné, v silovo-vytrvalostnej schopnosti priemerné a v rýchlostno-koordinačnej schopnosti výrazne podpriemerné hodnotenie.**

Výsledky z minuloročného testovania pohybových predpokladov žiakov prvých ročníkov základných škôl vôbec nie sú také, aby sme mohli byť s nimi spokojní. Je preto potrebné naštartovať koncepčnú a systematickú prácu v príprave odborníkov v športe, najmä učiteľov telesnej a športovej výchovy, ako aj trénerov mládeže, ktorí budú vedieť motivovať deti k pohybu a poskytnúť rodičom odborné poradenstvo pri výbere odporúčaného športu pre ich dieťa. Celoslovenské testovanie pohybových predpokladov žiakov je projekt, ktorý je mimoriadne rozsiahly a svojimi dopadmi bude ovplyvňovať jednotlivé deti či celú spoločnosť. Tento projekt by mohol byť teda začiatkom pre novú koncepciu/stratégiu starostlivosti štátu o šport a zdravie občanov na Slovensku. Projekt má úžasný potenciál a v spolupráci, najmä so základnými školami, verejnými vysokými školami a športovým hnutím sa dá dopĺňať o ďalšie projekty smerujúce k rozvoju športu na Slovensku.

ZAÚJÍMAVOSTI Z MEDZINÁRODNÉHO DIANIA V ŠPORTE

ŠEŠŤ EURÓPSKÝCH KRAJÍN VRÁTANE SLOVENSKA SA UCHÁDZALO
O ORGANIZÁCIU KRASOKORČULIARSKÝCH MS 2022

**INTERNATIONAL
SKATING UNION**

Šampionát, ktorý sa budúci rok uskutoční v Montreale a v roku 2021 v Göteborgu, pritiahol záujem šiestich miest – bieloruského Minsku, bulharskej Sofie, francúzskeho Montpellieru, maďarskej Budapešti, talianskeho Turína a Bratislavy. Medzinárodná korčuliarska únia (ISU) na svojom júnovom zasadnutí nakoniec rozhodla prideliť šampionát Montpellieru. Podujatie sa má uskutočniť od 21. do 27. marca 2022.

O európsky šampionát v tom istom roku sa uchádzali Sofia, Ostrava, Tallinn, Sheffield a fínske Helsinky/Espoo. Po rozhodnutí ISU najlepších európskych krasokorčuliarov privíta estónske hlavné mesto Tallinn. Juniorské MS 2022 sa pravdepodobne uskutočnia v metropole Uzbekistanu Taškente, ktorý je jediným uchádzačom o šampionát.

FRANCÚZSKO ZALOŽILO NÁRODNÚ ŠPORTOVÚ AGENTÚRU V SNAHE ZLEPŠIŤ VÝSLEDKY NA OH 2024

Národná športová agentúra (ANS), ktorá má riadiť francúzsky šport, má fungovať na báze spolupráce medzi francúzskym športovým hnutím a štátnymi a lokálnymi orgánmi. To má zabezpečiť väčšiu autonómiu národným športovým organizáciám a presunúť doterajšiu rozhodovaciu moc z ministerstva športu.

ANS bude rozdelená na dve oddelenia, jedno pre rozvoj športu a druhé pre vrcholový šport. Riaditeľom

novej organizácie bude Frédéric Sanaur, bývalý šéf Francúzskej atletickej federácie. Claude Onesta, bývalý reprezentačný tréner francúzskeho hádzanárskeho tímu bude viesť oddelenie vrcholového športu. Ten má spolupracovať s francúzskymi športovými zväzmi na vylepšení pozície Francúzska v medailovej bilancii krajín na OH 2024 v Paríži. Ako sa vyjadril, „*Nie som tu na to, aby som zväzom hovoril, že sú nefunkčné, ale ak chceme v roku 2024 dosiahnuť historický úspech, budeme musieť pracovať inak.*“

Francúzsko skončilo na posledných dvoch OH v Londýne 2012 a Riu 2016 zhodne na siedmom mieste, kde získalo 35 medailí (z toho 11 zlatých), resp. 42 medailí (10 zlatých).

ANS bude mať v roku 2019 rozpočet 291,2 miliónov eur, z toho 92,4 miliónov je určených na vrcholový šport. Rozvoj športu dostane 191,4 miliónov, 7,4 milióna je určených na chod agentúry.

NEMECKÁ DELEGÁCIA SA STRETĽA S FISU OHĽADOM KANDIDATÚRY NA LETNÚ UNIVERZIÁDU 2025

Nemecko sa stalo potenciálnym kandidátom na organizáciu letnej univerziády v roku 2025 potom, čo delegácia športových funkcionárov z tejto krajiny absolvovala stretnutie s Medzinárodnou federáciou univerzitného športu (FISU) v Lausanne.

Nemecko zahájilo štúdiu realizovateľnosti v súvislosti s potenciálnou kandidatúrou. Krajina neorganizovala podujatie od pádu berlínskeho múru. Posledným nemeckým dejiskom letnej univerziády bol Duisburg v

roku 1989. FISU však už dostalo predbežný záujem o to isté podujatie aj od Juhoafrickej republiky, Austrálie a Argentíny.

V roku 2021 privíta športový sviatok vysokoškolských študentov čínske mesto Chengdu. O podujatie v roku 2023 sa uchádza ruské mesto Jekaterinburg, ktorého dejisko FISU určí na tohtoročnom júlovom zasadnutí pred zahájením letnej univerziády v Neapole.

V BIRMINGHAME ODOVZDALI PETÍCIU ZA VÝSTAVBU VELODRÓMU V RÁMCI HIER COMMONWEALTHU 2022

Viac než 6000 podpisov je výsledok iniciatívy predstaviteľov cyklistickej komunity v regióne West Midlands v snahe presvedčiť samosprávu mesta Birmingham, aby financovala výstavbu nového velodrómu ako súčasť príprav na nadchádzajúce Hry Commonwealthu v roku 2022.

Kampaň vznikla potom, čo predstavitelia organizačného výboru dospeli k rozhodnutiu, že súťaže v dráhovej cyklistike počas hier sa uskutočnia v londýnskom Veloparku, aj keď je od dejiska vzdialený viac než 200 km. Britská strešná organizácia Sport England a Britský cyklistický zväz totiž nepodporili výstavbu nového velodrómu

medzinárodných štandardov s kapacitou 4000 divákov, pretože takýto projekt nepovažujú za udržateľný. Iniciátori petície síce akceptovali tieto výhrady, namiesto toho však navrhujú vybudovanie aspoň tréningového velodrómu s multifunkčným využitím, ktorý by mal v meste zostať ako dedičstvo hier.

Andy Street, predstaviteľ samosprávy regiónu West Midlands bol naklonený tomuto riešeniu. Zároveň však podľa neho, jeho financovanie nemôže byť pokryté z rozpočtu hier, nakoľko ten s výstavbou takéhoto projektu nepočíta a všetky peniaze sú už alokované. Na tréningový velodróm by sa tak museli nájsť iné zdroje, čo zatiaľ nevidí ako reálne.

REKORDNÝ ZÁUJEM O ORGANIZÁCIU MS 2022 V RAGBY 7'S

Svetová federácia ragby (WRF) potvrdila, že o organizáciu MS 2022 v sedmičkovom ragby prejavilo oficiálne záujem rekordných 11 krajín. Argentína, Kajmanské ostrovy, Francúzsko, Nemecko, India, Jamajka, Malajzia, Katar, Škótsko, Juhoafrická republika a Tunisko sú uchádzači, ktorí stihli podať prihlášku do termínu 31. marca. WRF zvolí dejisko šampionátu 29. októbra na svojom zasadnutí v Tokiu.

Rekordný počet záujemcov potvrdzuje popularitu sedmičkového formátu ragby, ktorý jeho svetová riadiaca organizácia považuje za hlavný faktor zvýšeného diváckeho záujmu o tento šport, a to predovšetkým u mladých ľudí na novo sa objavujúcich trhoch. Úspech a divácka atraktivnosť tohto formátu podujatia bola hlavným faktorom zaradenia sedmičkového ragby do programu OH 2016 v Rio de Janeiro.

WORLD RUGBY™

Predstaviteľ WRF Bill Beaumont sa vyjadril, že „MS v ragby 7's sa stali významným podujatím vo svetovom športovom kalendári, ktoré priťahuje divácku pozornosť a so svojimi nízkymi nákladmi a návratnosťou investícií predstavuje zaujímavú príležitosť pre národné federácie a hostiteľské mestá.“

„Šampionát v roku 2018 v San Franciscu dosiahol rekordnú návštevnosť ragbyového podujatia v USA (100.000) a televíznu sledovanosť viac než 9 miliónov divákov. Prieskum uskutočnený firmou Nielsen Sport zároveň potvrdil, že turnaj prispel do ekonomiky San Francisca sumou 90,5 milióna dolárov.“

MS 2022 sa uskutočnia v niektorom z termínov od septembra do októbra. Zúčastní sa na ňom 24 mužských a 16 ženských tímov, ktoré odohrajú turnaj v priebehu troch dní na jedinom štadióne.

NEMECKÁ KANDIDATÚRA NA OH 2036 NEPRICHÁDZA DO ÚVAHY

Nemecký minister vnútra Horst Seehofer sa vyjadril, že plány na prípadnú kandidatúru Nemecka na OH 2036, ktoré by pripadli na sté výročie hier v roku 1936 v Berlíne neprichádzajú do úvahy. Seehofer, do ktorého kompetencie patrí aj šport potvrdil podporu projektu OH 2032 v regióne Porýnia a Porúria. V prípade, že by tento projekt neuspel, si však myslí, že ďalšia kandidatúra na OH 2036 by vyvolala nepredstaviteľnú medzinárodnú diskusiu. „Ako by sa na to svet pozeral? Že Nemci idú oslavovať sté výročie nacistickej olympiády? To je nemysliteľné.“ Prezident nemeckého NOV Alfons Hörmann sa tiež pripojil k Seehoferovmu názoru. Podľa neho by

takýto projekt nezískal domácu ani medzinárodnú podporu. Predstavitel' berlínskej samosprávy Andreas Geisel je však presvedčený o opaku. „Hry by mali byť príležitosťou ukázať na športovej scéne, že Nemecko sa poučilo z histórie. Sto rokov po OH 1936 už hovoríme o úplne inej krajine – demokratickej, slobodnej a otvorenej.“

Po OH 1972 v Mníchove sa Nemecko neúspešne pokúšalo o organizáciu ďalších letných či zimných hier. Berlín kandidoval na OH 2000, Lipsko na OH 2012 a Mníchov na ZOH 2018 a 2022. K tomu sa pridal Hamburg so svojím neúspešným projektom na OH 2024, ktorý nezískal dostatočnú verejnú podporu.

Olympijský projekt Porýnia a Porúria sa vyvíja už niekoľko rokov. Návrh počíta s rozmiestnením olympijských súťaží do 14 miest v regióne západného Nemecka. Predstavitelia kandidatúry sa v apríli stretli s prezidentom MOV Thomasom Bachom, aby mu prezentovali svoje predstavy o hrách.

MEDZINÁRODNÉ ŠPORTOVÉ FEDERÁCIE NALIEHAJÚ NA ORGANIZÁTOROV OH 2020 V TOKIU, ABY NAŠLI RIEŠENIA PRE DOPRAVU A PROPAGÁCIU ICH ŠPORTOV

Spomenuté dve oblasti sa stali hlavnými problémovými bodmi počas zasadnutia Asociácie letných olympijských medzinárodných federácií na májovej konferencii SportAccord v austrálskom meste Gold Coast.

Predstavitel' svetového jachtingu Andy Hunt upozornil, že aj keď organizátori dosiahli určité zlepšenia, stále existujú oblasti, ktoré si vyžadujú ďalšie riešenia, napr. organizačná pripravenosť, ubytovanie či úroveň služieb pre športovcov na športoviskách.

„Máme obavy o schopnosť organizačného výboru zabezpečiť plynulý chod testovacích súťaží i olympijských hier, pretože testovacie súťaže sú organizované tretími stranami. Ako pritom môže získať organizačný výbor tento rok potrebné skúsenosti, keď

na organizáciu testovacích súťaží si objednáva iné agentúry?“

„Problémom je aj ubytovanie, ktorého ceny sú prehnané, a to predovšetkým v satelitných športoviskách, kde nie je zabezpečených dostatok cenovo dostupných kapacít.“

„Za extrémny nedostatok považujeme aj úroveň služieb, ktorá má byť športovcom poskytovaná na športoviskách. Napríklad v prípade jachtingu, nie je športovcom k dispozícii teplé jedlo, dostatok tieňa, vody i lekárskeho služieb. Tieto oblasti musia byť nevyhnutne vyriešené.“

Na zasadnutí zazneli aj zásadné výhrady k rozpočtovým škrtom v rámci vizuálnej prezentácie

hier a jednotlivých športov. Predovšetkým outdoorové športy môžu byť postihnuté až 80% znížením výdavkov na túto oblasť.

Zástupcovia Medzinárodnej federácie džuda boli prekvapení šokujúco nízkou kvalitou návrhu prezentácie ich športu na OH 2020. Zástupkyňa federácie, Larisa Kiss sa vyjadrila, že chápu rozpočtové úsporné opatrenia, ale zdajú sa im byť už prehnané a nechcú sa dostať do situácie ako v Riu 2016, kde bola vizuálna prezentácia džuda veľmi lacná. „V Tokiu organizujeme každý

rok jedno z našich podujatí a vyzerá lepšie ako to, čo nám organizátori ponúkajú na OH 2020.“

Zástupca organizátorov Hide Nakamura sa vyjadril, že sa v tejto oblasti spoliehali na finančnú pomoc Tokijskej metropolitnej vlády, ale z dôvodu obmedzení s ňou nemôžu počítať. „Niektorí členovia organizačného výboru si navyše myslia, že ide len o dekoráciu. Chápeme však, že to nie je len výzdoba, ale dôležitá súčasť olympijských hier.“

ŠPORTOVÝ SPONZORING MÁ ZAZNAMENAŤ V NAJBLIŽŠÍCH ROKOCH ĎALŠÍ RAST

Nová analýza vykonaná agentúrou Two Circles predpovedá, že investovanie do športového sponzoringu dosiahne do roku 2024 hodnotu 56 miliárd eur, čo by malo predstavovať nárast o 22 miliárd za desať rokov. Od roku 2014 je zaznamenávaný medziročný rast na úrovni 4%. Medzi rokmi 2020-2024 však má akcelerovať na 6%.

Agentúra odhaduje, že v roku 2019 má suma vynaložená na športový sponzoring dosiahnuť 41 miliárd eur. Navyše je presvedčená, že v dôsledku kombinácie rôznych faktorov majitelia práv prídu v tomto roku o príjmy vo výške až 16 miliárd. Jedným z dôvodov je napríklad zastaraný spôsob ponuky pre sponzorov. Väčšina majiteľov práv predáva

sponzorské „balíky“ tak, ako to robili pred 20 rokmi, ponúkajú prezentáciu značky cez televízne vysielanie ako hlavný benefit. Celosvetovo sa pritom športové prenosy stále viac sledujú na digitálnych platformách. Vzniká tak nepomer medzi tým, čo chcú sponzori dosiahnuť a tým, čo majitelia práv dokážu poskytovať.

Sponzoring sa ukázal byť v posledných dekádach hlavným zdrojom príjmov pre držiteľov práv najvýznamnejších športových podujatí FIFA, UEFA a MOV. Niektorí tvrdia, že jeho dôležitosť môže v ďalších rokoch ešte stúpnuť aj napriek otáznikom, ktoré visia nad modelom financovania televízneho vysielania v budúcnosti.

TURNAJ V E-ŠPORTOCH NA EH V MINSKU S FINANČNÝMI ODMENAMI

Súčasťou kultúrneho programu Európskych hier 2019 v Minsku je aj turnaj v e-športoch, ktorý pre najlepších štyroch hráčov ponúka finančné odmeny vo výške 2000 dolárov. Celkovo sa na turnaji predstaví 16 profesionálnych hráčov. Turnaj je organizovaný Bieloruskou kyberšportovou federáciou, pričom sa súťaží v najnovšej verzii futbalovej videohry FIFA 19. Predstavitel' národnej federácie J. Malyzenkov vyjadril nádej, že turnaj

pomôže prezentovať e-športy ako serióznu záležitosť.

E-športy sa začali vo zvýšenej miere používať ako sprievodné podujatia, ako napríklad počas minuloročných Ázijských hier. Prezident organizačného výboru OH 2024 Tony Estanguet nedávno potvrdil, že e-športy sa môžu objaviť aj počas parížskych hier, pretože dokážu ponúknuť jedinečný zážitok pre divákov.

PARÍŽ 2024 Z ÚSPORNÝCH DÔVODOV ZNÍŽIL KAPACITU OLYMPIJSKEJ DEDINY

Organizátori OH 2024 v Paríži dosiahli výrazné zníženie výdavkov na výstavbu olympijskej dediny znížením počtu postelí potom, čo absolvovali konzultácie s národnými olympijskými výbormi (NOV). Na májovom 40. seminári Európskych olympijských výborov vo Viedni člen koordinačnej komisie MOV Pierre Olivier Beckers informoval, že kapacita ubytovania sa znížila zo 17000 na 14000 postelí.

„Paríž chce pripraviť výnimočné hry, ale zároveň ich chce zorganizovať múdro a zodpovedne bez

prekročenia rozpočtu. Z tohto dôvodu je 93% športovísk existujúcich alebo dočasných. Jediné dva významnejšie stavebné projekty sú práve olympijská dedina a plavecké centrum. Buduje sa tiež ešte jedna aréna, ale tá bola plánovaná bez ohľadu na organizáciu OH.“

„Výstavba olympijskej dediny ide podľa plánu, pričom prebehlo množstvo diskusií s NOV, aby sme na jednej strane preverili ich potreby a zároveň na strane druhej našli možnosti zníženia počtu postelí, a tým aj nákladov.“

PREZIDENT SVETOVÉHO STOLNÉHO TENISU VARUJE, ŽE SA ICH ŠPORT VZDÁ MIESTA V PROGRAME EURÓPSKÝCH HIER

Thomas Weikert, prezident Medzinárodnej federácie stolného tenisu (ITTF) vyjadril svoje pochybnosti na adresu konceptu Európskych hier

a navrhol, aby ich šport odstúpil z ich programu a naopak bol začlenený do konkurenčného podujatia Európskych šampionátov.

Weikert kritizoval načasovanie tohtoročných EH v Minsku a priznal, že nie sú spokojní s tým, že podujatie slúži ako hlavná časť kvalifikácie na OH 2020. Zároveň priznal, že ITTF nezíska žiadne finančné ani marketingové prínosy z toho, že je ich šport súčasťou programu EH 2019. Podľa neho nebolo v tohtoročnom stolnotenisovom kalendári dostatok priestoru na takéto podujatie.

„Nie sme s tým spokojní. EH 2019 nemali slúžiť ako olympijská kvalifikácia. Tým mali byť tohtoročné ME

v Nantes v neskoršom termíne.“

Weikert priznal, že alternatívou pre ich šport sú Európske šampionáty, nové multišportové podujatie, ktoré úspešne prebehlo minulý rok v Glasgowe a Berlíne. Podujatie kombinovalo existujúce ME v siedmich športoch – atletike, plávaní, cyklistike, golfe, gymnastike, veslovaní a triatlone – a dosiahlo vysoké mediálne pokrytie a sledovanosť.

„Celé podujatie bolo veľmi prestížne s výborným televíznym pokrytím a množstvom reklamného priestoru. Stolný tenis sa musí pokúsiť sa tam dostať,“ povedal Weikert na margo Európskych šampionátov.

Zároveň priznal pochybnosti nad schopnosťou EH pritiahnúť ďalších potenciálnych organizátorov s ohľadom na skúsenosti, ktoré viedli k voľbe dejiska pre rok 2019. *„Mám pochybnosti o Európskych hrách. Myslím, že organizátor sa hľadal s nemalými ťažkosťami. To, že je stolný tenis začlenený do programu, je pre náš šport vo všeobecnosti dobré. Nie však tento rok vzhľadom na náš nabitý kalendár súťaží.“*

ORGANIZÁTORI OH 2028 V LOS ANGELES ZVEREJNILI SÚKROMNE FINANCOVANÝ A VYROVNANÝ ROZPOČET

Suma 6,9 miliardy dolárov je pritom vyššia ako pôvodne odhadovaný rozpočet vo výške 5,3 miliárd. Podľa organizátorov však ide o úpravu rozpočtu o infláciu v priebehu 11 rokov do konania hier. V skutočnosti je totiž rozpočet OH 2028 rovnaký ako v prípade projektu pre OH 2024 s výnimkou navýšenia o 3% (200 miliónov dolárov), do ktorých je zahrnutý aj 160 miliónový príspevok MOV na rozvoj mládežníckeho športu v Los Angeles a fungovanie organizačného výboru počas štyroch rokov navyše. Súčasťou rozpočtu je tiež finančná rezerva vo výške 615,9 milióna dolárov.

Šéf organizačného výboru Casey Wasserman potvrdil, že ich rozpočet je realistický, konzervatívny a financovaný čisto zo súkromných zdrojov. „Definujeme nanovo to, čo znamená zorganizovať úspešné hry...“ Organizátori potvrdili,

že operujú len s jediným vyrovnaným rozpočtom bez samostatného rozpočtu na výstavbu infraštruktúry, pretože OH 2028 nepotrebujú žiadnu novú a drahú výstavbu zariadení.

„V Los Angeles použijeme univerzitný campus UCLA pre potreby olympijskej dediny, zariadenia univerzity USC pre hlavné mediálne centrum a ubytovanie novinárov a existujúce športoviská v celom regióne. V príjmovej časti sa môžeme oprieť o príspevok MOV, predaj vstupeniek a domáci sponzoring.“

Ešte v septembri 2017 dostali organizátori od štátu Kalifornia garanciu vo výške 270 miliónov dolárov v prípade prekročenia rozpočtu. Tí však deklarujú, že je to nepravdepodobné a naopak očakávajú, že dokážu zopakovať úspech OH 1984, ktoré skončili so ziskom viac než 230 miliónov dolárov.

PRE HOKEJOVÉ MS 2022 V TAMPERE VZNIKNE NOVÁ ARÉNA

Hlavným dejiskom hokejového šampionátu v roku 2022 bude mesto Tampere, kde do roku 2021 vznikne nová aréna s kapacitou 13500 divákov. Druhým dejiskom MS budú Helsinky so svojou 12-tisícovou Hartwall arénou.

Hala v Tampere bude hostiť skupinové zápasy, dve štvrtfinále ako aj semifinálové zápasy a zápasy o bronz a o zlato. Po skončení šampionátu bude slúžiť dvom domácim klubom Ilves a Tappara Tampere.

Zástupca organizátorov Heikki Hietanen sa vyjadril, že aréna poskytne skvelé podmienky pre MS. „Jej poloha hneď vedľa vlakovej stanice je vynikajúca, takže bude ľahko dostupná aj ekologickým spôsobom dopravy z celého Fínska. Rovnako nás teší výnimočné zapojenie samotného mesta do organizácie šampionátu.“ MS sa tak uskutočnia v dejisku, ktoré po svojom dokončení bude najmodernejšou halou v Európe.

Foto: SPF / © Peter Sukeník 2018

POZVÁNKA DO SVETA VODNÝCH NÝMF

IGOR KOVÁČ

Rímske Koloseum bolo v časoch svojej najväčšej slávy svedkom diváckych predstavení plných násilia a krutosti, ktoré slúžilo pobaveniu más a svojím spôsobom tvorilo predchodcu dnešného športového divadla. Súboje na život a na smrť boli súčasťou nákladných a prepracovaných predstavení, z ktorých niektoré mali podobu rekonštrukcií slávnych námorných bitiek tzv. naumachiae, konaných na vodou napustených amfiteátroch. Išlo o tak náročné produkcie, že sa konali iba na výslovný príkaz cisára. Historické záznamy však dokumentujú, že okrem týchto veľkolepých vodných predstavení sa v rímskych časoch uskutočňovali aj oveľa menej násilím presiaknuté ukážky, vrátane antického predchodcu moderného synchronizovaného plávania.

V Koloseu podľa historikov prebiehali skupinové vystúpenia žien, ktoré stvárňovali vodné nymfy a

boli schopné vytvárať na hladine dômyselné tvary napríklad v podobe kotvy či dokonca lode s vľajúcimi plachtami. Rola nymfy zároveň predurčovala, že účastníčky predstavení museli byť nahé, čo by nepochybne zanechalo veľký ohlas aj u značnej časti súčasného publika. V rímskych časoch však verejné ukazovanie nahého tela bolo sprevádzané určitou stigmu, takže sa antická úloha dnešných akvabel ušla akurát otrokyniam.

Situácia sa zmenila v Anglicku 19. storočia, kde miestne divadlá tiež ponúkali „vodné drámy“ prebiehajúce v špeciálnych nádržiach a dramatizujúce po vzore Rimanov známe námorné bitky, akou je napríklad dobitie Gibraltáru. Ich súčasťou boli predstavenia, ktoré sa rovnako pokladajú za predchodcov dnešného synchronizovaného plávania. Spočiatku boli prezentované mužmi aj ženami. Výraznú

popularitu u divákov si však postupom času získali predovšetkým ženské aktérky týchto „zábavných“ plaveckých vystúpení. Na rozdiel od antických čias však už boli pre túto úzku skupinu žien príležitosťou, ako sa stať finančne viac sebestačnými a zarobiť si na svoje vlastné živobytie nielen ako „vodné herečky“, ale tiež ako inštruktorky plávania pre iné ženy.

Tento módný trend sa z britských ostrovov pochopiteľne presunul aj cez Atlantik na americký kontinent, kde v priebehu prvej polovice 20. storočia v Spojených štátoch prebiehal celý rad umeleckých plaveckých predstavení. Americký červený kríž ich zároveň používal na zvýšenie záujmu o plávanie ako prevenciu pred rastúcim počtom úmrtí následkom utopenia. Po celých USA vznikali špecializované kluby, vrátane Tarpon Club pri chicagskej univerzite, kde sa pod vedením Katharine Curtisovej po prvýkrát začalo experimentovať s používaním hudby nielen ako zvukového sprievodu vystúpenia, ale aj za účelom synchronizovania plavkyň s melódiou i medzi sebou navzájom. Práve počas Svetovej výstavy v Chicagu v roku 1934 použil uvádzač pri ich vystúpení výraz „synchronizované plávanie“. Do konca dekády K. Curtisová dohliadala na vznik prvých tímových súťaží a spísala prvé pravidlá, ktorými sa z vystúpení

označovanými aj ako „vodný balet“ stalo nové športové odvetvie.

Medzinárodnej plaveckej federácii FINA trvalo až do roku 1956, kým začlenila synchronizované plávanie k svojim ostatným plaveckým odvetviám. Ako samostatný šport bolo uznané už o štyri roky skôr, keď sa zároveň predstavilo ako olympijská ukážka na OH 1952 v Helsinkách. Jeho oficiálne zaradenie do olympijského programu však trvalo oveľa dlhšie. Historický medzník sa ušiel OH 1984 v Los Angeles, kde sa pod olympijskými kruhmi uskutočnili súťaže jednotlivkyň a dvojíc. Tie boli v roku 1996 v Atlante nahradené jedinou súťažou tímov, na ktorej triumfovali domáce nástupkyne K. Curtisovej. Od OH 2000 v Sydney už synchronizované plávanie patrí tímom a dvojiciam. Olympijské Tokio sa však môže dočkať aj vystúpení zmiešaných párov, ktoré mali svoj debut na MS 2015.

Tí, čo tento šport sledujú pravidelne, si nepochybne všimli, že za tých 35 rokov sa synchronizované plávanie posunulo do donedávna neuveriteľných stupňov obťažnosti. To, čo si dnes tieto zástupkyne nežného pohlavia dovoľia vo vode urobiť, sa jednoducho zdá byť až nemysliteľné, keď si

Foto: SPF / © Peter Sukeník 2018

predstavíme, že to všetko robia na hladine či pod vodou a celý čas sa nemôžu dotknúť dna bazéna. Nie náhodou sa toto odvetvie považuje za jedno z najnáročnejších. Dnešné akvabely sú jednoducho vrcholové športovkyne najtvrdšieho razenia. Tvrdí sa, že ich špičkové predstaviteľky musia disponovať silou vodného pólistu, akrobatickými schopnosťami športového gymnastu a kapacitou pľúc maratónca. Sila, flexibilita a vytrvalosť v kombinácii s absolútnou presnosťou jednotlivých pohybov, a to aj s hlavou pod vodou s nohami nahor sa má podľa pravidiel FINA snúbiť so schopnosťou vytvárať po celý čas dojem, že ide o tú najprirodzenejšiu a najjednoduchšiu vec, akú kto kedy vykonával.

Asi miliarda ľudí dnes napríklad verí, že po vode dokázal chodiť len jeden „vyvolený“. Ak k nim náhodou patríte, pozrite sa na to, čo „stvárali“ Španielky v tímovej súťaži na OH 2012 v Londýne. Fyzickú a artistickú obťažnosť dnešné synchronizované plávanie sprevádza úžasná originalita a kreativita. Svoje renomé si v tomto ohľade už celé roky snažia udržiavať Kanadanky, ktoré fanúšikov tohto športu nadchli na OH 2000 v Sydney, kde vystúpili so zostavou imitujúcou jednotlivé olympijské športy na hudbu od Vangelisa. Nikto však nie je na pochybách,

že tomuto športu kraluje predovšetkým ruská škola. So svojou baletnou a artistickou tradíciou je Rusko schopné rok čo rok vyprodukovať nielen špičkové synchronizované plavkyne, ale aj jedinečné zostavy a vystúpenia, ktoré určujú trend a stanovujú nové limity toho, čo je možné vo vode realizovať. Predstavenia tímu Ruska na OH v Londýne a Riu de Janeiro boli typickou ukážkou nielen originality, ale aj rýchlosti a precíznosti s akou musia akvabely jednotlivé cviky vykonávať. Miestami pripomínali húf piraní, pod ktorými voda olympijského bazéna doslova vrela. Ani zástupkyne ďalších krajín sa však nenechávajú zahanbiť a prispievajú svojím vlastným spôsobom k neutíchajúcej atraktivnosti a popularite tohto športového odvetvia.

Synchronizované plávanie je jednoducho divácky mimoriadne obľúbený šport, o čom svedčí aj skutočnosť, že na hrách v Riu boli jeho súťaže vypredané medzi prvými. Dokazuje to, že antický apetít divákov po vodných predstaveniach neupadá ani po takmer dvoch tisícročiach.

Slovenská stopa vo svete synchronizovaného plávania nie je výrazná a veľká. Aj preto si treba vážiť každú mladú adeptku, ktorá sa na túto neľahkú športovú

Foto: SPF / © Peter Sukeník 2018

cestu odhodlá a venuje tomu nemálo osobného úsilia. Rovnako treba oceniť aj organizáciu medzinárodných podujatí, ktoré Slovenská plavecká federácia (SPF) v tomto odvetví usporadúva. Fanúšikovia tohto športu môžu tento rok zavítať aj do Šamorína, kde v bazénoch strediska x-bionic® sphere budú mať možnosť sledovať najlepšie akvabely v mládežníckych kategóriách. Posledný augustový týždeň sa tu totiž uskutočnia historicky prvé mládežnícke majstrovstvá sveta – 1st FINA World Youth Artistic Swimming Championships 2019.

Novopečený prezident SPF, Ivan Šulek na margo pripravovaného šampionátu dodáva:

„Ako čerstvý prezident SPF mám z pripravovaného svetového podujatia pod vlajkou našej federácie, ktorej iba krátky čas šéfujem, pocit, aký som mal v časoch, keď som sa ešte ako pretekár chystal na svoj prvý medzinárodný štart. Je to pocit šťastia, radosti, vzrušenia, ale aj odhodlania uspieť čo najlepšie. Zároveň mám však rešpekt pred vážnou

úlohou, ktorá nás čaká. Ako športovec som zvyknutý na veľké výzvy a vysoké ciele, preto aj napriek vážnosti podujatia verím, že náš organizačný tím zvládne túto náročnú úlohu na výbornú, a že každý účastník si domov odnesie z podujatia skvelé zážitky a bude spolu so zástupcami FINA hovoriť o týchto majstrovstvách na Slovensku v superlatívoch. K tomu chcem aj ja prispieť svojimi manažérskymi skúsenosťami z riadenia veľkých medzinárodných športových podujatí. Zároveň musím priznať, že to bude moja premiéra sledovať ináč ako z televízie tento nádherný šport. Mám osobné skúsenosti z veľkých podujatí v plávaní a diaľkovom plávaní, naživo som mohol sledovať medzinárodné zápasy vo vodnom póle, ale zo synchronizovaného plávania som videl iba tréningový proces ruského olympijského tímu, ktorý sa stal víťazom OH v Pekingu. Preto má moja premiéra v pozícii prezidenta SPF na majstrovstvách sveta mladších juniorov v Šamoríne zvláštnu príchuť, plnú očakávaní a nadšenia a samozrejme, že budem držať palce našej reprezentácii. Srdečne všetkým na šampionát požívam.“

Fina
WORLD YOUTH
ARTISTIC SWIMMING
CHAMPIONSHIPS

CENTENÁRIUM BELASÉHO FENOMÉNU (II.)

IGOR MACHAJDÍK

Odchod viacerých českých činovníkov a športovcov **po roku 1938** bol citeľnou stratou, no ŠK Bratislava zaujala vedúce postavenie medzi športovými klubmi na Slovensku aj v období Slovenského štátu. Belasí **futbalisti** dominovali ziskom titulov v štyroch ročníkoch z piatich. V reprezentačnej jedenástke, ktorá zohrala v rokoch 1939 – 1944 šesť medzištátnych zápasov, mali prevahu hráči ŠK Bratislava. Domáce stretnutia prebiehali na novučičkom štadióne na Tehelnom poli, ktoré bolo potrebné vybudovať po obsadení Petržalky Hitlerom, čo sa obrovským úsilím aj podarilo. Štadión bol súčasťou jedinečného športového areálu aj s atletickou dráhou, s hľadiskom pre 20 000 divákov aj s tribúnami, tréningovou plochou, patrili tu aj tri volejbalové ihriská, jedno basketbalové, tenisové kurty, plavecký bazén so skokanskou vežou, to všetko s príslušenstvom. Futbalisti svoj nový štadión otvorili

Basketbalistky ŠK v r. 1942

26.septembra 1942, hoci prvý medzinárodný zápas zohrali na ňom už koncom októbra 1940.

14.decembra 1940 dostali krásny darček v podobe prvej umelej ľadovej plochy na Slovensku aj **hokejisti**. Táto skutočnosť sa prejavila hneď. Nasledujúcich päť sezón vybojovali tituly majstrov Slovenska iba bratislavské kluby a medzi nimi aj ŠK (1941, 1942). Po zelenom trávniku nového štadióna sa preháňali od roku 1942 aj „eškárski“ **handbalisti**, účastníci turnajov i dlhodobej majstrovej súťaže, pričom v belasých farbách nastupovali známe tváre aj z iných športov- basketbalu, volejbalu či tenisu. Pod deravými košmi prešli do tábora belasých v apríli 1940 úspešni

Stolní tenisti ŠK v r. 1942

basketbalisti YMCA, konkrétne skupiny Winnetou s takými osobnosťami akými boli Jozef Matrac, Gustáv Herrmann, Ján Osuský, Pavel Handzo či Miloš Bobocký. Úspešní boli aj **volejbalisti** ŠK, keď získali majstrovský titul hneď na prvých oficiálnych majstrovstvách Slovenska 1940 a hráči ako Hapala, Lehotay, Szabó, Fogl, Pasovský, Juhari a ďalší vybojovali aj ďalšie tri. Darilo sa aj **tenistom** ŠK, v roku 1943 vlastnili na Tehelnom poli až 11 dvorcov. Najväčšou hviezdou bol Marián Fillo. Výrazné úspechy zaznamenali **stolní tenisti** na čele s Morávkom, Horváthom, Marinkom či Božutom s viacerými titulmi domácich šampiónov a skvelými medzinárodnými úspechmi. Ten prvý v roku 1942 získali titul Morávek, Horváth, Fillo, Jedľovský a bratia Benedekovci. Svoju kariéru vtedy štartoval v belasom František Tokár. Po odovzdaní atletickej dráhy na novom štadióne prišli aj úspechy **atletov** ŠK Bratislava, pod vedením náčelníka Atletického odboru ŠK Rudolfa Holzera patrili medzi najlepších všestranný L. Szabó, diskár J. Struhár, viacbojár A. Brhlík, ale aj „štrekár nezmar“ A. Herceg. Od roku 1939 vyvíjal činnosť **krasokorčuliarsky** odbor ŠK Bratislava, ale až otvorenie umelej ľadovej plochy prinieslo kvalitatívnu

Krasokorčuliari ŠK v 1. polovici 40. rokov

zmenu. Zakladateľskou osobnosťou sa stal Jozef Šturm. Postupne prichádzali do klubu E. Skákala, I. Mauer, J. Lojkovič, M. Schmidtová, H. Melková, sestry Dulkové a ďalší. Medzi malé, ale činorodé odbory ŠK patrili **plavecký**, **ťažkoatletický** a **šermiarsky**. Aj tieto prinášali radosť športovcom v belasých dresoch i stále početnejšej enkláve ich priaznivcov.

Vojnové zlo poznamenalo aj športový život, ale jeho aktéri i priaznivci sa **po roku 1945** znova tešili z

Futbalisti ŠK v r. 1946

bojov na športoviskách v celom Československu, pričom Bratislava zohrávala stále dôležitejšiu úlohu. V pomyselnom hierarchickom rebríčku sa stal aj po oslobodení vrcholným reprezentantom slovenského športu Slovan Bratislava. V šírke záberu, čo sa počtu športových odvetví týka, bol na špici, podľa štatistických údajov, mal napríklad v roku 1965 klub takmer 6 500 členov pôsobiacich v sedemnástich odboroch. **Futbalisti** ukázali po oslobodení nadšenie pre hru i spolupatričnosť k československému športovému hnutiu vo dvoch pamätných súbojoch najsilnejších predstaviteľov slovenského a českého futbalu – ŠK Bratislava a Slávie Praha hneď v lete 1945 na Tehelnom poli a Strahove, pričom mnohotisícové tešiacce sa divácke kulisy hovorili jasnou rečou. Z počiatkových zápasov belasých treba vyzdvihnúť návštevu víťaza Anglického pohára v Bratislave a víťazstvo „eškárov“ 3 : 1 v roku 1946, ďalšie víťazné ťaženia proti Ferencvárosu Budapešť i majstra Sovietskeho Zväzu CDKA Moskva v roku 1947, nezabudnuteľný zájazd mužstva do Mexika v roku 1948 pod vedením trénera Daučika s bilanciou 6 víťazstiev – 2 remízy – 1 prehra. Potom prišlo nevídané obdobie: v roku 1949 prelomil Slovan (vtedy pod názvom Sokol NV Slovan) hegemoniu pražskej Slávie a Sparty a v roku 1949 získal prvý titul majstra republiky. O sile vtedajšej generácie napovedá fakt, že titul belasí obhájili aj v nasledujúcich dvoch sezónach, v rokoch 1950 a 1951, keď viacerí „eškári“ obliekali reprezentačný dres. Tréner Leopold Šťastný dokázal poskladať mužstvo, ktoré sa nezľaklo ani veľkých hviezd a dokázalo víťaziť nad profesionálmi. Nepriaznivo vplývali na náš futbal sústavné reorganizácie byrokratického charakteru. O to cennejší bol zisk štvrtého titulu

majstra Československa v roku 1955 pre Slovan ÚNV Bratislava. O obrovskej popularite futbalu v podaní belasých vypovedá aj víťazný zápas nad FC Botafogo Rio de Janeiro na Tehelnom poli pred 50-tisícovou návštevou nadšených divákov v rovnakom roku či jeho prvý zápas v PEM proti CWKS Varšava v tom nasledujúcom.

25-tisíc fanúšikov ŠK Bratislava prevolávalo na slávu tejto zostave po senzačnom víťaznom zápase proti Derby County 3:1 (3:0) v máji 1946: Reimann – Venglár, Chodák – Jozef Karel, Vičan, Žáček (Gašpar) – Arpáš, Baláži, Tegelhoﬀ, Luknár, Korostelev. Autormi gólov Bratislavčanov boli Arpáš, Tegelhoﬀ a Korostelev.

V roku 1949 získal Sokol NV Bratislava prvý domáci titul dominantným spôsobom, keď vytrvalo odolával náporu najmä pražských S + S, s ktorými neprehral ani raz. V celom ligovom ročníku bol suverénom na prvej priečke a v 26 zápasoch dosiahol skóre 93 : 33. Tréner Leopold Jim Šťastný dával dôveru týmto hráčom: Reimann, Pliško – Venglár, Jajcaj, Baláži, Vičan, Pokorný, Hložek, Ružovič, V.Hlavatý, Pažický, Tegelhoﬀ, Preis, Šimanský, Kaiml, Laskov, V. Skyva, Hrnčár.

V päťdesiatych, ale najmä šesťdesiatych rokoch bojoval Slovan na špici ligovej súťaže, pričom získal viackrát druhé miesta, ako prvé slovenské mužstvo vybojoval v roku 1962 Československý pohár, bol stálym dodávateľom reprezentantov a jeho hráči zohrávali dôležitú úlohu pri najväčších úspechoch československého futbalu na reprezentačnej úrovni. Na strieborných MS 1962 sa predstavili v drese s levom na prsiach brankár Viliam Schrojff, najlepší brankár šampionátu, stopér Ján Popluhár, futbalista storočia na Slovensku, a útočník Pavol Molnár, na strieborných OH 1964 v Tokiu Anton Urban, kapitán tímu a útočník Ludovít Cvetler, v kádri majstrov Európy 1976 figurovali tréner Jozef Vengloš, hráči Anton Ondruš, Ján Pivarník, Koloman Gögh, Jozef Čapkovič, Marián Masný, Ján Švehlík, Dušan Galis a Alexander Vencel. Boli súčasťou éry 22 neprehratých zápasov československej reprezentácie v rade (od 30.októbra 1974 do 17.novembra 1976). V úspešnom roku 1976 hralo v kádri belasých až desať reprezentantov. Cenným (a nedoceneným) úspechom je aj bronz z ME 1980 v Taliansku, o ktorý sa zaslúžili aj Ondruš, Gögh a Masný s hlavným trénerom Venglošom.

Najjagavejším klubovým úspechom bratislavského Slovana a zároveň aj československého futbalu na klubovej úrovni v celej jeho histórii zostáva však obrovský úspech v Pohári víťazov pohárov, druhej najvýznamnejšej európskej futbalovej klubovej súťaže. V roku 1969 ho belasí získali pod taktovkou trénera Michala Vičana po nezabudnuteľnom finálovom víťazstve v Bazileji nad FC Barcelona 3 : 2 ako prvý klub z východnej Európy.

V PVP vyradil Slovan na ceste do bazilejského finále postupne RFK Bor, FC Porto, AC Turín, FC Dunfermline. Vo finále pred 22 000 divákmi nastúpili v belasom pod taktovkou Michala Vičana títo hráči: Vencel – Fillo, Hrivnák, Horváth, J.Zlocha – Cvetler, Jozef Čapkovič, Hrdlička – L.Móder (Bizoň), Jokl, Ján Čapkovič. V kádri pôsobili aj L.Zlocha, Mutkovič, Határ, Hlavenka a brankári Kovařík, Kontír, M.Sedílek. Prenikavý úspech patrí aj hráčom, ktorí v čase finále už belasý dres neobliekali: Popluhár, Urban, J.Tománek, J.Medviď, Obert.

Futbalisti Slovana v r. 1969

V 70. rokoch 20. storočia vybojoval Slovan Bratislava ďalšie tri domáce tituly, v roku 1970, po pätnástich rokoch, a potom aj v rokoch 1974 a 1975. V 80. rokoch prišli pre belasých aj krušnejšie časy spojené dokonca s vypadnutím z najvyššej domácej súťaže, ale aj návratom medzi československú elitu po troch rokoch, postupným obratom a ziskom posledného federálneho titulu majstra republiky v roku 1992 – po sedemnástich rokoch, pod trénerským vedením Dušana Galisa, keď sa stal Peter Dubovský s 27 gólmi najlepším ligovým kanonierom. Počnúc ročníkom 1993/94 sa hrali už dve samostatné futbalové ligy v dvoch samostatných štátoch...

Ján Popluhár

Za Slovan hrával v rokoch 1955, 1958 – 69, zohral v lige 306 zápasov a strelil ako stopér 23 gólov, stal sa prvým čs. futbalistom roka (1965), reprezentoval na MS'58 vo Švédsku a MS'62 v Chile, kde získal striebro. 62-násobný reprezentant, zahral si v jedenástkach sveta či Európy, zaslúžene sa stal futbalistom storočia na Slovensku.

Ladislav Kubala

V Bratislave pôsobil v rokoch 1946 – 1948, no stihol si získať mimoriadnu popularitu. Zlanárlili ho talianski činovníci, stačil si však zahrať aj za Československo (7 stretnutí, 6 gólov). V ŠK hrával aj s Reimannom, Tegelhoffom, Chodákom, Arpášom, Luknárom, Šimanským, Schubertom a inými. Jeho prvá sezóna v belasom bola ako z rozprávky: 11 gólov v lige, bleskový štart v B-mužstve ČSR - dva zápasy a päť gólov, vzápätí štart za reprezentačné „áčko“ – šesť zápasov a štyri góly. Ako futbalový svetobežník reprezentoval aj Maďarsko a Španielsko, ale hral aj v Taliansku, trénoval v USA, Saudskej Arábii, Paraguaji. Bratislavu si zamiloval a veľmi rád sa sem vracal.

Leopold Šťastný

V belasom hrával od roku 1934, dvojnásobný reprezentant Československa, obranca. Od roku 1949 do 1965 bol trénerom na Tehelnom poli. Zo Slovanom získal tri tituly majstra ČSR a prelomil hegemoniu českých klubov, populárny Jim vychoval mnohých výborných slovenských hráčov. V rokoch 1968 – 75 viedol rakúsku reprezentáciu. Stal sa trénerom európskeho formátu, ktorý predbehol svoju dobu.

Jozef Vengloš

So Slovanom sa stal majstrom republiky už ako hráč. Ako tréner získal so Slovanom tituly v rokoch 1974 a 1975. Na MS'82 bol asistentom trénera Havránka na MS'90, kde sa naši reprezentanti prebojovali do štvrťfinále, ako hlavný tréner. Bol aj asistentom trénera Fáberu pri reprezentácii do 23 rokov, ktorá získala titul majstra Európy 1972. Na ME 1976 získal ako asistent V. Ježka titul majstra Európy a vlastní aj bronz z ME 1980, kde bol asistent trénera Brumovského. V rokoch 1993 – 1995 viedol reprezentáciu Slovenska. Trénoval aj v Austrálii, Sporting Lisabon, FC Kuala Lumpur, Aston Villu, Fenerbahce Istanbul, Celtic Glasgow, Jet United Ičihara. Ako uznávaný svetový odborník pôsobil v štruktúrach UEFA i FIFA.

Športovci v belasých farbách účinkovali počas československej éry pod viacerými názvami. Tie sa menili takto:

1919 – 1939	1.ČsŠK Bratislava
1939 – 1948	ŠK Bratislava
1948 – 1953	Sokol NV Bratislava
1953 – 1961	ÚNV Sokol Bratislava
1961 – 1990	Slovan CHZJD Bratislava
1990 -	ŠK Slovan Bratislava

Ladový hokej hneď po oslobodení v podaní bratislavskej ŠK predstavuje typický príklad premeny pôvodne malého športu na veľký. 15. januára 1946 zohrala ŠK prvý domáci zápas v celoštátnej lige vôbec. Proti LTC Praha pred vypredaným „zimákom“ prehrala 1 : 2, ale už sa prejavila sila belasých v zostave: Kuchár – Maleček, Bláha, Srnka – Reitmayer, Reimann, Smetanay – Fábry, Pergl, Lonsmin. To sa potvrdilo v sezóne 1948/49, v ktorej skončila ŠK v celoštátnej súťaži na druhom mieste. Cenou skutočnosťou bolo, že sa Bratislavčania mohli spoliehať na vlastných odchovancov. V päťdesiatych rokoch sa pritrafilo aj vypadnutie z elitnej ligovej spoločnosti (1953/54), ale koncom dekády bolo jasné, že u belasých sa rodí silná hokejová generácia. V 60. rokoch prischlo Slovanistom výstižné pomenovanie – korunný princ ligy, konečné druhé miesta v sezónach 1959/60, 1960/61, 1961/62, 1963/64, 1964/65, 1969/1970 a 1971/72, ale aj ďalšie štyri tretie priečky to dokazujú. Dramatické zápasy so Spartou či Brnom pred permanentne vypredaným hľadiskom na zimnom štadióne, ale aj pred televíznymi obrazovkami i rádioprijímačmi v celej republike zostali nezabudnuteľné. Hráčov ako Fako, Starší, Černický, Golonka, Dzurilla, Gregor, Lukscheider, Mrukvia, Čapla, Nedomanský, Kužela, Tajcnár, Dučaj, Walter, Haas a ďalších poznali snáď všetci. Ten najväčší úspech dosiahli hokejisti Slovana Bratislava v sezóne 1978/1979, kedy získali pod vedením trénera Ladislava Horského zaslúžene titul majstra Československa ako prvé slovenské mužstvo. Skvelý bol celý tím, ale neuveriteľnú sezónu mala hlavne prvá päťka: Ujváry, Bukovinský – Marián Šťastný, Peter Šťastný, Anton Šťastný, ktorá nastrielať svojim súperom v tomto ročníku 117 z celkových 215 gólov Slovana. V osemdesiatych rokoch to výsledkovo už nebolo ono, dvakrát sa z najvyššej súťaže Slovan aj porúčal (1980/81, 1988/89), ale vrátil sa späť vždy v najskoršom možnom termíne. A to potešilo dokonca aj jeho súperov v celom Československu, pretože Slovan Bratislava bol jednoducho vždy „ťahákom“ a výzvou, ktorá zapíňala štadióny.

Prvými slovanistami, ktorí obliekli reprezentačný dres boli v roku 1946 Reitmayer a Reimann, medzi tých najúspešnejších, ktorí vybojovali v reprezentačnom drese na svetových šampionátoch československej éry medaily, patrili postupne Jendek, Starší, Fako, Golonka, František Gregor, Dzurilla, Čapla, Ujváry, Tajcnár, Nedomanský, Kužela, Haas, Marián Šťastný, Peter Šťastný, Anton Šťastný, Sakáč, Bukovinský, Rusnák, Pašek, Cíger.

Bratia Šťastní, hokejoví majstri ČSSR 1978/79

Hokejisti Slovana Bratislava získali v sezóne 1978/79 po 43 rokoch od začiatku čs. ligy historicky prvý titul. Zo 44 zápasov vyhrali 27, remizovali 6 a prehrali 11, získali 60 bodov, o tri viac ako druhá Jihlava a o štyri ako tretie Vítkovice, pri skóre 215 : 129. Titul si vybojovala táto zostava: Sakáč, Norovský – Černý, Urban, Bukovinský, Kužela, Roháčik, Ujváry – M.Šťastný, P.Šťastný, A.Šťastný, Bezák, Miklošovič, Mrukvia, Pašek, Rusnák, Jaško, Hejčík, Krajčovič, Žiška.

Slovan nevstupoval do majstrovskej sezóny ako favorit. Omladil tím a nováčikovia ukázali opodstatnenosť zaradenia do zostavy, vhodne sa dopĺňali so staršími skúsenými oporami mužstva. Doma bol Slovan bojovný a odvážny, vonku hral takticky s drvivými protiútokmi. Titul bol darčekom k šesťdesiatinám klubu, pomerne nečakaným. Situáciu v mužstve vystihol Marián Šťastný: „Korene úspechov Slovana sú vo vynikajúcom kolektíve, ktorým Slovan

v sezóne disponoval. Starší sa s mladými spojili do celku, ktorý nemal slabín. Každý si dal poradiť a každý cítil za výsledky nášho spoločného úsilia rovnakú zodpovednosť.“

Slovan mal v šesťdesiatych a začiatkom sedemdesiatych rokov k titulu viackrát blízko. Najbližšie mal k zisku zlata v sezóne 1960/61, no v úplne poslednom zápase osudovo zakopol. Napriek veľkému úsiliu prehral doma so Spartou Praha 1 : 2, hoci mu k titulu postačovala aj remíza. Podobne ako v majstrovskej sezóne 1978/79 bol trénerom belasých aj vtedy Ladislav Horský.

V sezónach 1963/64, 1964/65 a 1965/66 pôsobil vo funkcii hlavného trénera hokejistov Slovana Rastislav Jančuška, ktorý získal s mužstvom dvakrát druhé a raz tretie miesto. O tomto období sa vyjadril: „Práca sa nám darila, lebo títo hráči boli ako ľudia veľmi seriózni, na vysokom stupni inteligencie a plne zodpovední. Spájali sme prvky kanadskej a českej hokejovej školy, pretože najmä tou druhou sme zväčša prešli aj my ako hráči. Spomínané výrazné prvky sme spájali s príslovečnou bojovnosťou a výbušnosťou slovenských hráčov, ktorým belasý dres doslova prirástol k srdcu.“

(pokračovanie)

AKTUÁLNY ADRESÁR ZVÄZOV

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA AIKIDO

<i>Adresa</i>	PO BOX 206 91700 Trnava
<i>Telefón</i>	+421 905 352 542
<i>E-mail</i>	prezident@aikidosaa.sk
<i>Web</i>	www.aikikai.sk
<i>Prezident</i>	Roman Ilavský
<i>Generálny sekretár</i>	Juraj Baláž

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA AMERICKÉHO FUTBALU

<i>Adresa</i>	Revolučná 3289/1 01001 Žilina
<i>Telefón</i>	+421 904 984 419
<i>E-mail</i>	info@saaf.sk
<i>Web</i>	www.saaf.sk
<i>Prezident</i>	Ján Polák
<i>Generálny sekretár</i>	Martin Bíleš

SLOVENSKÝ ATLETICKÝ ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Bajkalská 7/A 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 38 15 55 00
<i>E-mail</i>	saz@atletikasvk.sk
<i>Web</i>	www.atletikasvk.sk
<i>Prezident</i>	Peter Korčok
<i>Generálny sekretár</i>	Vladimír Gubrický

SLOVENSKÁ BASEBALLOVÁ FEDERÁCIA

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 754 777
<i>E-mail</i>	office@baseballslovakia.com
<i>Web</i>	www.baseballslovakia.com
<i>Prezident</i>	Dušan Noga
<i>Generálny sekretár</i>	František Bunta

**SLOVENSKÁ BASKETBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 37 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 491 14 545
<i>E-mail</i>	sekretariat@slovakbasket.sk
<i>Web</i>	www.slovakbasket.sk
<i>Prezident</i>	Pavel Bagin
<i>Generálny sekretár</i>	Ľubomír Ryšavý

**SLOVENSKÝ BEŽECKÝ
SPOLOK**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0910 483 898
<i>E-mail</i>	sbs@zoznam.sk
<i>Web</i>	www.beh.szm.sk
<i>Prezident</i>	Jozef Baráth
<i>Generálny sekretár</i>	Stanislav Moravčík

**SLOVENSKÝ BILIARDOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0905 611 719
<i>E-mail</i>	koniar@sbiz.sk
<i>Web</i>	www.biliard.online.sk
<i>Prezident</i>	Samuel Koniar
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BEDMINTONU**

<i>Adresa</i>	Slovenská 19 080 01 Prešov
<i>Telefón</i>	+421 - 905 257 791
<i>E-mail</i>	sekretar@bedminton.sk
<i>Web</i>	www.bedminton.sk
<i>Prezident</i>	Anton Siažik
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Tarcala

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BIATLONU**

<i>Adresa</i>	Partizánska 71 97401 Banská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 - 48 - 414 4776
<i>E-mail</i>	svk@biathlon.sk
<i>Web</i>	www.biathlon.sk
<i>Prezident</i>	Tomáš Fusko
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BOBISTOV**

<i>Adresa</i>	Líščie údolie 134 841 04 Bratislava 4
<i>Telefón</i>	+421 - 903 262 626
<i>E-mail</i>	szb@boby.sk
<i>Web</i>	www.boby.sk
<i>Prezident</i>	Milan Jagnešák
<i>Generálny sekretár</i>	Zdenka Jagnešáková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
BOCCIE**

Adresa Štefana Moyzesa 57/4304
984 01 Lučenec

Telefón +421 903 630 204

E-mail slovenska.asociacia.bocce@gmail.com

Web www.bocce.sk

Prezident Iveta Lukáčová

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ BOWLINGOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Dunajská 12
040 11 Košice

Telefón +421 903 712 927

E-mail sekretariat@slovakbowling.sk

Web www.slovakbowling.sk

Prezident Vladimír Merkovský

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ BOXERSKÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Dr. Vladimíra Clementisa
3222/10, 821 02 Bratislava

Telefón +421 949 246 786

E-mail sbf@sbf.sk

Web www.sbf.sk

Prezident Tomáš Kovács

Generálny sekretár Mária Schutová

**SLOVENSKÝ BRIDŽOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Lopenická 1/A
831 02 Bratislava

Telefón +421 - 0905 012 032

E-mail sbz@bridgeclub.sk

Web www.bridgeclub.sk

Prezident Peter Belčák

Generálny sekretár Peter Hora

**SLOVENSKÝ CURLINGOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Mostová 2
811 03 Bratislava

Telefón +421 905 606 229

E-mail office@curling.sk

Web www.curling.sk

Prezident Pavol Pitoňák

Generálny sekretár Mária Rapčanová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
CYKLISTIKY**

Adresa Junácka 6
832 80 Bratislava

Telefón +421 902 654 060

E-mail szc@cyklistikaszc.sk

Web www.cyklistikaszc.sk

Prezident Peter Privara

Generálny sekretár Katarína Jakubová

**SLOVENSKÁ CYKLOTRIALOVÁ
ÚNIA**

<i>Adresa</i>	Štefánikova 4445 05801 Poprad
<i>Telefón</i>	+421 910 150 950
<i>E-mail</i>	stefan@pcola.sk
<i>Web</i>	www.cyklotrial.sk
<i>Prezident</i>	Štefan Pčola
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ DOSTIHOVÝ
GREYHOUND ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Trieda A. Hlinku 27/7 94901 Nitra
<i>Telefón</i>	+421 – 905 764 953
<i>E-mail</i>	sdgz@dostihychrtov.sk
<i>Web</i>	www.dostihychrtov.sk
<i>Prezident</i>	Pavel Mozdík
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
FLORBALU**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 948 122 750
<i>E-mail</i>	info@szfb.sk
<i>Web</i>	www.szfb.sk
<i>Prezident</i>	Oto Divinský
<i>Generálny sekretár</i>	

DOSTIHY - ZÁVODISKO

<i>Adresa</i>	Starohájska 29 85269 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 624 11 504
<i>E-mail</i>	sekretariat@zavodisko.sk
<i>Web</i>	www.zavodisko.sk
<i>Prezident</i>	Ľuboš Chmelár
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ DRÁHOVÉHO
GOLFU**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0905 305 338
<i>E-mail</i>	info@minigolfsport.sk
<i>Web</i>	www.minigolfsport.sk
<i>Prezident</i>	František Drgoň
<i>Generálny sekretár</i>	René Šimanský

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
FRISBEE**

<i>Adresa</i>	Eisnerova 13 841 07 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 363 033
<i>E-mail</i>	predseda@szf.sk
<i>Web</i>	www.szf.sk
<i>Prezident</i>	Juraj Turan
<i>Generálny sekretár</i>	Martin Keseg

SLOVENSKÝ FUTBALOVÝ ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Tomášikova 30/c 821 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 48 20 60 00
<i>E-mail</i>	office@futbalsfz.sk
<i>Web</i>	www.futbalsfz.sk
<i>Prezident</i>	Ján Kováčik
<i>Generálny sekretár</i>	Jozef Kliment

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA GO

<i>Adresa</i>	Údernícka 5 851 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	
<i>E-mail</i>	slovakgo@gmail.com
<i>Web</i>	www.sago.sk
<i>Prezident</i>	Miroslav Poliak
<i>Generálny sekretár</i>	Milan Jadroň

SLOVENSKÁ GYMNASTICKÁ FEDERÁCIA

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 811 053
<i>E-mail</i>	gymnastics@sgf.sk
<i>Web</i>	www.sgf.sk
<i>Prezident</i>	Ján Novák
<i>Generálny sekretár</i>	Monika Šišková

SLOVENSKÝ FUTSAL

<i>Adresa</i>	Tomášikova 30/c 821 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 - 2 - 48 20 60 40
<i>E-mail</i>	dobsovic@futbalsfz.sk
<i>Web</i>	www.futsalslovakia.sk
<i>Prezident</i>	Dušan Dobšovič
<i>Generálny sekretár</i>	

SLOVENSKÁ GOLFOVÁ ASOCIÁCIA

<i>Adresa</i>	Kukučínova 26 831 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	0911 446 366
<i>E-mail</i>	skga@skga.sk
<i>Web</i>	www.skga.sk
<i>Prezident</i>	Tibor Hubík
<i>Generálny sekretár</i>	Kamil Balga

SLOVENSKÝ ZVÄZ HÁDZANEJ

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 37 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 708 275
<i>E-mail</i>	szh@slovakhandball.sk
<i>Web</i>	www.slovakhandball.sk
<i>Prezident</i>	Jaroslav Holeša
<i>Generálny sekretár</i>	Ivan Sabovik

**SLOVENSKÁ HOKEJBALOVÁ
ÚNIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 917 627 355

E-mail hokejbal@hokejbal.sk

Web www.hokejbal.sk

Prezident Jozef Stümpel

Generálny sekretár Július Száraz

**SLOVENSKÝ HOROLEZECKÝ
SPOLOK JAMES**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 907 988 343

E-mail office@james.sk

Web www.james.sk

Prezident Igor Koller

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
JACHTINGU**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 918 529 304

E-mail szj@sailing.sk

Web www.sailing.sk

Prezident Marián Babjak

Generálny sekretár Zuzana Bodnáriková

**SLOVENSKÁ JAZDECKÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 907 100 191

E-mail info@sjf.sk

Web www.sjf.sk

Prezident Vladimír Chovan

Generálny sekretár Zuzana Bačiak Masaryková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
JOGY**

Adresa Svätoplukova 20, 82108 Bratislava
Korešp.: Kováčska 16, 040 01 Košice

Telefón 0905 489 363

E-mail spjke@netkosice.sk

Web www.saj.sk

Prezident Gejza Timčák

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
JUDO**

Adresa Junácka 6, 83280 Bratislava
Korešp.: Trnavská cesta 39
831 04 Bratislava

Telefón +421 910 729 433

E-mail szj@judo.sk

Web www.judo.sk

Prezident Ján Krišanda

Generálny sekretár Peter Pisoň

SLOVENSKÁ KANOISTIKA

<i>Adresa</i>	Junácka 6, 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 659 739 +421 2 446 311 75
<i>E-mail</i>	canoe@canoe.sk
<i>Web</i>	www.canoe.sk
<i>Prezident</i>	Ivan Cibák
<i>Generálny manažér</i> <i>Generálna sekr.</i>	Boris Bergendi Lucia Antolová

SLOVENSKÁ FEDERÁCIA KARATE A BOJOVÝCH UMENÍ

<i>Adresa</i>	Pajštúnska 1 851 02 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 47 22 41
<i>E-mail</i>	info@karate-slovakia.sk
<i>Web</i>	www.karate-slovakia.sk
<i>Prezident</i>	Daniel Baran
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Kotásek

SLOVENSKÝ ZVÄZ KICKBOXU

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 499 077
<i>E-mail</i>	onuscak@kickboxing.sk
<i>Web</i>	www.slovak-kickboxing.sk
<i>Prezident</i>	Peter Onuščák
<i>Generálny sekretár</i>	Viliam Sabol

SLOVENSKÝ ZVÄZ KARATE

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903692 095
<i>E-mail</i>	karate@karate.sk
<i>Web</i>	www.karate.sk
<i>Prezident</i>	Daniel Líška
<i>Generálny sekretár</i>	Leopold Roman

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA CAMPINGU A CARAVANINGU

<i>Adresa</i>	Mládežnícka 2481/35 017 01 Považská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 42 432 65 67
<i>E-mail</i>	sekretariat@caravanning.sk
<i>Web</i>	www.caravanning.sk
<i>Prezident</i>	Jaroslav Mišura
<i>Generálny sekretár</i>	

SLOVENSKÝ KOLKÁRSKY ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Štúrova 1158/22, 921 01 Piešťany Korešp.: Nový Rad 278 930 36 Horná Potôň
<i>Telefón</i>	+421 905 762 340
<i>E-mail</i>	sekretariat@kolky.sk
<i>Web</i>	www.kolky.sk
<i>Prezident</i>	Štefan Kočan
<i>Generálny sekretár</i>	Eva Ondrejkočiová

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
KORFBALU**

Adresa Makovického 6
971 01 Prievidza

Telefón +421 911 361 044

E-mail m_sonoga@yahoo.com

Web www.korfbal.sk

Prezident Martin Sonoga

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ KRASOKORČULIARSKY
ZVÄZ**

Adresa Záhradnícka 95
821 08 Bratislava

Telefón +421 - 918 - 791 227

E-mail gs@kraso.sk

Web www.kraso.sk

Prezident Jozef Beständig

Generálny sekretár Csaba Kürti

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA KULTURISTIKY,
FITNESS A SILOVÉHO TROJBOJA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 908 965 156

E-mail safkst@gmail.com

Web www.sakst.sk

Prezident Boris Mlsna

Generálny sekretár Viliam Sabol ml.

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
ĽADOVÉHO HOKEJA**

Adresa Trnavská cesta 27/B
831 04 Bratislava

Telefón +421 2- 32 340 920

E-mail szlh@szlh.sk

Web www.szlh.sk

Prezident Martin Kohút

Generálny sekretár Miroslav Valíček

**LETECKÁ AMATÉRSKA ASOCIÁCIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Adresa Framborská 58
010 01 Žilina

Telefón 0903 431 416

E-mail sekretariat@laa.sk

Web www.laa.sk

Prezident Miroslav Jančiar

Generálny sekretár Dagmar Sekerková

**SLOVENSKÝ NÁRODNÝ AEROKLUB
GENERÁLA M. R. ŠTEFÁNKA**

Adresa Pri Rajčianke 49
010 01 Žilina

Telefón +421 – 41 - 723 2204

E-mail sna@sna.sk

Web www.sna.sk

Prezident Ján Mikuš

Generálny sekretár Pavol Kavka

**SLOVENSKÁ FEDERÁCIA
ULTRAĽAHKÉHO LIETANIA**

Adresa Letisko Boľkovce 227
984 01 Lučenec

Telefón +421 905 60 27 06

E-mail sluk@sful.sk

Web www.sful.sk

Prezident Marián Sluk

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ LUKOSTRELECKÝ
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 903 715 945

E-mail office@archerysvk.sk

Web www.archerysvk.sk

Prezident Vladimír Bužek

Generálny sekretár Jaroslav Vaľo

**SLOVENSKÁ LYŽIARSKA
ASOCIÁCIA**

Adresa Karpatská 15
058 01 Poprad

Telefón +421 918 249 159

E-mail info@slovak-ski.sk

Web www.slovak-ski.sk

Prezident Ivan Ivanič

Generálny sekretár Radovan Cagala

**SLOVENSKÝ ZVÄZ MALÉHO
FUTBALU**

Adresa Jašíkova 24
821 03 Bratislava

Telefón +421 911 916 731

E-mail info@malyfutbal.sk

Web www.malyfutbal.sk

Prezident Peter Králik

Generálny sekretár Matúš Kocún

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
MODERNÉHO PÄŤBOJA**

Adresa Junácka 6
832 80 Bratislava

Telefón +421 905 650 170

E-mail smpa@pentathlon.sk

Web www.pentathlon.sk

Prezident Dušan Poláček, ml.

Generálny sekretár Dušan Poláček, st.

**SLOVENSKÁ MOTOCYKLOVÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Šporovcov 340
017 01 Považská Bystrica

Telefón +421 42 426 0332

E-mail smf@smf.sk

Web www.smf.sk

Prezident Ing. Peter Lazar

Generálny sekretár Tatiana Kašíková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
MOTORISTICKÉHO ŠPORTU**

<i>Adresa</i>	Fatranská 3 949 01 Nitra
<i>Telefón</i>	+421 - 37 655 46 96
<i>E-mail</i>	info@sams-asn.sk
<i>Web</i>	www.sams-asn.sk
<i>Prezident</i>	Dušan Koblišek
<i>Generálny sekretár</i>	Vojtech Ruisl

**SLOVENSKÁ NOHEJBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 832 80 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 462 372
<i>E-mail</i>	info@nohejbal-sk.sk
<i>Web</i>	www.nohejbal-sk.sk
<i>Prezident</i>	Gabriel Viňanský
<i>Generálny sekretár</i>	Ján Reháček

**SLOVENSKÝ ZVÄZ ORIENTAČNÝCH
ŠPORTOV**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 832 80 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 636 503
<i>E-mail</i>	slovakia@orienteering.sk
<i>Web</i>	www.orienteering.sk
<i>Prezident</i>	Andrej Patráš
<i>Generálny sekretár</i>	Milan Mazúr

**SLOVENSKÝ PAINTBALLOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	
<i>Telefón</i>	+421 905 120 480
<i>E-mail</i>	pavlak@paintball.sk
<i>Web</i>	www.paintball.sk
<i>Prezident</i>	Michal Čížek
<i>Generálny sekretár</i>	Turek Suchar

**SLOVENSKÁ PLAVECKÁ
FEDERÁCIA**

<i>Adresa</i>	Za kasárňou 1 831 03 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 620 679
<i>E-mail</i>	sport@swimmsvk.sk
<i>Web</i>	www.swimmsvk.sk
<i>Prezident</i>	Ivan Šulek
<i>Generálny sekretár</i>	Miroslav Nowak

**SLOVENSKÝ ZVÄZ POZEMNÉHO
HOKEJA**

<i>Adresa</i>	Jurkovičova 5 83106 Bratislava
<i>Telefón</i>	0918 555 519
<i>E-mail</i>	szph@szph.sk
<i>Web</i>	www.szph.sk
<i>Prezident</i>	Ľudmila Pastorová
<i>Generálny sekretár</i>	Mariana Mankovecká

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA DYNAMICKEJ STREĽBY

Adresa Urxova 4
080 05 Prešov

Telefón

E-mail prezident@sads.sk

Web www.sads.sk

Prezident Janette Haviarová

Generálny sekretár

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA PRETLÁČANIA RUKOU

Adresa Vavrečka 311
029 01 Námestovo

Telefón +421 911 880 779

E-mail sekretariat@armsport.sk

Web www.armsport.sk

Prezident Ján Germánus

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ ZVÄZ PSÍCH ZÁPRAHOV

Adresa M. R. Štefánika č. 217
093 01 Vranov na Topľou

Telefón +421 905 486 716

E-mail igorpribula11@gmail.com

Web www.mushing.sk

Prezident Igor Pribula

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ ZVÄZ RÁDIOAMATÉROV

Adresa Mlynská 4
900 31 Stupava

Telefón +421 - 2 - 6224 7501

E-mail szr@stonline.sk

Web www.szr.sk

Prezident Roman Kudláč

Generálny sekretár Roman Kudláč

ZVÄZ VODÁCTVA A RAFTINGU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Adresa Wolkrova 4
85101 Bratislava

Telefón + 421 903 457 074

E-mail rafting@stonline.sk

Web www.zvazraftingu.sk

Prezident Radoslav Orococký

Generálny sekretár Tomáš Lángh

SLOVENSKÝ ZVÄZ RYBOLOVNEJ TECHNIKY

Adresa Svornosti 69
94077 Nové Zámky

Telefón +421 905 235 472

E-mail szrtzn@szm.sk

Web www.szrtzn.sk

Prezident Juraj Mészáros

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ RÝCHĽOKORČULIARSKY ZVÄZ

Adresa Za Hornádom 15, ŠH
05201 Spišská Nová Ves

Telefón +421 903 601 379

E-mail stez@stez.sk

Web www.speedskating.sk

Prezident Ján Magdoško

Generálny sekretár

SLOVENSKÁ RUGBYOVÁ ÚNIA

Adresa Hrobákova 1
851 02 Bratislava

Telefón +420 722 112 356

E-mail krutzner@slovakrugby.sk

Web www.slovakrugby.sk

Prezident Eduard Krützner

Generálny sekretár Michal Mihálik

SLOVENSKÝ ŠACHOVÝ ZVÄZ

Adresa Bernolákovo námestie 25
940 01 Nové Zámky

Telefón +421 948 640 046

E-mail sekretariat@chess.sk

Web www.chess.sk

Prezident Zdeněk Gregor

Generálny sekretár Vladimír Szűcs

SLOVENSKÁ ORGANIZÁCIA KOMPOZIČNÉHO ŠACHU

Adresa Zimná 2
82102 Bratislava

Telefón +421 915 794 101

E-mail emil.klemanic@justice.sk

Web www.soks.sk

Prezident Emil Klemanič

Generálny sekretár

ZDRUŽENIE KOREŠPONDENČNÉHO ŠACHU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Adresa ZKŠ SR , P O BOX 17
82014 Bratislava

Telefón +421 - 903 455 587

E-mail manduchm@korsach.sk

Web www.korsach.sk

Prezident Milan Manduch

Generálny sekretár Pavol Polakovič

SLOVENSKÝ ZVÄZ SÁNKAROV

Adresa Starý Smokovec 18074
062 01 Vysoké Tatry

Telefón +421 905 970 041

E-mail sane@stonline.sk

Web www.sane.sk

Prezident Jozef Škvarek

Generálny sekretár Viera Bachárová Findurová

**SLOVENSKÝ ŠERMIARSKY
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 39 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 740 961
<i>E-mail</i>	slovakfencing@mail.t-com.sk
<i>Web</i>	www.slovak-fencing.sk
<i>Prezident</i>	Tatiana Drobná
<i>Generálny sekretár</i>	Gabriela Geršiová

**ZDRUŽENIE ŠÍPKARSKÝCH
ORGANIZÁCIÍ**

<i>Adresa</i>	Szakkayho 1 04001 Košice
<i>Telefón</i>	+ 421 905 700 790
<i>E-mail</i>	info@sipky.sk
<i>Web</i>	www.slovakiadart.sk
<i>Prezident</i>	Karol Kirchner
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÁ SOFTBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 492 49 279
<i>E-mail</i>	office@softballslovakia.sk
<i>Web</i>	www.softballslovakia.com
<i>Prezident</i>	Richard Bohunický
<i>Generálny sekretár</i>	František Bunta

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA SILNÝCH
MUŽOV**

<i>Adresa</i>	Opatovská 15 911 01 Trenčín
<i>Telefón</i>	+421 948 135 151
<i>E-mail</i>	sekretar@slovakstrongman.sk
<i>Web</i>	www.slovakstrongman.sk
<i>Prezident</i>	Vladimír Bátik
<i>Generálny sekretár</i>	Pavol Guga

**SLOVENSKÁ SKIALPINISTICKÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Bobrovec 550 032 21 Bobrovec
<i>Telefón</i>	+421 902 069 737
<i>E-mail</i>	info@skialpuj.sk
<i>Web</i>	www.skialpuj.sk
<i>Prezident</i>	Andrej Škovrán
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ ŠPORTOVCOV
S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM**

<i>Adresa</i>	SNP 90 040 11 Košice
<i>Telefón</i>	+421 907 953 701
<i>E-mail</i>	szsmpsk@gmail.com
<i>Web</i>	www.szsm.sk
<i>Prezident</i>	Robert Luby
<i>Generálny sekretár</i>	

**DEAFLYMPIJSKÝ VÝBOR
SLOVENSKA**

<i>Adresa</i>	Blumentálska 24 811 07 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 911 370 888
<i>E-mail</i>	office@deaflympic.sk
<i>Web</i>	www.deaflympic.sk
<i>Prezident</i>	Miloš Štefek
<i>Generálny sekretár</i>	Dušan Dědeček

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA ZRAKOVO
POSTIHNUTÝCH ŠPORTOVCOV**

<i>Adresa</i>	Cementárenská 16 974 01 Banská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 907 884 546
<i>E-mail</i>	predseda@sazps.sk
<i>Web</i>	www.sazps.sk
<i>Prezident</i>	Pavol Valent
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ STRELECKÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Wolkrova 4 85101 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 6224 4077
<i>E-mail</i>	ssz@shooting.sk
<i>Web</i>	www.shooting.sk
<i>Prezident</i>	Miloslav Benca
<i>Generálny sekretár</i>	Barbora Reichová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ TELESNE
POSTIHNUTÝCH ŠPORTOVCOV**

<i>Adresa</i>	Benediktiho 5 811 05 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 888 553
<i>E-mail</i>	tps@sztps.sk
<i>Web</i>	www.sztps.sk
<i>Prezident</i>	Ján Riapoš
<i>Generálny sekretár</i>	Martin Čapla

**ZVÄZ ŠPORTOVEJ KYNOLÓGIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

<i>Adresa</i>	Medený Hámor 7 97401 Banská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 48 414 40 99
<i>E-mail</i>	zsk-sr@zsk-sr.sk
<i>Web</i>	www.zsk-sr.sk
<i>Prezident</i>	Juraj Štaudinger
<i>Generálny sekretár</i>	

**ZVÄZ MODELÁROV
SLOVENSKA**

<i>Adresa</i>	Trhovisko 10 929 01 Dunajská Streda
<i>Telefón</i>	+421 907 217 539
<i>E-mail</i>	sekretariat@zvazmodelarov.sk
<i>Web</i>	www.zvazmodelarov.sk
<i>Prezident</i>	Pavol Barbarič
<i>Generálny sekretár</i>	Jaroslav Košťan

**ZVÄZ POTÁPAČOV
SLOVENSKA**

<i>Adresa</i>	Wolkrova 4 851 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 918 737 877
<i>E-mail</i>	zps@zps-diving.sk
<i>Web</i>	www.zps-diving.sk
<i>Prezident</i>	Roman Baláž
<i>Generálny sekretár</i>	Zuzana Žecová

**SLOVENSKÝ RYBÁRSKY
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Andreja Kmet'a 20 01055 Žilina
<i>Telefón</i>	+421 41 507 36 11
<i>E-mail</i>	sekretariat@srzrada
<i>Web</i>	www.srzrada.sk
<i>Prezident</i>	Rudolf Boroš
<i>Generálny sekretár</i>	Ľuboš Javor

**SLOVENSKÁ SQUASHOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 911 694 629
<i>E-mail</i>	gs@squash.sk
<i>Web</i>	www.squash.sk
<i>Prezident</i>	Marek Kubiček
<i>Generálny sekretár</i>	Dávid Kubiček

**SLOVENSKÝ STOLNOTENISOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Černockého 6 831 53 Bratislava
<i>Telefón</i>	+ 421 02 44 884 042
<i>E-mail</i>	hatalova@sstz.sk
<i>Web</i>	www.sstz.sk
<i>Prezident</i>	Zdenko Kríž
<i>Generálny sekretár</i>	Boris Guman

**SLOVENSKÁ FEDERÁCIA
SUMO**

<i>Adresa</i>	Zálužická 7 82101 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 620 366
<i>E-mail</i>	mifko@reprosova.sk
<i>Web</i>	www.sumo.szm.com
<i>Prezident</i>	David Šarkády
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
TAEKWON-DO ITF**

<i>Adresa</i>	Trnavská 18 919 04 Smolenice
<i>Telefón</i>	+ 421 908 553 335
<i>E-mail</i>	ladislav.hunady@gmail.com
<i>Web</i>	www.sztkd-itf.sk
<i>Prezident</i>	Ladislav Huňady
<i>Generálny sekretár</i>	Jozef Kotuľák

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
TAEKWONDO WT**

Adresa Stará spišská cesta 38
040 01 Košice

Telefón + 421 902 901 640

E-mail satkd.wtf@gmail.com

Web www.satkd.sk

Prezident Pavel Ižarik

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ TANEČNÉHO
ŠPORTU**

Adresa Škultétyho 1
831 03 Bratislava

Telefón +421 2 4445 7850

E-mail szts@szts.sk

Web www.szts.sk

Prezident Petr Horáček

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ TENISOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Príkopova 6
831 03 Bratislava

Telefón + 421 903 793 140

E-mail stz@stz.sk

Web www.stz.sk

Prezident Tibor Macko

Generálny sekretár Igor Moška

**SLOVENSKÁ TRIATLONOVÁ
ÚNIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón + 421 905 648 349

E-mail triatlon@triathlon.sk

Web www.triathlon.sk

Prezident Jozef Jurášek

Generálny sekretár

**KLUB SLOVENSKÝCH
TURISTOV**

Adresa Záborského 33
83103 Bratislava

Telefón +421 2 44 45 11 21

E-mail ustredie@kst.sk

Web www.kst.sk

Prezident Peter Dragúň

Generálny sekretár Dušan Valúch

**SLOVENSKÝ VESLÁRSKY
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón

E-mail rowingslovakia@gmail.com

Web www.veslovanie.sk

Prezident Ján Žiška

Generálny sekretár Barbora Kamrlová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ VODNÉHO
LYŽOVANIA A WAKEBOARDINGU**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 712 830
<i>E-mail</i>	waterski@waterski.sk
<i>Web</i>	www.waterski.sk
<i>Prezident</i>	Alexander Vaško
<i>Generálny sekretár</i>	Denisa Oravcová

**SLOVENSKÁ VOLEJBALOVÁ
FEDERÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 901 770 729
<i>E-mail</i>	sekretariat@svf.sk
<i>Web</i>	www.svf.sk
<i>Prezident</i>	Martin Kraščenič
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA WESTERN
RIDINGU A RÓDEA**

<i>Adresa</i>	Tomášovská 72 900 29 Nová Dedinka
<i>Telefón</i>	+ 421 905 413 023
<i>E-mail</i>	tajomnik@sawrr.sk
<i>Web</i>	www.sawrr.sk
<i>Prezident</i>	Peter Dobeš
<i>Generálny sekretár</i>	Alexandra Bučková

**SLOVENSKÝ ZVÄZ VODNÉHO
MOTORIZMU**

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 29 832 84 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 454 999
<i>E-mail</i>	szvm@szvm.sk
<i>Web</i>	www.szvm.sk
<i>Prezident</i>	Vladimír Slaný
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
VZPIERANIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	
<i>E-mail</i>	szv@vzpieranie.sk
<i>Web</i>	www.vzpieranie.sk
<i>Prezident</i>	Ján Štefánik
<i>Generálny sekretár</i>	Jozef Sedlár

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
ČÍNSKEHO WUSHU**

<i>Adresa</i>	Ladislava Dérera 35 831 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0905 948422 +421 907 320 877
<i>E-mail</i>	email@wushuslovakia.sk
<i>Web</i>	www.wushuslovakia.sk
<i>Prezident</i>	Ľubomír France
<i>Generálny sekretár</i>	Katarína Kittová

**SLOVENSKÝ ZÁPASNÍCKY
ZVÄZ**

Adresa	Junácka 6 83280 Bratislava
Telefón	+421 917 476 268
E-mail	svk@fila-wrestling.com
Web	www.zapasenie.sk
Prezident	Ján Karšňák
Generálny sekretár	Elena Valentová

Aktualizácia údajov: 30.06.2019

Údaje spracovala KŠZ SR a sú priebežne aktualizované na stránke www.sportslovakia.sk

